DĂRÂMĂRI, PROFANARE, GENOCID

—— Alexandru BERCEANU ——

La începutul erei Antonescu, s'a petrecut un eveniment urbanistic intrat pe loc în folclorul de suburbie: "S'a mutat piaţa'n Obor/Bucuria şmecherilor". Acum "Preşedintele" decide să facă o a doua capitală, la Târgovişte. Ce se ascunde sub această "făgăduinţă", cine urmează să se bucure? Ca şi Curtea de Argeş, Târgoviştea este unul din locurile "sfinţite" din istoria noastră, înscrise în "sfânta carte a gloriei României", cum scria Bălcescu.

Dar orice consacrare, sfinţire deci, este urmată de o profanare, deci de o spurcare, când istoria unui popor intră în neputinţă. Această voinţă a profanării sistematice de când neamul românesc este prizonier în propria lui ţară, a fost presimţită de Eminescu atunci când a pus blasfemia în gura unui Sultan: "Cu o ură ne'mpăcată mi-am şoptit atunci în barbă/Am jurat ca peste dânşii să trec falnic fără păs/Din pristolul dela Roma să dau calului ovăs". In acest anti-spirit radical, se scrie din 1944 încoace cartea sacrilegiului anti-românesc, urmându-se o progresie care arată din ce în ce mai clar că sub dărâmări şi profanări se ascunde GENOCIDUL.

Scopul genocidului din R.S.R. este desfiinţarea unei seminţii care şi-a dus neîncetat viaţa timp de mii de ani pe pământul străvechi al Daciei, rând pe rând cu Proto-Daci, Daci, Daco-Romani, Proto-Români, Români, toţi siliţi în această milenară istorie să dea pentru apărarea ţării lor cele mai disproporţionate jertfe în luptele cu cei care-i năpădeau.

Până la genocidul marxist-leninist seminţia acestui pământ nu a fost distrusă. Mijloacele puse în joc de marxism-leninism duc însă cu toată siguranţa la o distrugere umană planificată punct cu punct. Cel mai sigur genocid nu este cel practicat prin simplul masacru fizic, din care, aşa cum arată trecutul se salvează mereu ceva ce poate să reia firul propriei istorii. Prin "revoluţie" s'a ajuns la o perfectă metodă a dublei anihilări, spirituale şi materiale, într'o sincronie diabolic cronometrată. Ultima dezvăluire a acestei sincronii este în pulverizarea vestigiilor istorice din Bucureşti, oraşul celor o sută de Biserici. Cu dărâmarea, profanarea, începută din primul moment după ocupaţia din 1944, capătă expresia ei materială. Din primul moment, în 1944, Arhivele Statului au fost jefuite şi munţi de acte au fost daţi focului. După 40 de ani şi ceva, s'a trecut la dărâmarea clădirii în care erau Arhivele Statului, ca să nu mai rămână nici urmă care să mai amintească de ce-a fost aşezare românească. Dărâmările care urmează profanărilor se îngână cu o mizerie materială ce în curând va concura pe aceea din Abisinia.

La Bucureşti n'a mai rămas mult de făcut pentru "Dărâmarea Socialistă", aşa că acum vine rândul Târgoviştei, unde mai sunt nişte Biserici foarte frumoase, unde este în apropiere Mânăstirea Dealului. Distrugerea Târgoviştei a început de mult, prin aşa zisa "industrializare", ce în realitate nu produce nimic necesar dar aduce pustiitoare poluări. Acum s'a hotărît să se treacă la distrugerea interioară a Târgoviştei, şi

Contiunuare în pag.3

ISSN
0705-8365

Printed in Canada
Imprime au Canada

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 11 Nr. 128 -DECEMBRIE 1986- PUBLICAŢIE LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAŞU

AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZELANDA

RÂNDURI DE CRĂCIUN

Eugen BÂRSAN

Un alt an şi încă o dată Crăciunul găseşte lumea creştină fie în opresiunea anti-hristului şi toată gama de suferinţe legată de ea, fie în libertatea pregnantă de ţinere în tensiune şi îngrijorări pentru ziua de azi şi de mâine. Balaurul cu două capete, Rusia Sovietică, e generatorul şi al uneia şi al alteia din aceste două stări, care sunt pur şi simplu realităţi amarnice de prim ordin în viaţa omenirii.

Intr'o asemenea situaţie oricât de mare şi de arzătoare ar fi dorinţa de linişte şi pace, de pacea la care ne cheamă şi îndeamnă divinitatea, în sufletul oamenilor numai de o reală pace nu poate fi vorba. Considerând în special sufletul omului din captivitatea anti-hristului care cuprinde şi Tara Românească, acesta este în fond şi fapt atât de apăsat şi de trist încât numai cu greu şi tare mărginit va putea avea parte de bucuria creştină şi tradiţională legată de Crăciun. Numai o puternică rază caldă de lumină care să reflecte o perspectivă de mai bine, ar putea penetra şi înviora în bucurie acest suflet.

Nimeni nu ştie cât de aproape e perspectiva unor zile mai bune pentru cei din stăpânirea lui anti-hrist, iar până una alta tot mai arătoasă e realitatea că pe cât omul e mai în suferinţă, pe atât el e mai aproape de Dumnezeu, ca ultim reazăm şi speranţă.

Bogăţia spirituală dumnezeiască e întotdeauna la dispoziţie. Ea e stabilă. In faţa ei, însă, omul fluctuează, iar ce vedem pe acest plan este faptul că la întâlnirea ei de pe teren politic şi economic cu diavolul, lumea apuseană s'a dislocat prea mult de fundamentul ei spiritual în Dumnezeu. Un impuls nociv a împins-o spre acomodarea diavolului şi acum nu mai ştie cum să iasă din mrejele acestei acomodări.

Probleme...grele probleme. Apăsaţi şi ofiliţi de ele, mulţi ajung şi la o ofilire de conştiinţă. Aproape că uită de dislocarea şi impulsul care i-au dus în mrejele diavolului şi, aşa, trăiesc în paradox. Un paradox în care se trece prea uşor cu vederea peste faptul că diavolul, sălăşluit de pildă şi în "conducătorul" roşu

Continuare în pag.3

ÎNTRUPAREA DOMNULUI

—Arhim. Roman BRAGA—

Bogăţia de folclor care investmântează sărbătoarea Crăciunului vine din adâncul etnogenezei poporului român. Multe colinde şi obiceiuri, au conţinut păgân; ele sunt mai vechi decât însuşi Crăciunul. Românul le iubeşte şi le păstrează cu sfinţenie, ca pe un nepreţuit tezaur naţional.

Totuşi, Naşterea Domnului nu este o sărbătoare folclorică. Aspectul artistic, variat-etnic şi, mai ales, nebunia comercială, nu ar trebui să aibă prioritate în sufletul creştinului asupra implicaţiilor religioase, filosofice şi profund teologice ale întrupării lui Dumnezeu. Cel puţin, nu între Românii din exil. Este destul de periculos şi destructiv pentru fiinţa neamului, că în România de azi comuniştii duc o acţiune sistematică de subminare şi descreştinare a datinelor strămoşeşti, potrivit directivelor date de partidul comunist pentru "eliminarea misticismului religios" din cultura românească. Copiii ţăranilor sunt descurajaţi sau chiar opriţi de a mai merge cu colindul dela casă la casă, pentru a nu face propagandă religioasă. Bunul "Moş Crăciun", care este de fapt metamorfoza Sfântului Nicolae a fost înlocuit cu "Moş Gerilă",

devenind un personagiu de carnaval. Cred că este de datoria noastră, a Românilor din exil să salvăm şi să adunăm în enciclopedii de folclor colindele străbune cu conţinut biblic, a căror bogăţie de frumuseţe şi adevăr a ridicat la sublim simţirea creştină şi a făcut ca Hristos să prindă chip în sufletul ţăranului român, încă din leagăn. Altfel ne vom trezi cu timpul, că în neamul românesc nu mai există nimic spiritual.

Colindele au valoare dogmatică-religioasă pentru poporul român; sunt pline de mister. In colinde, ca şi în Scriptură, întruparea Domnului rămâne o taină de necuprins. Deşi circumscrisă în geografie şi timp, Naşterea lui Hristos nu are o cauzalitate istorică, este în afara coordonatelor "timp şi spaţiu", pentrucă, potrivit economiei divine, figura pe agenda lui Dumnezeu încă din veşnicie. Intruparea Logosului sau a cuvântului dumnezeiesc este taina cea din veac ascunsă şi neştiută de îngeri (Efeseni, 3:9), prin care Fiul lui Dumnezeu se face Fiul Omului, asumând în ipostasul său dumnezeiesc natura noastră "deşertându-se pe sine, luând chipul robului, asemenea omului făcându-se" (Filipeni, 2:7). "In El locuieşte trupeşte toată plinătatea Dumnezeirii" (Col. 2:9). Cu adevărat străină şi negrăită este venirea lui Dumnezeu în istorie! Cel neînceput se începe, cel nevăzut se face văzut, cel necuprins se cuprinde, Fiul lui Dumnezeu se face Fiul Fecioarei, stăpânul ia chipul robului...Ori, altfel spus: cerul se uneşte cu pământul, transcendentul cu imanentul, Dumnezeu cu omul. Domnul Hristos născut din Fecioara Maria în peştera din Betleem, culcat în iesle şi înfăşat în scutece nu este numai om, nu este un erou, ori un "revoluţionar", nu este nici măcar "superstar". El

Continuare în pag. 4

editorial

PACEA CREŞTINĂ

Din poziția noastră de observatori ai mersului politicii mondiale și, în cuprinsul acesteia, al situației în care se plasează țara românească, am înregistrat cu deosebită atenție și satisfacție - Congresul ''Ligii mondiale anti-comuniste'', care a avut loc la Luxemburg la începutul lunii Septembrie. Tema congresului din anul acesta a fost : ''Acțiuni pentru pace în libertate''. Este o temă plină de semnificație și consecințe importante, pentru lumea contemporană. Astăzi, când peste tot se vorbește de înarmări, arme nucleare și despre un eventual holocaust atomic, neînfricații luptători anti-comuniști vin, pe o platformă internațională si oferă ''alternativa păcii''. Nu este nevoie să ajungem la o confruntare militară, cu perspective uluitoare de distrugere apocaliptică a așezărilor de civilizație, cultură și viață omenească. In loc să lăsăm un ''carte blanche'' militarilor și războinicilor, este mai bine să acționăm pentru soluțiile politice și să ne dedicăm eforturile în această direcție.

Este absolut sigur că Rușii fac pregătiri fantastice, pe plan militar și urmăresc dominarea necondiționată a lumii, dar este greu de închipuit că ei vor fi în stare să depășească potențialul militar al lumii libere (nu este vorba numai de America). In realitate, Rușii sunt extrem de vulnerabili în domeniul politic, sub toate aspectele, atât în politica internă, cât și externă. Organizațiile anti-comuniste și conducătorii politici ai țărilor occidentale dispun de mijloace extraordinare pentru a deschide frontul politic al păcii, pentru a face deschideri largi și profunde în sistemul sovietic de politică (internă și externă). Pentru aceasta este nevoie urgentă și imperativă de schimbare de direcție, strategie și obiective. Să luptăm pentru pacea lumii, cu mijloace politice, care ne stau la îndemână -și care nu amenință viața oamenilor.

Am dori să menționăm aici, cu o reală bucurie, ieșirea pe tribuna internațională a lui Radu Budișteanu, care la Luxemburg a vorbit despre opresiunile comuniste din România și despre sutele de mii de deținuți politici, dar a avizat la formula pașnică a măsurilor politice pentru ieșirea din impasul nuclear al lumii contemporană. Ca jurist de reputație mondială și ca om politic de mari viziuni, Radu Budișteanu a propus revenirea la sensul realist al respectării tratatelor și convențiilor internaționale, în spiritul cărora se poate construi o pace a lumii. Aplicați litera Convenției dela Yalta, a spus acest dinamic luptător naționalist, și nu va mai fi necesară confruntarea militară nucleară. Căci popoarele de după ''Cortina de Fier'', inclusiv România, vor avea alegeri libere și își vor câștiga independența si suveranitatea. Măsuri politice, nu militare, ca obligație morală a conducătorilor politici.

Am ținut să consemnăm aceste gânduri, legate de congresul ''ligii mondiale anti-comuniste'', cu o contribuție rodnică românească, mai cu seamă acum, în preajma sărbătorilor Sfintei Nașteri a lui Iisus Hristos, care a venit să aducă pacea în lume, în sufletul oamenilor și în casele celor ce suferă pretutindeni. In fiecare an, ne amintim de Sfânta Naștere și ne oprim din fuga noastră istorică, să meditām asupra rostului nostru de viață. Dacă cumpănim tot ceea ce este dat în existența noastră, cu grijă și înțelepciune, cu credință și dragoste, vom putea întocmi o altă rânduială pe pământ. O rânduială creștină, așa cum ne învață Iisus Hristos. O rânduială pașnică, fără războaie și arme atomice, fără agresiuni, invazii și cuceriri de teritorii. Nimeni nu ne poate ajuta, afară de Iisus Hristos, în căutările noastre de pace. Invățătura lui, revelație a frumuseților creștine, ne deschide calea tuturor înțelegerilor de care avem nevoie în lumea chinuită de azi. Dragostea creștină este ziditoare de bine și trăinicii pe care nu le poate dărâma veacul. Prin dragostea creștină nu lovim pe nimeni, ci mângâiem și alinăm durerile altora. Să cultivăm dragostea; aceasta e porunca Sfintei Nașteri, și în felul acesta vom zidi o lume creștină, de pace și bună învoire între oameni.

George BĂLAȘU

CANADA

PRIME MINISTER · PREMIER MINISTRE

Mila and the children join me in wishing the readers and staff of Cuvantul Romanesc, a joyful holiday season.

The many festive celebrations and observances taking place across Canada mark a time of joy and peace.

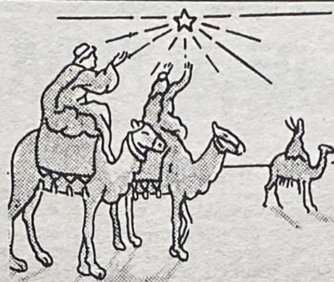
In declaring 1986 the International Year of Peace, the United Nations challenged each of us to work for peace as both individuals and as citizens of the world community. This season offers Canadians an opportunity to pause and reflect upon our good fortune as a nation free of war and civil conflict.

We are a nation of immigrants. For generations people from many lands have come to this country to find a new beginning -- to seek the peace and freedom they were denied elsewhere. In Canada they established a society which honours its multicultural heritage, a fact that is apparent as a variety of celebrations take place throughout this festive season.

May each of you share in the special spirit of this holiday season. And it is my hope that peace, health and happiness will follow you, your families, your friends and your community in the coming year.

Brian Mulroney

OTTAWA
1986

AUR, TĂMÂIE ȘI SMIRNĂ

"Si întrând în casă au văzut pe prunc împreună cu Maria, mama lui și căzând la pământ s'au închinat lui și deschizând vistieriile lor i-au adus lui daruri: aur, tămâie și smirnă". (Matei, 2,11)

Sunt, cei trei-Magi, cei trei-Crai dela Răsărit care ajung în fața Mântuitorului prunc,i se închină și-i aduc darurile simbolice arătate de Sfânta Evanghelie. Ei veneau de departe, unul din Caldeia,altul din Persia sau din India, altul din Egipt sau din Etiopia. Providențial instruiți asupra înțelesului stelei celei noi, ivite în cerul patriilor lor, ei plecaseră după stea spre îndepărtata țară a Iudeei. Fiecăruia dintre ei - înțelepciunea divină îi destăinuise câte-o latură din slava Celui proorocit de stea. Unul văzuse în pruncul nou născut pe marele păstor al popoarelor, pe viitorul Impărat al conștiințelor. Al doilea citise în claritățile stelei vrednicia sacerdotală a noului născut și venea să se închine Marelui Arhiereu. Al treilea înțelesese că un mare înțelept și un mare dascăl al tuturor veacurilor a pogorît pe pământ.

Si câte trei - miraculos iluminați -asupra capitalului eveniment ce se petrecuse în Iudeea, sub înfățișarea minusculă a nașterii unui prunc, se întâlniseră în drumurile lor și unindu-și caravanele veneau acum să adore unitar pe Impăratul Arhiereu și Invățător, intrat în lumea pământească.

Darurile pe care ei le înfățișează deschid și explică arcanele cereștii lor inițieri: Unul aduce aur-Impăratului Impăraților. Al doilea aduce tămâie - marelui preot care se va aduce jertfă pe sine însuși. Al treilea aduce smirnă - învățătorului omenirii, înțeleptului, desăvârșit.

Aceste daruri au fost cu adevărat profetice întruchipând în ele simbolul: păstoria, sanctuarul și doctrina creștină adică Biserica lui Iisus Christos, cu cele trei puteri, eterne: păstorească, sființitoare și didactică.

Dela un timp încoace, înțeleapta epitropie sufletească a Bisericii începe să fie contestată și respinsă. "Nu mai vrem tutela Bisericii!...". Minunatele și mângâietoarele Taine, cele Sapte Izvoare ale Sfințirii noastre, sunt discutate, diminuate și supuse la o analiză.

Cugetătorul creștin nu se miră și nu se rătăcește în învălmășagul acestor manifestări păgânești redivive. "Nu vă speriați, căci trebue să fie! (Matei 24,6). Biserica Domnului stă în fața unor mari evenimente și în fața unor mari prefaceri care o privesc de aproape. Intr'o sută, în două sute de ani, Impărăția spirituală a lui Iisus Christos va desfășura încă un capitol din divina si dramatica sa menire. Multe așezări, raporturi și configurații - din cele astăzi existente se vor primeni, și se vor îmbunătăți.

Vedem bine și înțelegem enervarea și anticreștinismul ceasului de față. Biata omenire experimentează încă una din iluziile ei filosofico-sociale. Caută înfrigurată un surogat Evangheliei. Așteptăm cu răbdare să treacă și această experiență. Suntem convinși de mai înainte, că în toate aceste strădanii și lupte încordate, mai presus de terapeutica și de remediile Mântuitorului nu se poate descoperi nimic: "Veniți la mine toți cei osteniți și împovărați și eu vă voi odihni pe voi!" (Matei 11,28).

Caravana Magilor trece încă odată, măreț proiectată pe amfiteatrul veacurilor, și ducând Pruncului de curând născut darurile cele cu tâlc adânc: aur, tămâie și smirnă. Impăratul sufletesc etern este Mântuitorul! Mare preot desăvârșit și în același timp jertfă fără prihană și Dumnezeul nostru sființitor este Iisus Christos! Inteleptul înțelepților și Invățătorul pe care nimeni nu-l va întrece niciodată, este dascălul celor doisprezece Pescari din Galileea!

Si amestecându-ne cu cetele slăvitoare din Apocalipsă și cu milioanele închinătorilor de azi și de altădată, vom cânta cu ele: "Celui ce șade pe tron și Mielului: fie binecuvântarea și cinstea și mărirea și puterea, în vecii vecilor! (Apocalips 5; 13)". □

RÂNDURI DE CRĂCIUN

Urmare din pag. 1

din România, nu poate subsista fără de un mediu al lui, anti-uman și anti-Dumnezeu. Din păcate un asemenea mediu este mai mult decât vizibil și în România reseristă.

Acum de Crăcium, tabloul din țară e următorul: în timp ce Românii creștini își pun pentru o zi sau zile necazurile, amărăciunile și tristețile la proprea, pentru a slăvi, mai mult în liniște ori chiar în taină, Nașterea lui Iisus, alții, din păcate, destul de mulți și ei, acoperă splendoarea cerească și tradițională a Crăciunului cu zgomotul, asurzitorul zgomot al "osanalelor de Ianuarie", începute încă din aceste zile, pentru proslăvirea zilei de naștere a "celui mai geniu"..."conducător", anti-creștin și anti-român. Acești pervertiți și zgomotoși "osanatori" sunt mediul anti-creștin și anti-uman al Neamului Românesc, mediul de bază al tronului "conducătorului" îndiavolit.

De unde a fost odată, în cinstea lumii și ne gândim că și a lui Dumnezeu, aici a ajuns România de azi. Deraierea dela ce a fost, e mare. Si e normal să ne punem întrebarea: oare, unde, pe acest traseu diavolesc, e deraierea sau sminteala mai mare, la "osanatori" sau la "osanat"?

Dacă la o asemenea întrebare e greu de răspuns, ne este mai ușor să fim lămuriți asupra unui alt lucru: în timp ce și "osanatul" și "osanatorii" mediul diavolului, fără deosebire de zile își duc viața în toate bucuriile dorite cu îmbuibări de prisosință, creștinul popor român de acasă trăiește și el tot fără deosebire de zile în cruntă suferință. Si așa e, și de acest Crăciun.

Vine Crăciunul și oricât de mult am vrea s'o facem, nu ne putem priva de viziunea suferinței de tot felul din România. Si de bună seamă că cu cât ea apasă și crește mai mult ca urmare a măsurilor și teroarei regimului comunist de care în chip nefericit are parte, pe atât îi este Românului mai mare și dorința de ajungere la un liman al despovărării de ce-i tiran diavolesc și nu mai poate îndura, de ajungere la liniștea și bucuria din balsamul păcii jinduită.

Pacea jinduită e pacea cu substanță de bun simț și morală, de dragoste și respect față de aproapele și de înțelegere și umilitate, în loc de aroganță, ură și comportare despotică. Deci, de calități sufletești care puse la un loc pe un pom de Crăciun simbolic, vor arăta minunata strălucire a păcii și încântării omenești pentru care Domnul Iisus a venit în lume.

Eugen BÂRSAN

TREC ANII ÎN GOANĂ ȘI PROMISIUNILE TREC

Suntem în pragul lui 1987 și'n plin sezon al "Sărbătorilor de Iarnă".

Se decretează fericire absolută, se seamănă două găini în oală, adăugându-se la plan măriri de producție,patriotism și mulțumire întinsă familiei săltărețe din mașină în elicopter și din elicopter în mașină.

"Tradiționalul Moș Gerilă" cu barba de bumbac dezinfectată, și cu copiii ținuți în carantină, prezintă majestoasei perechi buchete de flori sterilizate, ca nu cumva academicienele nări să inhaleze vreun virus reacționar.

Pe infantilul revoluției comunisto-ateiste, "Moș Gerilă", Românul îl cunoaște foarte bine, deoarece, toată iarna este musafir permanent în casă, la școală, în birouri, etc.

Dar fericirea reseristă e mai lungă!

Un frate de seceră și ciocan al lui "Moș Gerilă" este "Moș Flămânzilă" -- simbolul celuilalt progres socialist-științific-- pe care-l întâlnești, în toate sezoanele și în toate casele stând la masa cetățeanului proletarizat.

"Moș Flămânzilă", cunoscut sub pseudonimul de "Alimentație științifică", își are certificatul de naștere înscris pe cartelele de zahăr, ulei, pâine, etc. Lui "Moș Flămânzilă" nu i se spune tradițional, deoarece s'a născut în abundența "Epocii de Aur".

Afară de cei doi frați, Gerilă și Flămânzilă, trebue să notăm și pe sora lor mai mică, "Mătușa Intunecimii" zămislită în recenta epocă a "Anilor Lumină".

"Mătușa Intunecimii" e matroana oficială prin coridoare, fabrici, spitale, odăile fără ferestre, etc., în plus este stăpâna nopții, singurii adversari care o pun în umbră, fiind luna și lanterna.

Frigul, foamea și întunericul sunt doar neînsemnate inconveniențe de trecătoare permanență.

Președintele RSR-ului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ne promite și garantează pe cuvântul lui de onoare ca om și comunist, că:

"Cincinalul... va mări ridicarea României pe o treaptă superioară de dezvoltare, parcurgându-se astfel o parte însemnată a drumului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în România".

Iar ca o completare, "Fiul" ce se bucură de iubire suplimentară, ține să precizeze:

"Hotărîrile Congresului... au deschis noi realizări economice și sociale, asigurând înaintarea tot mai fermă a țării noastre (e vorba de România, N.R.) pe drumul progresului și PROSPERITATII (Sublinierile noastre, N.R.)... etc.

Inregistrăm promisiunile, dar pentru a nu călca în gol când vom păși pe "treapta superioară de dezvoltare" (multilaterală bineînțeles), vom adăuga o mică observație:

Cincinalul cu progresul și prosperitățile promise pe care le-am reprodus mai sus, nu se referă la actualul cincinal 1986-1990 și nu-i vorba nici de recentul Congres al XIII-lea.

Nu-i vorba nici măcar de progresul și prosperitățile promise la începutul cincinalului 1981-1985 și Congresul al XII-lea.

Garantarea prosperității și ridicarea pe o treaptă superioară, au fost anunțate la congresul al XI-lea și sunt incluse în agenda cincinalului 1976-1980.

Președintele tovarăș este un om de onoare și cu ținere de minte.

Ceaușescu nu-și uită niciodată promisiunile, el le repetă, cuvânt cu cuvânt, de 21 de ani.

Stroe MOLDOVANU

DĂRÂMĂRI, PROFANARE, GENOCID

Urmare din pag.1

"Dărâmarea Socialistă" își mută centrul de acțiune în "modernizarea" și "monumentalizarea socialistă" a orașului pentru dărâmarea de Biserici și transformarea ruinelor cântate de Cârlova într'un nou palat al "Președinților", nici nu mai știm al câtelea.

Târgoviștea a fost odată distrusă de vizirul Cupruli, în numele Sultanului. Atunci erau deci Turcii vinovați. Acum însă de unde vine pacostea? Ce-a mai rămas dfin Târgoviște urmează să fie ras de pe fața lumii în numele unui pământean vitreg de care se spune că s'ar trage dintr'o rămășiță de Tătari. Dar este greu să ne închipuim, este imposibil să credem, că tot planul distrugerilor din Republica Socialistă România, poate să fi ieșit din capul unor anafalbeți puși fațadă la conducerea guberniei moldo-valahe. Sunt în această operație camuflată, de altfel foarte cu ochi și cu sprâncene, detalii și rafinamente care n'au existat la Turci, și o clară suită în idei care dezvăluie un plan bine ticluit.

O stranie ură a organizat o concentrare de "răzbunare și blestem", care nu au cum să vină nici dela Dumnezeu, nici dela un "proletariat" care nici n'a existat. In România se petrece un genocid, iar genocidul a fost definit prin jurisprudența dela Nüremberg, ca un rezultat în primul rând al rasismului. Nu știm cine conduce așa de bine acest genocid, dar nu mai puțin se știe că Dumnezeu nu bate cu ciomagul. Creatorul lumii se răzbună, adică face bun din ce-a fost făcut rău, prin înseși legile firii. Genocidul este o gravă perturbare a firii, și aceasta inevitabil își vine la loc.

Prin această revenire la loc a firii sunt răsplătiți cei ce-au turburat-o. Ceea ce nu ne consolează deloc, pentrucă distrugerea de azi nu putem s'o împiedicăm în nici un fel. România este azi țara supusă totalei desființări: în nosferă, prin prigonirea realității spirituale românești, în atmosferă prin poluarea întregii țări, în biosferă, prin distrugerea pădurilor, a regimului apelor, a faunei și a florei, în antroposferă prin genocid, și geosfera este golită de toate rezervele.

Este imposibil de înțeles cum se găsesc Români care să strige intrați în panică împotriva unui "totalitarism" care ar amenința România odată cu încetarea distrugerii totale prin actualul marxism-leninism. Cui i-o mai fi milă azi de bietul neam românesc? □

Alexandru BERCEANU

DAR UNDE SUNT CRĂCIUNURILE DE ALTĂDATĂ?

—Constantin MACRI—

Sunt versuri ale marilor poeţi care pecetluiesc prin strălucire şi pregnanţă situaţii existenţiale ale condiţiei umane, ontologic constituite.

Acel inegalabil ''mais ou sont les neiges d'entant'' al lui Francois Villon sau ''râde pân'la lacrimi clopoţelul'' al lui Serghiei Esenin, evocă cu o melancolie invincibilă eterna întoarcere spre amintirile trecutului care oricât ar fi fost de aspru e legat de copilăria şi adolescenţa noastră, vârstele de aur ale jocului de a fi şi de a spera.

Marele poet rus a dat expresie tensiunii paroxiste a bucuriei de a trăi în plină expansiune a propriei vitalităţi legată nemijlocit de scalda în splendorile naturii şi ale vieţii, bucurie care pe culmile ei cele mai înalte parcă doare şi doare chiar, conştiinţa umană având mereu în faţă spectacolul eternei curgeri şi deci a eternei vremelnicii.

Conştiinţa trecerii noastre ireversibile este lacrima oprită în colţul ochiului în toate momentele cheie ale destinului ce ne învăluie.

De aceea măicuţele noastre plângeau de bucurie. Plângeau când ne întorceam noi copiii dela şcoli, în vacanţa Crăciunului, plângeau când plecam.

Ce putea fi mai intens trăit ca bucuria de a reveni în casa părintească în preajma naşterii Domnului, de a ne reîntâlni cu ceilalţi fraţi şi surori, de a ieşi pe uliţele satului îmbrăcaţi în uniforme şcolăreşti, de a comenta la margine de drum, aşezaţi pe podeţe întâmplările din ultimul trimestru?

Ce iradieri văzute sau simţite parcă numai de noi aureolau satul sau oraşelul în acele zile de iarnă, când zăpada scârţâia sub ghete, din hornuri se ridica un fum alb, zgomotele satului erau vătuite de stratul de zăpadă care imacula totul iar în grajduri vitele respirau în rotocoale de aburi, dând parcă tuturor fiinţelor o existenţă aeriană, de vis omniprezent?

Cine poate să uite seara de ajun când în camerele bine încălzite prin grija tatălui de a face să ne simţim cât mai confortabil şi în jurul bucatelor preparate de mamele noastre, care se sculau cu noaptea în cap, pentru a pregăti totul dela cozonaci la cârnaţi şi sarmale la turtele care le mai spuneam şi scutecele Maicii Domnului, presărate cu nucă răjnită şi udate cu apă dulce de trandafir, până la piftiile (răcituri se spuneau la noi în Moldova) tremurătoare cu urechile porcului, tăiat de Ignat, ieşind din masa cristalină a gelatinei naturale admirabil condimentată?

Tata apărea cu cana de vin, scos din pivniţă, într'o mână şi cu un castron de murături în care sclipeau morcovii, pepenii, ardeii şi gogonelele.

Dintr'un colţ al camerei, dinspre Răsărit, sus, aşezat pe o năframă, deasupra unei candele ce pâlpâia, ne privea cu mulţumire Iisus.

La ferestre apăreau odată cu înserarea şi strălucirea stelelor pe cer, ca'n nopţile geroase, colindătorii care cântau despre florile dalbe presărate cu sănătate şi bucurii peste cei din casă, totul părând de o încântare şi împăcare supremă. Nimeni nu avea voie să fie trist şi toţi participau parcă la un ceremonial, al cărui tâlc l-am descoperit mai târziu în temniţe sau alte potrivnicii ale Destinului.

Era ceremonialul înţelesului creştin al vieţii. Naşterea Domnului aducea în suflete dorinţa de a fi bune. De a fi bun şi drept cu toţii. De a fi bun şi drept şi curat ca zăpada ce strălucea pe câmpuri în bătaia unui soare arămiu.

Aşa eram învăţaţi acasă, la biserică şi la şcoală. Bunătatea şi franchețea caracterizau adolescenţa noastră. Amândouă învăluite de o bunăcuviinţă pioasă. Rugăciunile noastre ne făceau astfel.

Spre sfârşitul vacanţei organizam adevărate expediţii la pripor ''la Robescu'', peste Milcov şi ne dădeam drumul cu săniuţele, într'un zbor, ce sălta la fiecare denivelare a zăpezii, lăsând în urmă pâlnii de zăpadă spulberată ca într'un basm.

Ne întorceam acasă uzi şi îmbujoraţi când primele lumini de seară dădeau oraşelului un contur vibrant ca într'un tablou de pictură idilică din vremea impresionismului târziu.

Venea Boboteaza şi Sf. Ion şi a doua zi pe 8 Ianuarie trebuia să fim la şcoli, trenurile aglomerate te făceau să uiţi lacrimile mamei şi batista fluturată din prag.

Intr'un alt Crăciun, când student fiind, am revenit aducând şi un patefon ''Columbia'' cu ultimile discuri ale ''dizeurilor'' de atunci Jean Moscopol, Christian Vasile şi tânărul Gică Petrescu, care cântau ultimele şlagăre ale lui Ionel Fernic ''Minciuna'', ''Aprinde o ţigară'' şi ''Pe boltă când apare luna'', deja aveam un regret în inimă pentru adolescenţa pierdută şi o presiune nedefinită mă făcea să privesc spre orizont unde mari furtuni ale istoriei se vesteau. Stiam sau presimţeam, că aşa cum am fost şi m'am simţit ''atunci'' nu voi mai fi nicicând. Că această ''Cărare pierdută'' romanţată de Alain Fournier, ca şi el, n'o voi mai găsi niciodată.

A venit războiul şi după el, impostura comunistă. Totul în jur era un decor al unei lumi ce se prăvălea în râsul sardonic al aceluiaşi Mefisto care şi în trecut îşi bătuse joc de creştinătate şi civilizaţie.

Fel de fel de profeţi cutreerau uliţele satului, dar nici unul n'a pomenit de cel sacrificat. Toţi s'au dovedit, mai târziu, profeţi mincinoşi. Toate Crăciunurile care au venit în urmă, au fost din ce în ce mai triste.

Tata a intrat în ''Întovărăşire'', mai întâi şi apoi în ''cooperativă'', pământul ''l-a predat'', căruţa cu caii noştri roibi a luat tot drumul cooperativei ''la atelaje'' unde şef devenise Toader, beţivul satului. Din ziua în care i-a predat, tata nu şi-a mai văzut caii, deşi i-a căutat în tot judeţul, cu săculeţul de ovăz după el. Aceasta n'au înţeles-o nici Lenin, nici Stalin, nici ceilalţi urmaşi procolhoznici, legătura sacră dintre om şi pământ, dintre om şi vita care îl ajută în viaţă. Plugarul nu este electrician.

Tot atunci învăţătorul s'a înscris în ''Frontul Plugarilor'', iar unul din cei doi preoţi ai satului în ''Arlus''. Toţi ''stâlpii societăţii'' capitulau.

In anul următor puţini copii au mai mers cu colindul. Invăţătorul ''i-a lămurit'' că lumea s'a schimbat. Dar in ce fel s'a schimbat, nu le-a spus. Si într'adevăr, se schimbase.

In 42 de ani societatea românească s'a schimbat mult, s'a schimbat grav. Altădată strămoşii noştri fugeau în codru în faţa cotropitorului. Acum ne mai putând fugi şi neavând unde, fiindcă peste tot mişunau trădătorii, oamenii au stat pe loc şi încet-încet s'au cam dus pe rând la groapă, iar noii gospodari erau deja învinşi de scârbă şi de frică, iar următoarea generaţie privind la hartă şi la evenimente şi-a spus că, chiar dacă deocamdată lumina adevărului, a cinstei şi a dreptăţii e întunecată, supravieţuirea e un lucru care trebue să fie.

Oriunde mă găsesc, la fiecare Crăciun, mă gândesc la Crăciunurile de altădată. Si când nostalgia mă copleşeşte, deschid cartea de Pasteluri a lui Vasile Alecsandri şi la poezia corelată sezonului de iarnă a lui Gheorghe Coşbuc pe care le-am imprimat şi pe bandă. Le dau drumul, închid ochii şi sub vraja versurilor româneşti, sub vraja poeziei eterne a mioriticului nostru spaţiu vital, pe un fundal de muzică enesciană, mă revăd copilul de altădată fugind pe o ''patină'' făcută dintr'o bucată de fier, împiedicându-mă şi sculându-mă şi mai vijelios.

Si astăzi mai fuge prin omăt şi petale de nea, copilul de altădată. Cu toţi anii care au trecut, nu-l pot opri. Din când în când se întretaie cu tânărul de mai târziu care parcă îi aţine calea, deoarece atunci, de mult, la Crăciunul din 45 a auzit-o pe Nora Piacentini lansând la o revistă la ''Atlantic'' cântecul ''Primul ghiocel, prima iubire, prima întâlnire, primul sărut''. Speranţa îi leagănă pe amândoi, amândoi se fugăresc într'o cavalcadă ce pare fără sfârşit. □

ÎNTRUPAREA DOMNULUI

Urmare din pag.1

este om desăvârşit şi Dumnezeu adevărat.

Blaise Pascal scria în una din cugetările sale că lucrurile, cu cât sunt mai concrete, sunt şi mai greu de înţeles: un Dumnezeu idee abstractă ori energie pură e acceptat şi de atei. Dumnezeu făcut om este deja de ordinea absurdului; jenează raţiunea nebotezată cu Duh Sfânt a intelectualului obişnuit cu apriorisme sau cu idei ale raţiunii pure. Dar ce să mai spunem de Sfânta cuminecare cu Dumnezeu pâine şi vin!?...Si totuşi Domnul a zis: ''Trupul meu este cu adevărat mâncare şi sângele meu cu adevărat băutură....Cine mănâncă trupul meu şi bea sângele meu locuieşte în mine şi eu în el...Căci precum Tatăl m'a trimis în lume şi eu trăiesc prin El, tot aşa cel care mă mănâncă pe mine va trăi prin mine...(Ioan, 6:55-58).

Intr'adevăr, există în acest citat un realism turburător.

Ceea ce pentru omul duhovnicesc este esenţa vieţii, pentru omul trupesc devine o piatră de scandal. De altfel şi spune Evanghelistul, că din acel moment mulţi dintre ucenici L-au părăsit şi nu s'au mai întors (Ioan, 6:66). Acelaşi lucru s'a întâmplat şi cu generaţia de după 1940; îl părăsisem pe Iisus Hristos, alăturându-ne teologiei ''Marelui Anonim'', Dumnezeul abstract al lui Lucian Blaga care, după cum ştiţi, prin aşa zisa ''cenzură transcendentă'', limita aspiraţiunile omului către absolut. Aveam impresia pe atunci că ''Marele Anonim'' era mai acceptabil decât Dumnezeu făcut om, pâine şi vin. Insă, după multă suferinţă intelectuală, îţi dai seama că Dumnezeu nu e o achiziţie a raţiunii. El este real, viu, concret, cum ar zice Pascal: a trăit în istorie, a vorbit cu oamenii şi a putut spune despre el însuşi: ''Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa''....''Eu şi Tatăl una suntem''..Cine m'a văzut pe mine L-a văzut pe Tatăl''..Tatăl este întru mine şi eu întru Tatăl...etc, etc. ''Insă, acest adevăr, cale şi viaţă se descoperă numai sfinţilor, care prin credinţă au făcut saltul ontologic intrând în logica absurdului, adică în ordinea Duhului Sfânt, unde adevărurile se trăiesc, nu se discută. Numai sfinţii simt, trăiesc şi cunosc pe Dumnezeu.

Prin Naşterea lui Hristos se realizează îndumnezeirea omului, care este un dat ontologic al fiinţei umane: chipul lui Dumnezeu din om doreşte cu ardoare realizarea arhetipului. In căutarea febrilă a omului după Dumnezeu, Nichifor Crainic vedea sensul culturii şi civilizaţiei. El o numea ''Nostalgia Paradisului'' pierdut.

Prin Naşterea lui Hristos ''răsărit-a lumii lumina cunoştinţei'', adică unirea omului cu Adevărul întrupat, devenind el însuşi parte din adevăr - identitatea dintre subiect şi obiect, care este condiţia ''sine qua non'' a unei cunoaşteri perfecte.

Si, în sfârşit, Naşterea lui Hristos are nu numai valoare teologică şi filosofică, ci şi implicaţii morale şi sociale, lumea fiind chemată la o viaţă nouă în Impărăţia lui Dumnezeu, care este Biserica, Trupul Tainic al Domnului, ai cărui membri suntem toţi cei botezaţi în Hristos, având un singur Domn, o singură credinţă, un singur botez (Ef. 4:5) □

Arhim. Roman BRAGA

Literatură și Istorie

CITIND, RECITIND EMINESCU

—Titus BĂRBULESCU—

"...De atunci și până acum măsurile silnice pentru stârpirea românismului se iau fără urmare. Administrația, biserica, școala sunt cu desăvârșire rusești, încât este oprit a cânta în ziua de Paști "Christos a înviat" în românește. Nimic în limbă românească nu se poate scrie; nimic, ce e scris în limbă românească nu poate să treacă granița fără a da loc la prepusuri și persecuțiuni; ba oamenii de condiție se feresc de a vorbi în casă românește, pentruca nu cumva o slugă să-i denunțe; într'un cuvânt, orice manifestație de viață românească e oprită, rău privită și chiar pedepsită. Pe lângă toate aceste mai e și sistemul de colonizare silnică a Rusiei. Cete întregi de familii românești sunt luate cu sila ori duse cu amăgiri departe și înlocuite cu familii de altă limbă, pentru ca încetul cu încetul să se amestece, să piardă energia caracterului național și să fie mai primitoare față cu măsurile de rusificare"...

M.Eminescu, Românii în luptă cu panslavismul

TIMPUL, 1878

"...Ne mai rămâne o singură clasă pozitivă, pe al cărei spate trăim cu toții - țăranul român...Cum am tratat noi pe acești țărani? Am clădit un aparat greoi și netrebnic pe spatele sale, aparat reprezentativ cum îl numim, și care nu-i decât pretextul de a crea din ce în ce mai multe posturi, plătite tot din munca lui direct sau indirect...Astfel am avea a alege între domnia austriacă și cea rusească"...

M.Eminescu, Influența austriacă asupra Românilor din Principate. Conferință la Junimea, 1876

"...Avem apoi deasupra acestui popor o pătură superpusă, un fel de sediment de pungași și de cocote, răsărită din amestecul scursăturilor orientale sau occidentale, incapabilă de adevăr și de patriotism...Numeroase elemente s'au asimilat pe deplin, dar acelea sunt intrate de mult la noi. Insă nu acestea domină, ci imigranți proaspeți, a căror limbă maternă era încă străină...Precum Celții Irlandei simt dominațiunea anglo-saxonă ca pe o dominațiune străină, tot astfel poporul român simte instinctiv că e dominat de oameni care se pretind numai Români, fără a fi, și care n'au nici milă de el, nici pricepere pentru geniul lui".

M.Eminescu, Pătura superpusă. TIMPUL, 1881

"...Am spus aiurea că limba eroilor lui Caragiale prin stropșirile ei, prin felul și gradul stropșirii, redă exact spoiala de civilizație, caricaturizarea culturii străine primite, debilitatea organului receptor. Antipodul acestei lumi a lui Caragiale este Eminescu. Intre Rică Venturianul și Eminescu (să-mi ierte Dumnezeu această alăturare de nume!) stă toată cultura modernă a noastră, stăm noi toți cetitații pe un punct oarecare al lumii".

G.Ibrăileanu, Prefață la POEZII de M.Eminescu.

Continuăm să cităm. "...Dar Eminescu nu este numai un poet de geniu", spunea acum 80 de ani bunul și lucidul G.Ibrăileanu, analizând opera, personalitatea și situația marelui nostru poet național și filosof politic în centrul culturii române moderne: "Este ceva mai mult. El este cel dintâi care a dat un stil sufletului românesc. Cel dintâi Român în care s'a făcut fuziunea cea mai serioasă, fuziunea morală a sufletului daco-roman cu cultura occidentală. El, vagabondul lipsit de diplome școlare, feciorul lui Gheorghe Iminovici dela Ipotești este autorul culturii noastre moderne"...

Contemporanul cu "poporanistul" G. Ibrăileanu, Titu Maiorescu, acuzat de "cosmopolitism", B.P.Hașdeu, "naționalist", ba chiar C. Dobrogeanu-Gherea, "socialist-marxist", nu sunt în dezacord cu primul când acesta afirmă sensul gândirii eminesciene în explicarea fenomenului românesc prin primatul țărănimii ca sursă de valori românești culturale. Si biologice, adică tot organice, pentru păstrarea ființei neamului românesc. O. Goga, "poetul pătimirii Românului" din străinătate, dintr'o generație următoare, la fel gândește. La fel gândesc filosofi, scriitori, bărbați de stat eminenți, martiri ai românismului și culturii românești din România Mare și din acest ultim război. Ca Eminescu gândesc politic și din el se inspiră.

A contrario: cine amenință astăzi identitatea culturală a neamului românesc și misiunea lui în lume, menirea lui de creator de valori universaliste, de civilizație deschisă spre toată umanitatea? Cine? Clasa suprapusă, aparat greoi și înstrăinat care este în slujba ocupantului și interesului egoist personal. In slujba imperiilor invadatoare. Apoi, spoiala de cultură împrumutată dela Moscova leninist-marxistă precum și episodic, mistificator (se spune amalgamat!) dela democrațiile occidentale: acestea nu sunt în stare de război cu U.R.S.S. ci de conflict ideatic, două ideologii - una liberală, alta totalitară -, care se opun pacific prin confruntare de idei, prima tinzând, spre onoarea ei, să apere drepturile omului și cetățeanului din țările robite ale Europei orientale. Măcar atât. Restul, adică tot ce este instituțional și parafat prin tratate, izvorăște tot din pax sovietica, consfințită la Moscova, la Yalta, mai recent la Helsinki, unde aceeași pace sovietică este aplicată Europei orientale după acest ultim război mondial, cu noua ei ordine de stat și hotare permeabile în cadrul blocului sovietic, nu cu Occidentul liber. Stim totuși că acesta a fost protagonistul esențial la efortul de război (putea fi câștigat acest război fără efortul material și logistic al intervenției americane?) precum și părtaș dezinvolt la distribuirea păcii în câmpul sovietic al Europei sfâșiate. Pentru națiunile libere - democrațiile occidentale aliate cu URSS în acest ultim război mondial - noi Românii suntem și astăzi un popor "eliberat de URSS din întunericul și dictatura fascistă" a Mareșalului Antonescu!.. (Este interesant de notat și amintit celor tineri că la Conferința de pace dela Paris (1946) referitor la statutul de "beligeranță" al României, după lovitura de stat și schimbarea frontului (August 1944), au votat pentru: Finlanda, Franța, Cehoslovacia, Bielorusia, Ucraina...Contra, U.S.A., URSS, Canada, Africa de Sud ș.a., majoritatea. De notat, de asemenea, că Românii pierduseră pe noul front din Ardeal, Ungaria, Cehoslovacia 270.000 apr. de ofițeri și soldați - cât Americanii în Europa; că Italia obținuse statutul de "beligeranță", fără dificultate...)

Clasa suprapusă de astăzi din România este "nomenclatura", este Securitatea, sunt agenții sovietici - români, sau străini -, vizibili la toate nivelele administrative, culturale în comitete, birouri, normativul economic, cultural, cenzură. Ei informează și formează spoiala culturală împrumutată dela alții, din istoria și filosofia politică a altora, nu a Românilor. Minoritate activă, cosmopolită - adică "național-sovietică" (nu arhivele de istorie și monumentele de artă sau de cult religios ale minorităților din România sunt distruse...) -, pusă în slujba partidului unic dela care primește directivele economice, culturale, politice, care la rândul lui le primește dela fratele mai mare imperial și centralizator al tuturor partidelor unice, gardian cu armele al doctrinei, din Moscova!...

"Ne mai rămâne o singură clasă pozitivă, scrie Eminescu, pe al cărei spate trăim cu toții - țăranul român..." Astăzi țăranul român este redus la sapă de lemn. Si odată cu el toți care trăiau pe spatele lui. Nici pâine, sau mălai nu mai are. Trebue să vină la oraș, să facă coadă ca s'o obțină, dac'o obține!...Țăranii români au devenit robi în casa altuia, a colhozului, numit cinic în românește: cooperativă de producție agricolă, sau gospodărie colectivă...Ce este? O întreprindere de exploatare a omului care trebue să muncească silnic, păzit de zapcii înarmați, pentru "statul multi-dezvoltat"; lui, muncitorului agricol dându-i-se o cotă în natură potrivită după munca efectuată. Insuficientă, iar salariu derizoriu...Ca să poată trăi, să-și hrănească familia, este nevoit să fure de pe pământul care era altădată al lui, acum e avutul statului! Statul multi-spoliator și oligarhic-parazitar care i-a jefuit, gonit de pe pământul pe care cu atâtea sacrificii și lupte îl câștigaseră! I-a transformat în sub-proletariat agricol, hămesit de foame ca într'un tablou de Băncilă care evocă 1907! Dar, mai grav, le-a înstrăinat mintea și morala, Statul "multi-dezvoltat comunist a lovit criminal în vechea civilizație rurală, în stilul propriu de viață și creație a Românului. "Nici stăpânirea austriacă, nici cea rusească, sau turcească", constata Eminescu în vremea lui, nici una n'a reușit să mutileze lumea spirituală românească. Au stropșit natura exterioară, ecologia. Uneori limba, sporindu-i totuși puterea de expresie prin adaos la dimensiunea ei gravă și sobră de popor care a îndurat fatalitatea, a dimensiunii comice: balcanismul, gustul taifasului, a ști a face haz de necaz, a striga la horă, dar și a spune bancuri la chef...Dar "toate măsurile silnice pentru stârpirea românismului" au eșuat. Din boier de țară, răzeș - moșnean, țăran liber, mică burghezie rurală cu avut spiritual și capacitate de a se afirma într'o societate românească liberă și modernă superioară celorlalte clase, Românul a devenit din nou pălmaș, obligat să se dea cu "noul boier", să trăiască. Altădată acesta i-a învățat limba și obiceiurile pământului. Omenia și cinstea, comportarea față de oaspeți, geniul gândirii...S'a "țărănit" - în românește este un compliment-, a trecut cu el, nu cu administrația străină și haină. Dar acuma? Elementele de analiză sociologică și demografică, aplicabile răsturnării societății rurale românești, nu mai sunt românești; sunt cifre elucubrate în ședința plenarelor, în cadrul doctrinei, traduse fals pentru uzajul stăpânirii a neoamenilor. Este domnia beției schematice a cuvintelor, tip de anti-stil românesc, frazeologia comică a lui Rică Venturiano, devenită din păcate oficială, de stat, nu analiză a realității sociologice - fie ea marxistă, cu posibilitatea de a se anula ea însăși față de rezultatele practice catastrofice, în cazul României.

Spuma de cultură împrumutată se suprapune peste o veche civilizație rurală în care "aiasta se face" sau "aiasta nu se face" sunt formule care fac parte dintr'un cod străvechi de morală tradițională și creștinească care inspiră - trebue să inspire și stârnească progresul economic. Ineluctabil, căci spre bună stare tinde evolutiv orice popor vechi, tolerant, luminat; spre dreptate în raporturile dintre cetățeni, justiția fiind izvorul dreptului; spre afirmarea unui stil propriu și orizont cultural din care se nutresc artiștii, scriitorii, aleșii legitimi ai poporului, meniți să creeze opere nepieritoare peste înfrângerile efemere și lacrimile cu care s'au stropit pământul românesc și alte pământuri, ca o dăruire gratuită, dezinteresată, liberatoare nu cuceritoare materială, colonizatoare. Orice operă mare este o nuntă în care se amestecă sânge, pământ, cer și iubire de creație în lumea ta a părinților, moșilor, nu cădere în moartea semănată de celălalt, care te atacă noaptea la răspântie de drumuri. Astăzi, în 1986 - 1987, "în străinătăți", Eminescu este citit, recitit, tălmăcit cu tâlcul lui mereu actual. Discursul lui socio-politic nu poate fi cenzurat, nici manipulat de o ideologie străină lui, de o "spumă culturală" venită de aiurea. Venitura care trece, sau se schimbă într'o zi în pățanie instructivă, sublimă și grotescă în același timp. Totuși, recitindu-l, în libertate și în întregime, în lumina istoriei contemporane a Românilor, a vecinilor lor de suferință, a marelui vecin invadator-cuceritor și distrugător al ethosului național, mai abitir decât acum o sută de ani-, ai tentația tipic românească, căci lirică disperată, să zici: nu se poate. Nu poate peiri neamul românesc sub invazia barbarilor din afară. Poate însă pieri sub lovitura barbarilor din lăuntru: călăii și proștii, care "n'au nici milă nici pricepere pentru geniul poporului românesc". Primii au fost întotdeauna îmblânziți, amestecați în aluatul fizic și spiritual românesc. Cei din lăuntru? O să-i bată într'o zi Dumnezeu! O să-i râdă curcile, o să le mănânce inima câinii - "îndrăgi-i-ar ciorile și spânzurătorile"! □

TABLOU DE CRĂCIUN

Stă'n pătuc de fân născut
prunc cum nu s'a mai văzut;
nu-i nici foc, nu's nici surcele,
ci doar trâmba unei stele
ce-a sosit de prin vecie
omenirii ca solie.
Maica Precistă zâmbește,
știe că-i o stea de veste,
că e voia Tatălui
și ea doar e roaba Lui.
Iosif nici o vorbă spune,
se gândește să adune
câteva surcele'n grabă.
- "Dar de unde?" se întreabă.
Necăjit, privește'n jur
la asinul slab și sur,
la oi și la mielușei,
la plăvanii albi și grei.
Nici gândește Iosif gândul
că asinul sur, plăpândul,
face semne oilor,
mieilor, plăvanilor,
din urechi, cum știe el...
Ce să vezi? Lin, cetinel,
vitele nici rumegă,
aburi calzi tot fumegă
din suflarea gurii lor
peste-al maicii pruncușor.
S'a făcut tăcere'n lume
parcă veșnicia'n drum e!
Iosif vede ca prin ceți
chipuri de străini drumeți:
trei sunt îngerei din rai,
trei sunt înțelepții crai;
îngerii slăvesc cântând,
craii daruri scot pe rând,
aur roșu ca o pară,
smirnă și tămâie rară.
Si din nou asinul sur
face semne împrejur,
și cu toții ce să vază?
Vitele îngenunchează!
Iosif uită de surcele,
știe-acum c'ales și el e
rob să fie-al ascultării
la minunea întrupării.
Dar uitat n'a fost asinul...
Când sosit-a ceasul, plinul,
Domnul l-a ales, cum știm,
ca să intre'n Rusalim.

Eugenia ADAMS-MUREȘANU

BAZA ORGANIZAŢIILOR POLITICE DIN EXILUL ROMÂNESC

— M. F. ENESCU —

Cititorii vor fi poate curioşi să cunoască baza socio-politică a organizaţiilor mai mult sau mai puţin reprezentative din exil. Starea de diasporă nu permite decât o cercetare aproximativă a elementelor care compun organizaţiile politice înjghebate în ţări străine. Românilor răspândiţi pe mai multe continente le lipseşte coeziunea etnică şi socială, naturală în hotarele ţării de baştină. Mediul străin exercită o influenţă notabilă asupra comportamentului şi condiţiilor socio-culturale de existenţă a Românilor în diferitele ţări gazdă.

Mai trebue ţinut seama de participarea numerică la politica exilului. Din cele câteva zeci şi sute de mii de refugiaţi români, doar câteva sute constituie exilul politic. Emigraţia românească a luat în ultimii ani proporţii importante. Exilul politic a rămas însă o minoritate infimă. Să dăm un exemplu. In Germania de Vest se află 1400 de medici români, după unii peste două mii, bine situaţi profesional şi economic. Dintre ei numai 7-8 au aderat la o acţiune în exil, şi dintre aceştia doar 3-4 sunt prezenţi constant la manifestări politico-culturale. Ce să spunem despre restul de uituci de obârşia lor şi obsedaţi numai de drumul dela "praxis" la Casa de depuneri? E însă adevărat, Românii din America de Nord, Statele Unite şi Canada, iau parte în număr mai mare la manifestările naţionale. Ei sunt mai generoşi, mai solidari în iniţiative de interes românesc. Vechea Europă, cu egoismul bătrâneţii, nu inspiră aceeaşi dărnicie ca dincolo de Atlantic. Dar să trecem la decorticarea elementelor dela baza socio-politică a exilului.

Exilul înseamnă în general, cu rare excepţii, o declasare socială pentru clasa superioară. Pentru aceasta transferul de clasă se face de sus în jos şi rare ori de jos în sus, adică ridicarea la o condiţie mai înaltă decât aceea posibilă la locul naşterii. Nobleţea din marea emigraţie rusească de după 1918, a umplut metropolele Occidentului cu şoferi de taxi, chelneri şi paznici de noapte. Si emigraţia română a urmat în prima fază a exilului după 1945, acelaşi curs de declasare. Studenţi, foşti ofiţeri, titraţi, au muncit ca pălmaşi pe la ţărani chiaburi, ca muncitori necalificaţi în fabrici, chelneri, portari şi pe unde au mai nimerit la lucru din întâmplare. Aşa Eugen Ionescu a lucrat la "Ripolin" şi Vintilă Horia ca portar la un hotel din Madrid.

In cea de a doua fază a exilului de după 1960, s'a petrecut un fenomen invers de reciclare. Odată cu prosperitatea Occidentului s'a consolidat şi starea celei mai mari părţi din refugiaţi. Chiar cei care au lucrat în fabrici sau pe de lături, s'au contopit în mica burghezie. Cei cu meserii academice lucrative, medici, ingineri, cât şi cei cu spirit de întreprindere, s'au încadrat în burghezia mijlocie. La fel şi mulţi intelectuali care s'au plasat la institute de cercetări, la universităţi, în învăţământul secundar, la edituri, la bănci, ba chiar în funcţii publice. Nu pomenim aici excepţiile rare care au intrat în marea burghezie, fie a literelor şi a ştiinţei, fie a economiei. Valurile de refugiaţi de după 1970 şi-au găsit deci cu mai mare uşurinţă locuri de lucru care să-i asimileze cu burghezia mică şi mijlocie.

Ar mai fi de menţionat rămăşiţele din fosta protipendadă, refugiate peste hotare. Ele s'au aşezat mai cu seamă în locurile lor de predilecţie de altădată, Parisul şi Franţa.

Aristocraţie nu mai există de mult. Căci aristocraţie înseamnă putere şi privilegii de clasă. Aristocraţie există azi numai în Europa de Est unde "Nomenklatura" este dotată cu exclusivitatea puterii şi a privilegiilor în numele "clasei muncitoare". Vechia aristocraţie europeană despuiată de putere şi privilegii dar nu de un anumit prestigiu onorific, s'a contopit în funcţia burgheziei. In exil foştii protipendişti s'au situat în mare parte în rândurile burgheziei mijlocii, cu puţine excepţii plasate în marea burghezie mondenă şi în ce mai pare aristocraţie. De altfel şi în exil ca şi în ţara degradată social, rămăşiţele protipendadei n'au pierdut în magma care le înconjoară, un spirit gregar de relaţii între ele însăşi.

Din aceste categorii ale burgheziei mici şi mijlocii, se recrutează cele câteva sute de elemente active ale exilului politic. Nu voi trece totuşi cu vederea un număr ceva mai mare de asistenţi pasivi. Aceştia se abonează la gazete şi subscriu la unele iniţiative culturale. In deosebi Biserica mai atrage din elementele pasive. In Europa însă, mai ales în Germania de Vest, Biserica Ortodoxă n'ar putea exista din contribuţia credincioşilor ca în America de Nord. Cu atât mai puţin organizaţiile politice pot conta fără meceni pentru o acţiune amplă şi coerentă, pe un buget stabil. Unele totuşi îşi găsesc şi acord bogătaşi, o "raţiune suficientă" de subsistenţă numai din contribuţia modestă a membrilor. Mai ales elementele din mica burghezie sunt mai darnice, mai săritoare şi mai punctuale în îndeplinirea obligaţiilor luate. Această sărăcie, pe lângă multe inconveniente, are şi un avantaj. Organizaţia politică fără subvenţii de sus şi restrânsă la resursele dela bază, nu depinde atât de atotputernici şi de mari mărimi.

Să vedem deci cum se înfăţişează dela bază organizaţiile politice din exil. Vom preciza dintr'un început că în privinţa partidelor istorice, ne vom rezuma doar la aluzii cu indicaţii de revendicări în orientarea organizaţiilor politice. După o jumătate de secol e greu de discernat întrucât cele trei partide reprezentate în ultimul parlament ales liber în 1937, ar mai oglindi corect panorama politico-socială a României. Cât despre noi partide înfiinţate în exil, lipsite de rezervorul natural al naţiunii, pluralizat în categorii de interese şi curente de idei, n'ar deveni în cel mai bun caz decât cluburi de discuţii academice, şi numai dacă ar dispune de elemente dotate şi competente.

Aşa deci ca organizaţii politice, ne referim la cele două formaţii principale, Consiliul Naţional Român (C.N.R.) şi Uniunea Românilor Liberi (U.R.L.) Baza socială formată din burghezia mică şi mijlocie românească occidentalizată este destul de asemănătoare la ambele organizaţii. Nici baza politică nu dezvăluie o diferenţiere sensibilă între ele. C.N.R., s'a constituit pe o bază iniţială mai largă. Implicarea partidelor istorice ca legitimizare democratică a lărgit cu legionarii baza politică. La C.N.R. au aderat şi un număr de protipendişti de convingere monarho-liberalo-conservatoare. Ba şi Regele Mihai a acceptat în virtutea unui acord negociat, patronajul Consiliului Naţional Român. Astfel într'o primă fază Consiliul Naţional Român reprezenta destul de bine mai toate culorile politice din exil, fie mai vechi, naţional-ţărănistă, liberală, conservatoare, social-democrată, legionară, monarhistă, fie majoritatea independenţilor de partide, grupări şi persoane. Dar metehnele ancestrale în politica românească n'au întârziat să se manifeste. Anumite resentimente personale s'au grefat pe vechia râcă între liberali şi naţional-ţărănişti antibrătienişti. Nici legionarii n'au ştiut să se menţină pe deasupra certurilor dintre ei, deşi n'aveau de gând să părtinească pe unii sau pe ceilalţi. Si aşa a succedat o serie de crize după care au plecat mai întâi mai multe elemente de extracţie liberală. Apoi dintr'un contrapunct care putea fi evitat, şi Regele Mihai a abandonat C.N.R.-ul. Până la urmă tot dintr'un contrapunct evitabil, s'au retras şi protipendiştii din Consiliu. C.N.R. a rezistat totuşi cu bine la aceste crize succesive. Si deşi văduvit de persoane şi nume utile, numărul membrilor şi al secţiilor nu numai că n'a scăzut dar a crescut, bunăoară în Germania de Vest până la dublu, C.N.R. s'a instalat în centrul exilului şi beneficiază de un relativ consens, în aşteptarea unui debuşeu pe scară mare prin acţiuni eficace.

"Uniunea Românilor Liberi" (U.R.L.) a luat fiinţă cinci ani mai târziu, ca o dublare a C.N.R.-ului. Iniţiatorii, sau mai bine spus iniţiatorul, nu i-au considerat ca suficientă originea democratică. Lipsa legionarilor şi nereuşita în atragerea foştilor cenerişti şi a protipendiştilor, în ciuda unor lungi tratative, au îngustat baza politică a Uniunii Românilor Liberi. Din vechile influenţe apare o tendinţă mai mult naţional-ţărănistă, alta mai puţintel liberală şi o a treia nedefinită făcută din răzleţi fără origină politică. U.R.L. se distinge printr'o sârguinţă în proselitism şi prin revendicarea reprezentării exilului românesc. Preşedintele ei dovedeşte o prodigioasă rezistenţă în străbaterea de imense distanţe pe mapamond pentru a consolida U.R.L.

Aceste două organizaţii, C.N.R. şi U.R.L., constituie centrul exilului naţional. In afara lor însă se desprinde o a treia fracţiune mult mai redusă numericeşte, o agregare de persoane care s'au îndepărtat de C.N.R. dar au refuzat adeziunea la U.R.L., plus o parte din protipendişti şi un număr de intelectuali de diferite disciplini. Această agregare, aşezată la Paris fără nici o formă de organizare dar cu un nume generic tot de "Români Liberi", manifestă o coeziune remarcabilă în acţiuni culturale şi de politică externă. Cele două organizaţii principale din centrul naţional şi agregarea dela Paris ar reprezenta "grosso modo" exilul politic românesc.

Există diferenţe de natură ideologică în exilul politic? In linie maximă, nu. Pierderea ţării şi războiul ateo-creştin au adus o nivelare de ordin ideologic în exil. Nu persistă propriu zis diferenţe între elementele principale, ci numai nuanţe de interpretări de situaţii şi de orientări practice. Numitorul comun politic al exilului este în primul rând anticomunismul cu tot ce derivă în câmpul strategiei şi tacticii în lupta contra egemoniei comuniste. Marea majoritate a exilului politic este adeptă, în spirit naţional şi creştin, a democraţiei pluraliste, a drepturilor omului şi a justiţiei sociale, ca baze ale unui viitor regim în România suverană. Legionarii de mult evoluaţi spre democraţia social-creştină, şi-au precizat poziţia atât prin semnătura pe Actul constitutiv al Consiliului Naţional Român din Iunie 1978 cât şi prin "Declaraţia dela Madrid" din August 1983, votată în unanimitate şi contrasemnată de Constantin Papanace. Ce deosebire în manifestări se mai vede azi între un legionar, un naţional-ţărănist, un liberal sau un independent oarecare? Toţi au acelaşi comportament de Români contra comunismului. Numai nişte monomani izolaţi mai dau zor pe aici pe acolo cu "totalitarismul Gărzii de fier" şi "pericolul dreptei", ca un ecou al desinformaţiei comuniste. In general deci disputele de ideologii diverse au amuţit în centrul exilului naţional. Astfel în rezumat, vedem din contextul acestei expuneri cum baza socială a organizaţiilor politice din exil o constituie burghezia occidentalizată mică şi mijlocie, şi cum la baza politică stau anticomunismul, spiritul naţional, social-creştin şi democratic pluralistic în Europa unită.

Problema exilului politic rămasă deci în curs de evoluţie, este acum integrarea acestor elemente într'un front comun consistent şi eficace. Politologul Maurice Duveryer arată posibilitatea apropierii între elemente politice diferite. Ea este posibilă când se cade de acord, expres sau tacit, asupra principiilor fundamentale ale aceluiaşi sistem. Acesta devine obiectul unui consens şi un mod de integrare în acţiuni cu scopuri comune. Integrarea presupune nu numai suprimarea conflictelor, dar şi dezvoltarea unei solidarităţi în interesul aceleeaşi cauze.

In exilul politic românesc am asistat în ultimul timp la o tendinţă de apropiere. Aşa C.N.R. şi U.R.L. au consimţit un pact de neagresiune şi au ajuns la un "gentlemen agreement" în privinţa scopurilor comune. In urma proiectului de constituire a unei platforme de politică externă şi a unui grup competent care s'o reprezinte, enunţat în întâlnirile dela Frankfurt şi Paris, este de aşteptat şi colaborarea agregării libere din Paris. Un semn în acest sens ar fi de înregistrat la Pelerinajul dela Soultzmatt, când în rând cu Regele Mihai s'au strâns aproape toate elementele exilului politic. Această poartă spre finalizarea solidarităţii active, trebue lărgită. Regele Mihai ar putea fi de ajutor dacă ar arăta înţelegere faţă de o procedură cu tact, răbdare, perseverenţă şi situarea elementelor politice pe aceeaşi linie de forţă.

Si acum o ultimă observaţie înainte de încheiere. Exilul politic românesc a îmbătrânit în cea mai mare parte. Fruntaşii sunt tot septuagenarii, urmaţi de sexagenari, mai puţin de cincantenari şi mai de loc de quadragenari. Improspătarea cadrelor evoluează într'un ritm prea lent şi prea nesigur. Intinerirea exilului politic este un imperativ de mare urgenţă.

Operaţia de armonizare şi de întinerire nu este uşoară. Cu toată tendinţa de apropiere, persistă puncte de rezistenţă din inepţie, din indiferenţă, din păcatul atavic al intrigii şi al ponegririi, din cerbicia unor vistovoi periferici, din judecăţi false, din manipulările desinformaţiei nu numai comuniste, din infiltrarea agenţilor în sânul exilului. Datorită acestor virusuri exilul românesc trece printr'o criză de inteligenţă. Răul nu poate fi învins decât prin victoria credinţei contra ereziei, a raţiunii contra rătăcirii mentale, a voinţei de decizie contra codelilor, a îndrăznelii contra laşităţii, a tăriei de caracter contra nevolniciei.

Stim dela cei vechi, parcă dela Platon, că omul "animal politic", în dilema dintre raţiune şi pulsaţia sensibilităţii, numai prin curaj ajunge la ordinea binelui. Tot dela ei ştim, că urgia într'o comunitate o aduce desunirea şi sediţiunea. Si după ei, lupta politică constă în eliminarea germenilor de antagonisme. Cum? Prin fapte şi obiective precise. Numai aşa exilul politic îşi va asigura coeziunea, cu mai puţine discursuri şi iniţiative fără bază. □

30 DE ANI DELA OCTOMBRIE MAGHIAR

Constantin MAREȘ

La 23 Octombrie 1956 a izbucnit la Budapesta insurecția maghiară. In conformitate cu definițiile la modă în statele comuniste, expresia "insurecție" este cea mai potrivită, ea fiind, așa cum, de pildă, o consideră Dicționarul Limbii Române Contemporane publicat la București în 1980, ca fiind forma de luptă armată a forțelor sociale progresiste, cu sprijinul maselor populare, în scopul răsturnării unui regim politic reacționar sau al izgonirii unei armate ocupante. Ancorate din punct de vedere politic în feudalism și din punct de vedere economic în arhaism, regimurile comuniste se dovedesc în ambele aspecte ca fiind în mod constant cele mai reacționare și aici este cazul să aplicăm o altă definiție marxistă, aceea prin care "reacționar" este cel care se opune progresului social, caracteristică a claselor în declin, fiind elementul retrograd. In ce privește armata ocupantă, s'a instalat de peste 4 decenii în Ungaria, deși în urmă cu aproape 4 decenii s'a încheiat tratatul de pace cu Budapesta.

Insurecția maghiară a izbucnit în condițiile poststaliniste și având două exemple: cel descurajant, marcat de înăbușirea răscoalei din Berlinul răsăritean prin acțiunea blindatelor sovietice și care dusese la peste 500 de morți, și cel încurajator, constituit de evoluția situației din Polonia, unde vechea conducere de partid fusese îndepărtată, Gomulka fusese promovat în suprema funcție politică iar Mareșalul Rokosovski, câțiva ani ministru polonez al armatei, cedase locul unui Polonez adevărat, pentru a se întoarce la Moscova. Pe de altă parte, Tito își consolidase poziția internă și internațională, fiind acceptat ca atare și de Hrușciov. Mai existase o revoltă în 1953, înăbușită extrem de sângeros, în lagărele de muncă forțată dela Vorkuta din Uniunea Sovietică, despre care, însă, în acei ani nu se aflase nimic în țările satelite Moscovei.

Condițiile ungare erau diferite de cele poloneze, unde, în final, ca și în zilele lui Jaruzelski, Kremlinul avea convingerea că situația internă poate fi controlată prin comuniștii naționali. In fapt, ca și regimul lui Dej din acei ani, cel al lui Rakosi din Budapesta era profund stalinist, în timp ce acela al lui Hrușciov încerca un oarecare dezgheț. Totodată, Budapesta și Bucureștiul se luau la întrecere cu Sofia în a-și manifesta și dovedi prosovietismul.

Conștientă de mustul care fierbea (cum ar fi spus Goga) în Ungaria, Uniunea Sovietică a încercat să pună o frână absolutismului rakosian. Aceasta a fost găsită, la început, în persoana lui Imre Nagy.

Vechi comunist, cu trecut kominternist, i se încredințează cu deplina încredere a Moscovei, funcția de prim ministru, scurtă vreme după moartea lui Stalin. Trebue amintit că în acei ani, conducătorii de partide comuniste nu deţineau cu predilecție funcția, de altfel formală, de șef al statului, ci mai ales aceea de prim-ministru. De altfel, cele mai multe acte normative de importanță, după modelul sovietic, în Ungaria ca și în România, erau constituite de așa denumitele "hotărîri ale partidului și guvernului". Un timp, Rakosi, demis din funcția de prim-ministru, este silit să coexiste cu Nagy, care dovedind însă tendințe considerate liberale și naționaliste, este îndepărtat din funcție, pentru deviere de dreapta, într'o perioadă în care gospodăriile colective se zguduiau din temelii iar agitația intelectuală căpăta forme îngrijorătoare. Din nou, Rakosi cumulează funcțiile în partid și stat, dar ieșirea din arenă a lui Nagy se face în beneficiul popularității sale. Bineînțeles, toate aceste mișcări de cadril politic se făceau nu numai cu acceptția Moscovei, dar la ordinele sale. In timp ce în Polonia, frământările se rezolvaseră în sânul partidului comunist prin schimbare de persoane și apoi prin modificări de nuanțe în metode, în Ungaria, datorită, poate și temperamentului maghiar mai tumultuos, nemulțumirea, departe de a fi canalizată în foruri de partid și controlate de acestea, cuprinde strada, în sensul bun al cuvântului. Conchizând că Rakosi nu poate fi omul momentului, Kremlinul îl sacrifică în favoarea lui Gerö, care face opinii țării anumite concesii. Reînhumarea lui Rajk, un comunist victimă a represiunii staliniste este transformată într'o demonstrație ale cărei tendințe antisovietice și în fond, anticomuniste, deveneau vădite. Revenirea pe scena varșoviană a ostracizatului Gomulka, deși inițial detestat de Hrușciov, constituie pentru maghiari un exemplu. La 14 Octombrie 1956, exclusul din partid Imre Nagy revine în rândurile sale. Sute de mii de cetățeni manifestează pe străzile Budapestei. La 23 Octombrie izbucnește insurecția. Statuia lui Stalin este distrusă în centrul Budapestei. De notat, că Dej va mai aștepta încă 6 ani pentru a o dărâma pe aceea dela București. Spre deosebire de Varșovia, unde partidul comunist polonez efectua un derapaj foarte controlat, deci acceptabil Sovietelor, partidul comunist ungar se prăbușește. Inițial, depășit de stradă, Nagy apelează la Uniunea Sovietică, pentru o dată, surprinsă de evenimente și neavând soluții adecvate pregătite. Sosesc la Budapesta, intransigentul Suslov, și Mikoyan, mai dispus la tranzacții. Gerö este înlocuit cu un om tânăr, Kadar, fost ministru de interne până în 1951 și considerat una din victimele exceselor staliniste. Aclamat de mulțime, Nagy redevenise primminstru. Uniunea Sovietică numește un nou ambasador, un oarecare Iuri Andropov, viitorul șef al KGB și apoi al Uniunii Sovietice.

TANCURI SOVIETICE CAPTURATE DE UNGURI

Ciocnirilor ungaro-sovietice din primele zile le urmează -așa cum se va întâmpla în 1968 în Cehoslovacia-o, ceea ce am putea defini cu un nume la modă: "destindere". Până la finele lui Octombrie se părea că se asista la o caldă toamnă maghiară. Trebue spus, astăzi un lucru clar. Mass media din Occident nu a înțeles acel moment istoric. Comentarii și știri exaltau pe Unguri. Fără a fi fost definită nici un fel de politică a democrațiilor apusene în astfel de împrejurări, pe calea undelor erau încurajate atitudinile insurecționale din Răsărit, din Ungaria în mod special, ceea ce făcea în rândul maselor să se creeze iluzia într'un posibil sprijin material, eventual chiar militar.

Depășit de manifestările clare ale poporului ungar, antisovietic și anticomunist, Nagy declară la 31 Octombrie 1956 că țara să se retrage din Pactul dela Varșovia, și după exemplul Austriei vecine, proclamă în ziua următoare neutralitatea Ungariei. Pentru a avea cât de cât un sprijin, se adresează Națiunilor Unite, care, să nu uităm, erau pe atunci dominate de tendințe proamericane, exact contrariu a ce este în zilele noastre. Nagy le cere sprijinul în ansamblu, și al celor patru mari puteri în special, și iar este cazul să reamintim ceva, anume aceea că în 1956, fotoliul Chinei în Consiliul de Securitate era ocupat de delegatul naționalist al Taivanului, condus de Ciang-Kai-Sek.

Ca și la Berlin și la Vorkuta în 1953, Uniunea Sovietică nu mai șovăie. La 4 Noembrie 1956, fără o declarație oficială, Rusia se află în stare de război cu Ungaria, ale cărei trupe, puține și slab înarmate, se opun năvălitorului. Inaintea luptelor dintre Soviete și China comunistă, dintre aceasta și Vietnam, dintre acesta și Cambodgia, în Noembrie 1956 are loc primul război între două state comuniste. Așa cum va face și în 1968, în cazul Cehoslovaciei, Uniunea Sovietică a căutat sprijinul masiv și necondiționat al partidelor comuniste din statele satelite. Unul din cele mai serioase l-a primit din partea lui Dej, care temându-se pentru propria sa poziție, era pentru o grabnică și radicală rezolvare a cazului maghiar. Exact pentru aceleași motive, 12 ani mai târziu, Nicolae Ceaușescu, în primul rând pentru a-și păstra poziția, va adopta o atitudine contrară, nefiind de acord cu invadarea Cehoslovaciei, ba chiar condamnând-o în primele ore. In 1956, Bucureștiul, Praga și Sofia au oferit chiar și trupe pentru a sprijini intervenția sovietică în Ungaria. Andropov, în care Occidentul a avut iluzia să vadă un altfel de conducător comunist, și-a îndeplinit în 1956 rolul cu prisosință, dând asigurări Ungurilor, în timp ce tancurile Armatei Roșii erau pe drum. Kadar își trădează compatrioții fugind la inamic, care il va pune în fruntea țării, câteva zile mai târziu. Conștientă de pericolul ce l-ar putea reprezenta un exemplu maghiar reușit de independență anticomunistă, Sovietele intervin brutal, omorînd și rănind un mare număr de civili dar și militari unguri. Situația este adusă la normalul dorit de Kremlin, după ce a doua oară în 12 ani, armata sovietică provoacă mari distrugeri

CONTINUARE PAG.8

VIITOR ȘI TRECUT FĂRĂ PREZENT

George BRANA

Comunismul a scos "prezentul" din istorie. Si în acest fel scoate oamenii din istorie, pentrucă istoria nu a fost făcută niciodată cu trecutul sau viitorul, ci cu un prezent în continuă desfășurare. Condiția umană este prin natura ei istorică și prin natura lui "istoric" este prezentul care prin el valorifică trecutul și face posibil viitorul. In momentul în care prezentul istoric e luat în stăpânire de obsesia trecutului pentru mutarea oamenilor într'un incontrolabil viitor se ajunge la înfundătura din România de azi: o neîncetată răzbunare împotriva unor fantome, "clasa", "fascismul", "revizionistii", și obligația de a crede într'un viitor, "societatea comunistă" care nu se știe ce va fi, cum va fi, a cui va fi.

Cu deosebire dăunător păcii în omenire a fost felul în care marxismul a determinat în cei 43 de ani ai istoriei contemporane dela sfârșitul războiului obsesia trecutului, pentru camuflarea prezentului.

Unele lucruri rele din trecut nu trebuesc uitate pentru a nu se repeta în viitor, și astfel privirea înapoi deviază atenția dela un prezent care amenință să determine iremediabil viitorul. Primejdia viitorului se reduce neîncetat la crime trecute și se trece peste crime prezente, de proporții planetare. De aceea înțepenirea cu fața înapoi în numele unei eterne neuitări a suferințelor trecute devine un fel de virtute religioasă, ceea ce nu e în spiritul nostru. ÎN ROMANIA GENOCIDUL A ÎNCEPUT ÎN 1945.

E vorba să nu se uite nici o clipă un singur rău care s'a petrecut odată, și în același timp tot răul lumii să fie redus la el. Orice alte crime rămân oarecum acceptabile. Datorită acestui cult reducționist, nu trebue să vedem genocidul de azi. Să nu vedem milioanele de asasinate ale lui Pol Pot, să nu vedem masacrul de nevinovați din Afganistan, să nu vedem imensa crimă contra umanității din Abisinia, unde genocidul prin inaniție aduce aminte de dumpingul sovietic din anii '20, să nu vedem genocidul lent organizat în România.

Metoda este la baza întregii acțiuni comuniste, de când se răspândește în lume: nu există decât un trecut infernal și un viitor paradisiac, iar prezentul nu e decât răzbunarea trecutului și sacrificarea totală pentru viitor. Din 1945, până azi, prezentul uman este persecutat în două feluri: în țările comunizate nu e pus în discuție decât prin niște statistici optimiste, iar în țările libere "conștiința lumii" este așa fel acaparată, încât ea nu merge mai departe de punerea lui Pinochet la zid, sanctificarea "comandantului" Ortega, beatificarea lui Allende și demonetizarea prin sabotajul moral a oricărei încercări de apărare a Occidentului față de ofensiva planetară a comunismului, alarmându-se lumea prin cele mai zgomotase mijloace de persuasiune împotriva primejdiei... "fasciste", care pentru comuniști înseamnă azi orice fel de opoziție la comunismul lor.

Așa cum trecutul nu se poate reduce doar la unele orori, prezentul nu poate fi redus doar la vigilența necesară evitării doar a unor crime din viitor, ci prezentul trebue să acapareze vigilența tuturor față de TOATE ororile trecutului și ale prezentului pentru a nu deveni perene în viitor.

Ceea ce-a adus comunismul este o adâncă desființare a capacității umane de-a trăi în "trezie". Acest rău este contaminant prin virusul unei provocări de paralizie parțială a conștiinței de asemenea proporții încât nu mai știm dacă până la sfârșitul acestui mileniu, oamenii își vor mai veni în simțiri. Pentru moment când apare câte o conștiință clară, și anume a unei păci totale nu parțiale pentru asigurarea viitorului uman al umanității, ca în cazul lui Reagan sau al Papei Ioan-Paul II, se recurge la asasinat fără nici un fel de "ocol" diplomatic. Dece aceste încercări de asasinat trebuesc uitate pe loc? De ce asemenea oameni, care au posturi capitale de răspundere, nu sunt eroi ai păcii?

Intre mafia siciliană, mondializată, și mafia stupefiantelor de adormire politică și morală este o perfectă analogie. Permanent excluși din prezent cu maximă violență avem de ce să ne cutremurăm gândind la viitor. Pentrucă nu oferă alt orizont decât al urii, al războiului și al distrugerii. □

CREDINȚE ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN

—Maria PETRUȚ—

Există credința generală că la ajun mâncarea de căpetenie este grâul. Când se așează la masă, țăranii mai întâi gustă din grâu, aruncă grâu cu lingura în sus să se prindă de grindă, ca să prindă roiu, cum zic ei. Iată cum tălmăcește o femeie însemnătatea grâului: "Dacă gustăm seara grâu facem închipuirea "Cinei de taină", că erau 12 cu Domnul Hristos, unul ca unul, încât nu-l putem cunoaște. Dar unul dintre ei a zis: "Acela care ne va blagoslovi masa și va gusta grâu să știți că El e": Chiar și bucatele ce le facem de ajun trebue să fie de 12 feluri după cei 12 apostoli".

O mare însemnătate o au la ajun turtele care se mai numesc în unele părți și "Pelincele Domnului". Obișnuiesc sătenii să stea la masă cu picioarele pe topor ca să fie tari ca fierul peste an. Tot în acea zi se fac vrăji contra gândacilor și a grindinei; se leagă gura dihăniilor să nu mai urle.

Ca să-ți vină pețitorii la fată din ajunul Crăciunului până la Iordan, mături casa dela prag spre răsărit, să se adune; nu din fundul casei spre prag ca să-i alungi. Si în acele două săptămâni nu se dă gunoiul afară.

Fetele acum la ajun fac vrăji ca să-și vadă ursitorul, fata trebue să postească toată ziua și seara, care îmbucătură va lua întâi în gură s'o puie în brâu. Apoi când se duce la culcare să puie brâul jos și să bată trei mătănii pe brâu și peste noapte își va visa ursitul.

Spre ziua de Crăciun se umblă cu colindul. Prin Ardeal se umblă în ziua de Crăciun seara. Crăciunul peste tot e recunoscut ca un moșneag ce vine pe un cal alb după ce cântă cocoșii de trei ori. □

OCTOMBRIE MAGHIAR

Urmare din pag.7

Budapestei. Foarte mulți Unguri își găsesc refugiu în Austria, de unde, cea mai mare parte vor pleca în diverse colțuri ale lumii, constituind al doilea val de emigrație în masă din calea Armatei Roșii, după cel din 1944-45.

După 30 de ani, Ungaria cunoaște o situație privilegiată, economică și chiar politică, în lagărul comunist. Chiar dacă nu i-a fost uitată trădarea din 1956, lui Kadar i-au fost iertate multe, pentru tactul dovedit ulterior. Se pare că ar fi asistat, cu sau fără voia lui, la executarea lui Nagy și a principalilor săi colaboratori, după ce se bucuraseră de un scurt azil la ambasada iugoslavă și o mai lungă detenție în Republica Populară Română.

Românii au urmărit cu atenție evenimentele din Ungaria. Minoritatea maghiară din Transilvania, din care o bună parte se înrolase după 1944 în rândurile partidului comunist sau a formațiilor criptocomuniste, cum a fost Madosz, s'a simțit pe ansamblu solidară cu maghiarii din Ungaria. Organele de Securitate și-au întărit supravegherea, bruiajul posturilor de radio occidentale s'a înteţit. Intelectualitatea română nu a urmat exemplul celei maghiare, în schimb, în rândurile studenților au avut loc frământări importante, marcate prin demonstrații, răspândire de manifeste, adunări, luări de cuvânt și de poziție, în special în centrele universitare din Vestul țării. Represiunea a fost rapidă și brutală. Arestărilor din rândurile studenților, le-au urmat așa zise anchete, în care ofițerii de securitate au practicat cu sadism, tortura. Mașinile de condamnări, numite tribunale militare, au lucrat din plin, și mulți dintre cei condamnați atunci nu și-au mai putut termina niciodată studiile începute. O atmosferă de represiune și teroare se întindea, din nou accentuată, pe întreaga țară. Dacă în Ungaria, mulți tineri luau drumul deportărilor în Uniunea Sovietică, în România erau victimele asupririi și atrocităților propriilor conaționali.

Iluzia ungară nu și-a găsit corespondent în România. Bucureștii au scăpat de distrugere în 1956, dar ce au făcut tancurile rusești la Budapesta, au făcut trei decenii mai târziu buldozerele românești în capitala țării. Ungurii au câștigat în stima opiniei publice occidentale, dar Occidentul nici nu a făcut nimic, nici nu a încercat să facă, iar acțiunea sovietică a pornit dela premiza că nu va exista o reacțiune din partea democrațiilor vestice. Mai mult, conflictul dintre Anglia, Franța și Israel pe de o parte, și Egiptul condus de Nasser pe de altă parte, a fost o inutilă și nefericită diversiune, ce a prilejuit Statelor Unite desolidarizarea de aliații europeni. Cu toate jertfele și iluziile, insurecția maghiară de acum trei decenii, dincolo de latura eroică a avut și consecințe practice. Situația privilegiată a Ungariei zilelor noastre se datorește în bună măsură celor întâmplate la finele lui Octombrie și începutul lui Noembrie 1956. După 30 de ani, amintindu-ne de ce spunea Iorga, că învinșilor nu li se ridică niciodată statui, să nu uităm că dărâmarea la Budapesta a statuii lui Stalin a însemnat atunci un fapt ireversibil. Cele mai șocate nu au fost partidele comuniste din Est, în fapt rupte de popoarele respective, ci iluzionații intelectuali din Occident care prada unui snobism în pas cu moda, practicau un stângism de cafenea, cu murmure ferite de umbra Aiudului sau Jilavei, cum era cazul lui Jean-Paul Sartre.

In timp ce Budapesta era în flăcări iar tineretul român pe jeratec, într'un Occident binecuvântat de geopolitică se scria scenariul unui film de imens succes. Titlul său era "La dolce vita". □

Constantin MAREȘ

MANIFESTUL LUI IULIU MANIU DIN DECEMBRIE 1946

(Acum 40 de ani)

CATRE NATIUNE,

Către voi, milioane de cetățeni și cetățene care cu sufletul încălzit de dragoste de neam și de țară, v'ați dus la urne să vă spuneți voința voastră cinstită despre felul cum trebue și de către cine trebue să fie cârmuită această țară - ne îndreptăm cuvântul nostru de mulțumire și de admirație.

De mulțumire, pentrucă ați dat ascultare chemării noastre care s'a adeverit că este una cu voința țării.

De admirație, pentrucă în vremurile acestea de grea prigoană, a tuturor libertăților, ați mers ca niște eroi legendari, expunându-vă bunurile, libertatea și viața pentru credințele voastre.

Tara noastră este bântuită astăzi de cea mai neagră urgie care s'a abătut vreodată asupra ei. Arse sunt câmpiile, arse sunt sufletele noastre, arse năzuințele noastre spre libertate și lumină. Teroarea, minciuna, falsul, încearcă să culce la pământ orice licărire de libertate, orice îndemn spre mai bine. Demnitatea și mândria noastră națională sunt îngenunchiate.

La 6 Martie 1945, o mână de oameni pe care țara nu i-a văzut la muncă, au confiscat puterea.

De atunci încoace au batjocorit toate instituțiile țării. Funcționarii Statului, care nu s'au supus acestor oameni improvizați, au fost dați afară. Armata țării, sub pretext de democratizare, a fost deposedată de elemente capabile și independente, și aservită intereselor politice. Justiția a fost înfrântă în tot ce avea ea mai bun, judecătorii dați afară și înlocuiți cu simbriași ai regimului.

Muncitorimii i s'a luat dreptul la muncă. Cei care n'au consimțit să fie slugi păcătoase ale regimului, ci oameni liberi, au fost epurați fără milă.

Cetățenii care n'au acceptat robia au fost persecutați. Negustorii, meseriașii, industriașii, - urmăriți în interesele lor. *Temnițele, tortura, persecuțiile,* înscenările cele mai infame, arestările, asasinatele, atacurile brutale și cu totul neprovocate, tot ceea ce a inventat arsenalul infernal al hitlerismului a fost perfecționat, sporit și aplicat cu o cruzime de neegalat.

Presa partidelor democratice a fost suprimată. Toate publicațiile pe care Partidul Național-Țărănesc le avea înainte de 6 Martie 1945, au fost suprimate, cluburile închise, întrunirile oprite.

Față de această stare de lucruri, însăși Națiunile Unite au cerut un regim mai omenesc, iar prin acordul dela Moscova, s'a pretins - și guvernul și-a luat angajamentul solemn - să restaureze libertățile și să facă alegeri libere.

Guvernul nu a împlinit nici un angajament, a călcat în picioare obligațiunile luate în mod solemn.

Guvernul a convocat corpul electoral pentru 19 Noembrie 1946.

Ați văzut ce au fost aceste alegeri. Ați văzut cum s'au răscolit din arsenalul întunericului, toate mijloacele pentru îngenuncherea voinței naționale, pentru batjocorirea alegerilor, pentru săvârșirea furtului și pentru falsificarea nerușinată a credințelor voastre.

Acuzăm acest guvern al teroarei, dictaturii și reacțiunii că a călcat în picioare legile țării, libertățile neamului românesc, drepturile individuale și colective ale poporului.

Il acuzăm că a refuzat să înscrie în listele electorale pe cei ce aveau dreptul legal de a fi alegători, că a refuzat să împartă cărțile de alegători celor ce erau înscriși.

Il acuzăm că a terorizat cu bande de bătăuși populația care se împotrivea dictaturii guvernamentale.

Il acuzăm că a lăsat să fie asasinați atâția și atâția nevinovați, fără a urmări pe făptuitorii bine cunoscuți ai fărădelegilor.

Il acuzăm că a întocmit secțiunile de votare în așa fel ca alegătorii să nu poată ajunge la locul de votare.

Il acuzăm că a călcat în picioare propria lui lege electorală pe care a întocmit-o, fără asentimentul partidelor democratice: asentiment impus prin Acordul dela Moscova. Această lege electorală, cu tot caracterul ei reacționar, s'a dovedit insuficientă față de lipsa totală de popularitate a guvernului.

Au fost îndepărtați bărbații noștri de încredere, ca să se opereze fără control.

Au fost introduse în urne buletine pregătite, înainte de începerea votării, au fost date cărți de alegător în alb sau unor persoane neîndreptățite, pentru a vota în repetate rânduri. S'a despuiat scrutinul fără asistență legală, rezultatul votării a fost falsificat, procesele verbale au fost schimbate, iar rezultatele odată măsluite au fost din nou rectificate.

Acuzăm guvernul că s'a făcut vinovat de crima de falsificare a voinței naționale.

Il acuzăm că, prin politica lui nefastă, a provocat pe lângă umilirea cetățenilor, haosul economic și înfometarea maselor populare.

Dar conștiința națională a vibrat puternic, din colibă până în palat.

Toată admirația și recunoștința noastră o închinăm țărănimii care s'a ridicat, uriaș zăgaz, de oțel, opunându-se celor care voiau să cheltuiască atât de ieftin independența și demnitatea noastră națională.

Vor binemerita dela patrie femeile române, pentru dârzenia și cumințenia cu care au știut să mânuiască arma votului, luată pentru prima dată în mâna lor.

Muncitorii români vor binemerita dela patrie și vor avea prilejul să se bucure de rodul luptei lor. Ei au făcut front împotriva celor care, înarmați cu pistoale, voiau să le răpească libertatea.

Lăudat să fie tineretul care s'a cinstit pe sine, aruncându-se în luptă cu nemăsurată abnegație și dragoste de neam și libertate, urmând pildele înaintașilor din 1848, 1906, 1914 și 1918. Vigoarea lor este garanția viitorului.

Națiunea și partidul nu vor uita niciodată și vor binecuvânta pe toți cei ce au suferit și suferă în această luptă. Martiriul lor asigură perpetuarea ființei naționale.

Sărutăm rănile și obrajii loviți și umiliți. Ne închinăm memoriei celor căzuți eroic pentru apărarea drepturilor sfinte ale neamului.

Români! Voi, cei insultați în demnitatea voastră de oameni liberi aveți dreptul să chemați guvernul și uneltele lui în fața Tribunalului națiunii. Impilatorii și falsificatorii nu vor rămâne nepedepsiți.

Nedreptatea va fi pedepsită.

Nimeni nu poate fi judecător peste națiune, decât națiunea însăși.

Smulgeți masca tiranilor de pe fața lor. Nici un cetățean sau cetățeană nu poate recunoaște acest alegeri. Cu toții trebue să pretindă alegeri noi înfăptuite de către un guvern care să asigure libertatea lor.

Vă cheamă la luptă împotriva dictaturii și tiraniei. Satele noastre năpădite de bătăuși și cuțitari, care voiesc să pedepsească pe cei care nu sunt slugi plecate ale regimului trebuesc curățate. Slujbașii care au trădat națiunea, trebuesc denunțați, actele lor păcătoase, desvăluite și înfierate.

Cu toate nelegiuirile lui, guvernul nu a fost în stare să stoarcă majorități. Guvernul a căzut în alegeri.

Lumea întreagă cunoaște voința adevărată a țării, cunoaște minciuna și frauda guvernului.

Se știe că Parlamentul lui nu poate lega destinul neamului.

Acesta a fost rostul suferinței voastre. Rostul luptei dârze, pe care ați purtat-o cu atâta bărbăție.

Pătruns de măreția jertfei voastre, Partidul Național-Țărănesc se închină în fața avântului spre libertate, a virtuților cetățenești și a spiritului vostru de sacrificiu și vă cheamă la luptă neînfricată, până la victoria deplină.

Această victorie a sufletului românesc va însemna: independența țării, libertatea cetățenilor, muncă cinstită și pâine pentru toți. □

IULIU MANIU
Președintele
Partidului Național-Țărănesc

PLUGUȘOR DE EXILAT

Aho! Românilor frați,
nu aveți ce să mânați!

N'aveți vite să'njugați
nici să beți, nici să mâncați,
nici vi-i dorul să cântați
Plugușorul să-l urați!

Nu vă arde focu'n vatră,
câinii prin ogrăzi, nu latră
și cuptorul gol, rămâne
gură neagră, fără pâne.

Prin cotloane, sparte oale,
plâng de dorul de sarmale;
doagele de buți, cu jind,
n'aud vinul gâlgâind,
prispa casei se destramă
fără izul de pastramă,
vântul bate, gardul cade,
relele vă curg cascade,
semne tot mai pesimiste
de siberii comuniste.
Văleu măi! Hăi, hăi!

Rodul tău, bade Ioane
și-al tău Radule și Stane,
putrezit de-o vară'ntreagă
n'a fost cine să-l culeagă
și ogorul vostru, vi-l
radiază Cernobil.
Fructe'n pomi, struguri pe-arac
răspândesc rusescul rac
și copiii, pân' să vie
sunt de cancer, rană vie!
Rău e măi! Hăi, hăi!

Tot dezastrul ăsta, bine,
il știți voi de unde vine:
Pacoste pe pacoste
v'a secat de dragoste
stăpânirea cea neroadă
fără cap și fără coadă.

Ca și când Fanarul tot
s'a chircit într'un netot,
bâlbâitul ucenic
care n'a 'nvățat nimic
decât țurca pe maidane
și să frângă la ciolane -
Mare'n rele, mic de stat,
a ajuns supra'mpărat
peste biata Românie!
Stie tot poporul, știe,
de ce-i poate pielea lui
ucenicul dracului!
Auziți cu toții măi! Hăi, hăi.

El ca el, dar mi-te ea,
ochi de broască, cucuvea,
scorpie și vrăjitoare,
arz-o răul unde-o doare,
că nu-i vreme de urat
ci mai mult de blestemat!
Piară măi! Hăi, hăi!

Vi se trage, frați Români,
răul tot dela păgâni,
când cu una, ba cu alta,
v'au vândut țara la Yalta!

Așteptat-ați, sunt zeci anii,
să vie Americanii
ba pe ape, ba din cer,
și pe arșiți și pe ger.
Apele nu s'au clintit
și prin aer n'au venit!

Dar acum bade Ioane
și tu Radule și Stane,
și tu Gheorghe și Vasile,
dacă vreți să aveți zile:
fără cizmă muscălească,
fiii liberi să trăiască,
s'apucați din nou zidiri
de școli și de mânăstiri,
de cămine și pătule,
s'aveți satele sătule,
bob în vii, rod pe ogoare,
Tara, să vă fie soare,
dezgropați-vă istorii
de prin țarini și podgorii!
liberați-vă de frica!
Anul care se ridică
de cum vor cânta cocoșii,
e Apusul stelei roșii!
Auzitu-m'ați flăcăi! Hăi, hăi!

Să'nfloriți Români, ca merii
pe sub stelele puzderii!
Visul să vă crească'nalt
până'n cerul celălalt,
unde îngeri de safir
închid rănile cu mir!
S'aveți casele bogate,
masa plină cu bucate,
slujbele să aibe har,
hora'n sat să'nceapă iar!

Iar la anul să venim
sănătoși să vă găsim,
vindecați în veacul trist,
de coșmarul comunist...
Așa este măi flăcăi! Hăi, hăi!

CRONICI

Literare - Artistice - Culturale din exil și din țară

EUGENIA ADAMS MUREȘANU

CÂNTAREA PSALMILOR

EDITURA
FUNDACION CULTURAL RUMANA
MADRID 1986

Aproape întotdeauna cronicarul literar apropiindu-se de o carte neglijează pe părinții "facerii" ei, editorul și graficianul, pe ultimul încaltea nici măcar pomenindu-l. Oare privind un crin nu ne-am obișnuit noi să vedem numai diafanele borangicuri ale soarelui tors, sau asemănarea cu potirul angelic? Cine se mai gândește la atelierele subpământene ale lui unde se nuntește pământul cu dorul de cer, unde se țes culori și se caligrafiază forma, zodia și ursita, iar literele vieții acolo jos devin corurile mâinii lui Dumnezeu?

Când Aurel Răuță dela Universitatea din Salamanca mi-a adus la Hamilton "Cântarea Psalmilor" de Eugenia Adams Mureșanu, luând cartea în mână mi-a trebuit timp să mă dezmeticesc. Era pur și simplu un giuvaier bibliofil. Cu emoția de a "pipăi" un succes atât de grandios al exilului românesc m'am oprit la editor și grafician, numele Eugeniei Adams Mureșanu fiind de mult predestinat pentru o asemenea operă-eveniment în cultura românească. Il bănuiam și îl așteptam. Ca iubitor de slovă românească editorul mi-a întrecut toate așteptările. Mecenatul lui Aurel Răuță va rămâne legat de una din cele mai frumoase cărți care a putut să apară cândva în exil. Fiind vorba și de conținutul ei sacru - "Cântarea Psalmilor" - o face unică în cultura românească.

Prezentarea grafică, desenele și literele capitale sunt opera artistului Vlaicu Ionescu. Cartea, împodobită ca o mireasă, înflorire năvalnică a unui cireș editorial a venit ca o surpriză. O mărturie în plus din partea lui Aurel Răuță și o mândrie pentru noi toți în vigurozitatea exilului care nu poate fi mare decât numai și numai prin con dei. Este singura noastră armă, dar mai puternică decât toate. La început a fost Cuvântul și va rămâne în veac.

Nu cele aproape 500 de pagini m'au impresionat, deși chiar numărul e destul de convingător, ci munca și grija editorului și artistului de a da iubitorilor de frumos o adevărată bijuterie lucrată din respectul pentru slova sfântă, tălmăcită de Eugenia Adams Mureșanu în limba lui Varlaam și Eminescu, respect care ne aduce aminte de țesătorii literelor de manuscrise din noaptea curată și plină de stele a Evului Mediu. Vlaicu Ionescu reușește să facă o adevărată operă de artă presărând textele poetice cu vignete și litere capitale de mână care apar ca niște stejari de Liban despletind o umbră luminoasă, drept căpătâi de psalm zărilor și "dubletelor orizontice", folosind o expresie consacrată a filosofului dela Lancrăm.

Pentru ca sărbătoarea spiritului și agapa de înduhovnicire să fie deplină cuvintele introductive, semnate de distinși cărturari ca Vintilă Horia și respectiv Aurel Răuță, ne aduc un Tao de informare despre viața și istoria poeziei ebraice. "Nimic mai potrivit, deci, scrie Vintilă Horia, pentru un exilat, decât acest text sacru, în care devin posibile multe iertări și multe înțelegeri, până și posibilitatea întoarcerii la Pământul Făgăduinței fiecăruia. Mi-e greu să spun cât de mult îi suntem îndatorați poetei pentru această podoabă a limbii românești, care grație ei, devine oarecum scutită de exil."

De asemenea, Aurel Răuță referindu-se la truda acestei poete la școala psalmiștilor și a cuvântului sacru și care în închisorile din România s'a luptat cu Satan în propriul lui iad și l-a învins prin Poesis, arată cum i-a venit: "ca o lumină lină la ceas de vecernie, să îmbrace toți psalmii în borangicul poeziei; să lege cuvintele, sfintele, să le facă să cânte, având grijă tot timpul să nu le destrame suflarea cerească. Si la urmă, numărând cele peste unsprezece mii de stihuri, văzu că truda e drumul cântării de laudă ce duce la Domnul".

Evident că în literatura română se va vorbi pe lângă tălmăcirea lui Varlaam a Psaltirei și de numele lui Vasile Militaru și alți tălmăcitori ai cuvântului sacru în limba română. Dar pe lângă aceste merite numele Eugeniei Adams Mureșanu, deși locul între acești plugari ai limbii române o onorează destul, va rămâne legat de inscripția pe poarta cerului: "In memoria celor răstigniți pe crucea neamului românesc" pe care o găsim deasupra Fântânii Psalmilor la care a muncit ani și ani de zile. Este respectul cel mai înalt pe care l-ar fi putut aduce cineva acestor martiri ai neamului românesc care s'au luptat cu întunericul roșu al fiarei bolșevice. Sângele lor vărsat pentru "a patriei cinstire" și a religiei creștine nu a fost uitat, nu a fost pierdut, ci venerat ca jertfă sfântă pe o troiță de psalmi. Si ce altă cinstire putea să fie mai adecvată memoriei acestor eroi decât stihurile sacre ale Regelui Poet, ei care au luptat și rezistat în închisori prin Poezie și Credință?

Psaltirea, sau Cartea Psalmilor cum apare pentru prima dată menționată sub acest nume în Noul Testament la Fapte 1.20 (biblos psalmon), a fost asemănată de Sf. Athanasie cel Mare cu o livadă care cuprinde toate fructele din celelalte cărți biblice. Numele îi vine dela instrumentul cu coarde, psaltirion, cu care se acompaniau poeziile religioase la Evrei, nume care apoi s'a dat și poeziilor interpretate cu ajutorul acestui instrument.

Conținutul psalmilor este foarte variat cuprinzând aproape toată gama dramatismului vieții și a zbuciumului omenesc, din punct de vedere didactic putându-i grupa în psalmi de mulțumire și slavă adusă lui Dumnezeu, de tânguire și pocăință, de cerere și de rugă, sau în grupurile cunoscute de psalmi didactici, istorici, de meditație și psalmi mesianici, sau profetici referitori la viața și activitiatea lui Iisus Hristos.

Deși în mod obișnuit cei 150 de psalmi sunt atribuiți regelui poet David, în realitate ei au mai mulți autori, după cum citim în indicațiile titlurilor, primul fiind Moise, apoi David cu aproximativ 81 de psalmi, Solomon, Asaf, fiii lui Core, Eman, Etan și de asemenea, mai avem și psalmi anonimi pe care Talmudul îi numește "orfani".

Inspirația divină a lor este de necontestat, Psaltirea fiind una din cărțile canonice ale Bibliei. Se cuvine în câteva cuvinte să precizăm termenul de "inspirație" din Vechiul Testament. Dacă în Noul Testament avem istoric Cuvântul Intrupat (Ioan I) ca bază a revelației directe a divinității, în Vechiul Testament găsim vorbindu-se "despre" Mesia într'un mod învăluit în simboluri. Inspirația nu este o dictare literă cu literă, ci fiind o in-spirare ea "răsuflă interior" o stimulare din partea divinității care nu distruge nici personalitatea, nici voia, nici stilul și nici cuvântul omului ci le înflăcărează "spre" adevărurile transcendente. Așa se face că nu avem o "limbă dumnezeiască", fiecare autor având un stil personal și o formă mai mult sau mai puțin perfectă în "cuprinderea" datului revelat. Este vorba de intenția sinceră și genuină din partea autorului de a răspunde "inspirației" pe de o parte, iar pe de alta felul cum realizează aceasta prin metaforă și simbol. Chiar dacă vinul e același dacă îl turnăm în diferite vase metaforice, el împrumută o anumită mireasmă dela vasul în care a fost turnat. Aceasta am numi-o cadru cultural în care înrămăm o imagine.

In Psalmi, sau în Vechiul Testament, găsim expresii dure, șocante care ar putea să ne scandalizeze pentrucă le judecăm prin prizma culturii noastre europene de aproape 2000 de ani, care este o cultură creștină. Ceea ce ne șochează trebue văzut ca simbol și în cadrul cultural al popoarelor dinainte de Hristos. Un Vechi Testament au avut toate popoarele lumii până la venirea lui Iisus Hristos, iar noi creștinii am acceptat în cărțile noastre sacre care compun Biblia Vechiul Testament al Evreilor pentrucă este superior celorlalte, dar chiar și acesta este "umbră a celor viitoare" și proorocul Isaia o confirmă. O exemplificare a acestui cadru cultural ne-o oferă chiar Sf. Apostol Pavel când vorbind de un portret al creștinului, cum ar trebui să fie, se folosește de imaginea unui soldat roman din vremea lui. El le scrie Efesenilor: "Stați deci tari, având mijlocul vostru încins cu adevărul și îmbrăcându-vă cu platoșa dreptății. Si încălțați picioarele voastre, gata fiind pentru Evanghelia păcii. In toate luați pavăza credinței, cu care veți putea să stingeți toate săgețile arzătoare ale vicleanului. Luați și coiful mântuirii și sabia Spiritului, care este cuvântul lui Dumnezeu" (Efeseni 6, 14-17). După cum Pavel ne redă metaforic o îmbrăcăminte dintr'un cadru cultural din vremea lui, soldatul roman cu sandale, platoșă, coif, și sabie, la fel scriitorii Vechiului Testament exprimă venirea lui Mesia în cuvinte omenești, simbolul dându-le realitatea de inspirație divină. Neamurile care trebuesc ucise, dușmanilor cărora să li se zdrobească dinții și chiar învinși dacă vor cere iertare să nu li se acorde nu este altceva decât o formă metaforică pe care trebue să o înțelegem într'un anumit cadru cultural, neamurile păgâne fiind neamurile păcatelor care vor să ne distrugă din Ființă. Dacă interpretăm altfel, nu conform duhului ce dă viață ci literei ce omoară, vom ajunge le niște concluzii pe cât de absurde pe atât de anticreștine și nu ne-ar rămâne decât să-l corectăm pe Iisus Hristos și să dictăm Spiritului cum să "in-spire". Mi se pare cam mult.

Să revenim la "Cântarea Psalmilor" de Eugenia Adams Mureșanu. Pentru a trans-planta în limba română psalmii lui David și a sfinților poeți orientali autoarei i se prezintă ca examen de trecut două obstacole.

1. Paralelismul membrelor. Vechea poezie ebraică nu avea precum cea modernă - rimă. Rima era realizată într'un mod original și străin nouă prin aceeași idee exprimată de două sau trei ori prin alte cuvinte. Pericolul ar fi un monotonism care să distrugă totul, Scylla și Caribdys în același timp care pot aneantiza pe orice corăbier liric străin pe mările necunoscute ale mărilor poeziei orientale. Un succes pentru Eugenia Adams Mureșanu!

2. Al doilea obstacol e felul CUM tălmăcești. Haina lirică a poeziei ebraice e lungă și acoperă întregul corp omenesc de dușmănia vânturilor arzătoare ale pustiurilor. Stihul, ca și haina ce acoperă trupul, sunt croite inconștient după un anumit "dublet orizontic", cum ar zice Blaga, al căutării Pământului Făgăduinței. Oricât de uranic ar fi, prin interpretare, el rămâne totuși pământ, sau în cel mai fericit caz "pământește" exprimat prin cantitativ. In Vechiul Testament al Românilor găsim o căutare a "Cerului Promis". Altarul trebuia să fie sus, pe munți. Aceasta însemna o pregătire de "urcare" a muntelui, un firesc atât liric cât și vestimentar cât mai mai simplu posibil.

Atât doina, cât și hainele Românului au simplitate, dar nu sărăcie, în exprimarea dorului de munte. In urcarea lui "Spațiul mioritic" al lui Blaga nu are pretenția de concluzie, ci doar de sugerare ce înseamnă pentru noi "luminișul" plaiului.

La al doilea examen al trans-plantării versului sacru prin doină Eugenia Adams Mureșanu reușește ceea ce au realizat pictorii Voronețului de a aduce Moldova și cosmicul exterior în Unul lui Plotinus, de a îmbrăca "eretic" pe Adam cu opinci și a-i pune Evei o furcă în mână și tot "eretic" în mâna lui David, în locul psaltirionului, punându-i o cobză de pe Valea Nemțișorului de sub Cetatea Neamțului.

Despre această valoroasă operă a Eugeniei Adams Mureșanu se va mai vorbi. Din punct de vedere stilistic, literar, istoric, estetic, etc., etc., dar un singur lucru la care mă opresc este dedicația. Această carte sfântă este ridicată "In memoria celor răstigniți pe crucea neamului românesc."

Pe lângă toate talentele Eugeniei Adams Mureșanu această candelă de limbă română va dăinui cât va fi limba română și nu se va stinge cum nu s'a stins nici candela lui Stefan cel Mare și Sfânt dela Putna. Si ori și unde se va mai vorbi românește și ori și unde oamenii se vor mai ruga românește intrarea în livada de psalmi a Eugeniei Adams Mureșanu va avea pisania: "In memoria celor răstigniți pe crucea neamului românesc". E rana lui Hristos de pe mână. Rana Invierii noastre. □

Dumitru ICHIM

Apostu a murit !

Transforma lemnul de foc în Christi, hârtia în chipuri și coapse, trunchiurile din pădurile Canadei în scaune românești și din lutul înghețat al Edmontonului a plămădit 1500 de cești pentru "Ceaiul nostru cel de toate zilele".

Era fiu de om!

Rădea cu Astalos ca un copil. Tăcea adesea. Humorul din ochii lui nu trebuia tradus în nici o limbă din babelul nostru româno - franco - englez... Vorbea cu papagalii și cu pisicile din casă. Si cu noi...

A lucrat zi și noapte. Ca să ne insufle ritmul lui ne hrănea cu ciorbe românești, drese, doar el știa cum. Să fi fost făcute din lemn, din piatră, carne, legume sau hârtie...? Ce importanță avea? Erau fabuloase.

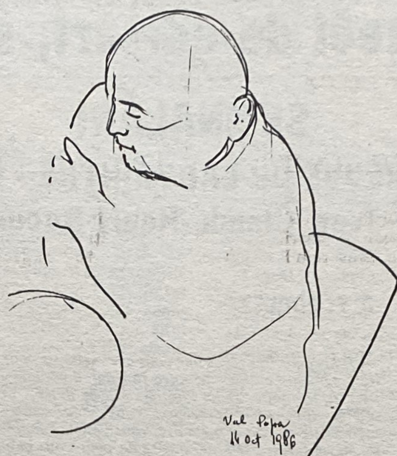
I-am dat tot ce ne-a cerut. Spre voia lui. Spațiu, unelte, materiale. Numai bani n'a cerut.

Intr'o dimineață l-am condus la aeroport. A plecat spre Paris, animat de gândul năstrușnic de a se întoarce la Edmonton ca să construiască o casă de lemn pentru Teatrul Lumii.

S'a urcat într'un avion și s'a înălțat spre ceruri. Mă uit în jor. Toate sunt la locul lor. Si ceștii, și portrete și coapse și scaune și Christi. Apostu...El nu moare niciodată. □

Margareta ZIRRA

Edmonton 20/Oct/1986

HOMAGE TO GEORGE APOSTU

We came to know George Apostu over six brief weeks during his 1984 visit to Edmonton. Yet in that time he made a forceful impression. It was clear he was a great artist. But we were more taken by the human being who revealed himself not by words but by deeds.

George Apostu recognized our local artists where others had ignored them. At a time when, unknown to us, he was suffering from grave illness, he produced an extraordinary set for our staging of "Our Daily Tea". And we will never forget how quietly but firmly he refused an official visit because certain of his newly made friends had been denied an invitation.

The inspiration George Apostu provided by his art and, above all, by his humanity, shall never be forgotten by those of us fortunate enough to have known him. The works he left us as gifts following our collaboration shall remain among our most treasured possessions.

To all the loved ones, friends and admirers of M. Apostu, we extend our deepest sympathy. We can only believe that his spirit, like his art, shall never perish. □

T.J. HALL

Dave Brundage

Edmonton 1986

SONET DE VEGHE

sculptorului George Apostu

De piatră arsă gestul să rămână
Si în stejar cu focul să mocnească
Tăiați de daltă și'nghețați în iască
Tată și fiu în trunchiul lor se-adună

Privind în sine ochiul să renască
Seva fierbinte devorând hapsână
O formă crudă strânsă cleste'n mână
De-un fiu rătăcitor dat s'o dospească

Ofrandă modelată te'nsoțească
Din vechi argila clocotindă până
In miezul cântului și dimpreună

Să'ngenunchiați în mantie domnească
Lumină din lumină și păgână
In ochii tatălui o lacrimă'nflorească

Gerge ASTALOS

APOSTU

1984... Il vient au Canade pour faire les décors de la pièce d'Astalos "Notre Thé Quotidien", présentée au Studio Margareta Zira à Edmonton.

Ionel JIANU

Monografia George Apostu

Editions Mayer

Paris 1985

APOSTU

Great is my Anguish! Gone Apostu's fire!
Earth seldom knows his like, his Pride -
Out of earth he brought forth Oracles
Rich were his gifts to us. He sleeps, this mighty one -
Graves cannot hold him! 'Tis true, he sleeps...
Each magic shaped by him lives on! Undying ever
In our weeping eyes, we who were touched by him

Bill MEILEN

(Gwilym Corrwg)

Cerddwr o Gymru enfys yng Nhganda

Welsh poet in Canadian exile.

UN PARIU ORIGINAL

— Florin SCĂRLĂTESCU —

"Comedia zorilor" - îmi povestea cunoscutul dramaturg Mircea Stefănescu - s'a născut într'un mediu favorabil inspirației teatrale, fiindcă mă aflam pe vremea aceea (în toamna anului 1932) în locuința pe care o ocupa marele regizor Victor Ion Popa, ca director al Teatrului Național din Cernăuți.

Locuința lui era așezată pe o colină - în apropierea teatrului - și de aceea părea extrem de înaltă. Victor, împreună cu soția lui, talentata artistă Geta Kerubach, cu fiul lor, ocupau un mic apartament, situate ușă în ușă cu atelierele de pictură și tâmplărie ale teatrului. Serile, după spectacol, casa lui era deschisă oricui și mai ales actorilor angajați de teatru, care-l vizitau mai des. Imi amintesc de Petre Bulandra, Jules Cazaban, Tudor Călin, Ilie Cernea, Panait Cotescu, Silvia Fulda, N. Matei, Cezar Rovințescu, Gina Sandri, Nae Sireteanu și Grigore Vasiliu (mai târziu Birlic).

Socotind și relațiile strânse ale lui Victor Ion Popa cu intelectualii de seamă ai orașului, cam acesta era mediul în care am picat eu la invitația lui Victor de a veni să stau la el câteva luni.

Imi petreceam aproape tot timpul la teatru, la repetiții și spectacole. Numai cine a avut prilejul să urmărească de aproape munca de regizor a lui Victor Ion Popa își poate da seama ce minunată lecție de teatru era - pentru regizori, actori, autori, scenografi, - fiecare repetiție condusă de el. Dar în afară de lecturi și discuții nocturne, eu nu mai făceam nimic acolo, adică nu făceam exact ce eram obligat să fac prin profesia mea de scriitor. E drept că, la comanda teatrului, tradusesem "Vreți să vă jucați cu Eu?" a lui Marcel Achard, și la cererea Ginei Sandri, profesoară la Conservator, scrisesem, "la iuțeală" pentru producția de absolvire a elevului ei Vasiliu, o farsă într'un act; dar această activitate redusă se bucura de un prestigiu la fel de redus în ochii unui muncitor prodigios ca Victor Ion Popa. De aceea, într'o Duminică, atunci când între matineu și seară se adunaseră la el o parte dintre actorii citați mai sus, Victor mi-a aruncat mănușa:

- Stiam că pe vremuri... când erai încă tânăr, scriai piese pe câte un pariu cu tatăl tău. Atunci, câștigai pariurile. Azi, tare mi-e teamă că le-ai pierde!!

- Eu?!... Hm!!

- In loc să te umfli în pene, mai bine prinde-te - dacă ai curaj- ca până Duminica viitoare să scrii o piesă. Cam ăsta știu că era termenul pariurilor tale: "o săptămână". Dar acum sunt convins că nu vei primi pariul.

Capcana lui Victor era bine chibzuită: a mă fi ferit să cad în ea, era egal cu a mărturisi că mi-e frică să pariez... Deci, după o clipă de tăcere, l-am întrebat:

- Pe cât?

- Pe cât ce?

- Pe cât te prinzi?

- Ce ar fi dacă, de data asta, nu te-ai prinde pe bani, ci pe ambiții? Sau n'ai așa ceva?

- De avut, n'am... dar, ca să nu-ți mai permiți să mă iei așa de sus, poftim: invită pe cine vrei Duminica viitoare aici și eu, la ora 6 fix ridic cortina pentru lectura unei piese noi.

In noaptea aceea am dormit mai bine ca oricând, mi-a istorisit Mircea Stefănescu, pe sofaua din biroul lui Victor și nu știu cum s'a făcut dar când am deschis ochii în zori, m'am trezit în minte cu subiectul "Comediei zorilor". Nu era prea greu: un băiat iubea o fată și, pentrucă nu avea curaj să i-o spună, i-o "sufla" altul. Asta o știam pe la 7 dimineața; pe la 9 aflasem că piesa o să aibă patru tablouri; iar pe la 11, începusem s'o scriu. Si treaba a mers strună până Duminica viitoare dimineața, când aveam gata tablourile unu, trei și patru. La tabloul doi mă gândisem, mi-l schițasem oarecum în minte, dar nu eram încă în stare să sugerez subtextul replicilor, substanța sufletească a eroilor mei. In realitate, ca expresie dramatică, acesta era cel mai dificil dintre tablouri.

In dimineața Duminicii stabilite ca termen, Victor, care ca și ceilalți era informat despre felul cum mergea lucrul, mi-a bătut pe la opt în ușă, anunțându-mă cu explozie de bucurie că prietenul nostru "X" care avea mașină, vine să ne ia să facem o plimbare, prin împrejurimi. Era o zi de iarnă timpurie, cerul era senin dar soarele avea "dinți". O brumă groasă acoperise ramurile copacilor.

Cum tocmai voiam să mă apuc de tabloul doi, am fost cât pe aci să-i spun lui Victor că eu nu-i pot însoți, când, surprinzând înochii lui o privire ștrengărească, am priceput: plimbarea era pusă la cale de el, ca să mă vadă cum ies din incurcătură cu piesa până la șase după masă, oră fixată pentru lectură. Natural, i-am răspuns foarte vesel că tocmai și eu simțeam nevoia să fac o plimbare, să-mi curăț puțin, în gerul de afară, plămânii otrăviți de atâta fum de tutun.

Plimbarea a fost în adevăr, foarte frumoasă și destul de lungă: ne-am întors la trei după masă. Mai aveam până la lectură trei ore. Eram înghețați și înfometați. Deci, în mod firesc urma dejunul, iar dejunul trebuia să fie cât mai îmbietor la lucru, ca după el să mă simt cât mai ușor și mai limpede la minte.

Geta, complicea legitimă a lui Victor, ne-a oferit pentru "dezgheț", câteva țuici fierte, apoi o ciorbă fierbinte, bătută cu smântână, urmată de o friptură la tavă, brânza cuvenită, prăjiturile de rigoare și câteva pahare de vin tare și bun. Am mâncat și am băut cu zâmbetul pe buze și nu m'am crispat nici atunci când, pe la patru, Victor - cu care, în tot timpul dimineții n'am schimbat nici o vorbă despre "piesă" - m'a invitat cu calmul unui om care n'are nimic pe conștiință:

- Ei, acum să ațipim o lecuță!

I-am răspuns:

- Vă bat eu la ușă la cinci și jumătate ca să fiți gata când vor sosi musafirii.

Amabilitatea pentru care, atât el cât și Geta, mi-au mulțumit călduros.

Si m'am retras în birou, unde mi-am întins pe masă tot ce-mi trebuia pentru lucru... ba chiar și capul, care s'a cufundat în dulcea amorțeală a unei ațipeli bine meritate. Norocul meu, în această împrejurare, a fost actorul Matei, care mi-a bătut în ușă, ca să mă întrebe cum stau cu lucrul?...

Trezindu-mă, i-am răspuns:

- Cu lucrul? bine... destul de bine... mai am doar un tablou...

- Păi ce-ai să te faci, Domnule Mircea (așa-mi spuneau actorii) că e... patru și jumătate?)

- Uite, o să-l scriu acum!

Si asta-i toată povestea, a răspuns Mircea Stefănescu. Pentrucă Matei a plecat să se radă, și când s'a întors după o oră, cele cincisprezece pagini ale tabloului doi erau scrise, iar eu, care tocmai primisem revista "Les oeuvres libres" citeam "Casa inimilor sfărâmate", piesa lui Bernard Shaw.

Lectura a avut loc la ora șase fix, A fost cel mai plăcut pariu pe care l-am câștigat în viața mea, a mărturisit Mircea Stefănescu, prețuitul nostru dramaturg.

După mulți ani, când Victor Ion Popa conducea teatrul Maria Ventura mi-a încredințat un rol foarte bun în piesa "Comedia zorilor" în care am debutat cu succes și am fost chiar și angajat de marea noastră artistă Maria Ventura, cu care am jucat în două piese.

Eram mândru că jucam cu o artistă așa de mare, care pentru talentul ei fusese de mult angajată la Comedia franceză, și admirată de întreaga Franță. □

CARTEA ROMÂNEASCĂ ÎN EXIL

- trei decenii, zeci de edituri, sute de titluri -

SEMNALĂRI

MIRCEA ELIADE: L'ÉPREUVE DU LABYRINTHE - Eds. BELFOND-PARIS

entretiens avec Claude-Henri Rocquet (1985)

Mythes, Rêves et Mystères. Paris, Gallimard, coll. Les Essais, LXXXIV, 1957. 312 p. Réimpression coll. Idées, 1970.

Naissances mystiques. Essai sur quelques types d'initiation. Paris, Gallimard, coll. Les Essais, XCII, 1959. 276 p. Nouvelle édition sous le titre *Initiation, Rites, Sociétés secrètes*, coll. Idées, n° 332, 1976.

Méphistophélès et l'Androgyne. Paris, Gallimard, coll. Les Essais, CIII, 1962. 280 p. Réimpression 1970.

Patanjali et le Yoga. Paris, Le Seuil, coll. Maîtres spirituels, 1962. 190 p. Nouvelle édition corrigée, 1976.

Nuvele (*Nouvelles*). Madrid, Editura Destin, 1963, 152 p.

Aspects du mythe. Paris, Gallimard, coll. Idées, n° 32, 1963. 250 p. Nouvelle édition, 1973.

Amintiri : I. Mansarda (*Autobiographie : I. La Mansarde*). Madrid, Editura Destin, 1966. 176 p.

Pe Strada Mântuleasa (*Sur la rue Mântuleasa*), récit. Paris, Caietele Inorugului, II, 1968. 129 p.

De Zalmoxis à Gengis Khan. Etudes comparatives sur les religions et le folklore de la Dacie et de l'Europe orientale. Paris, Payot, 1970. 252 p.

From Primitives to Zen. A Thematic Sourcebook on the History of Religions. London, Collins ; New York, Harper and Row, 1967. 670 p. Nouvelle édition « Paperback » 1974 en quatre volumes : *Gods, Goddesses and Myths of Creation*, 162 p. ; *Man and the Sacred*, 174 p. ; *Death, Afterlife and Eschatology*, 109 p. ; *From Medicine Man to Muhammad*, 217 p.

Noaptea de Sânziene (*Forêt interdite*), roman. Paris, Ed. Ion Cusa, 1971, I, 428 p. ; II. 319 p.

La Tiganci si alte povestiri (*Chez les Bohémiennes...*). Introduction de Sorin Alexandrescu. Bucuresti, Editura pentru Literatura, 1969, L. 525 p.

La Nostalgie des origines. Méthodologie et histoire des religions (*The Quest*). Paris, Gallimard, coll. Les Essais, CLVII, 1971. 337 p.

Religions australiennes. Trad. de l'anglais par L. Jospin. Paris, Petite Bibliothèque Payot, n° 206, 1972.

Fragments d'un Journal. Traduit du roumain par Luc Badesco. Paris, Gallimard, coll. Du monde entier, 1973. 517 p.

Occultism, Witchraft and Cultural Fashions. Essays in Comparative Chicago and London, Chicago University Press, 1976, VIII. 148 p.

C. E. ROQUET:

— *Dans deux des rêves que vous avez retenus pour les fragments publiés de votre Journal, il est question de mémoire. Dans l'un, vous avez déposé et oublié des objets précieux, vous vous sentez menacé de perdre la mémoire, vous vous agenouillez devant votre femme, qui seule peut vous sauver... Et je citerai le récit que vous faites de l'autre : « Deux vieillards qui meurent chacun, tout seul, de son côté. Avec eux disparaissait pour toujours, sans témoins et sans laisser de trace, une histoire admirable (que moi, je connaissais). Terrible tristesse. Désespoir. Je me suis retiré dans une chambre à côté et j'ai prié. Je me disais : si Dieu n'existe pas, tout est fini, tout est absurde. »*

Mircea ELIADE:

Le rêve des deux vieillards... Si Dieu n'existe pas, tout est cendre. S'il n'y a pas d'absolu, qui donne signification et valeur à notre existence, en ce cas l'existence n'a pas de sens. Je sais qu'il y a des philosophes qui pensent cela, mais, pour moi, ce serait non seulement le désespoir pur, mais encore une sorte de trahison. Parce que ça, ce n'est pas vrai, et je sais que ce n'est pas vrai. Si on arrive à penser que c'est vrai, c'est une crise tellement profonde qu'outre le désespoir personnel c'est le monde qui est « cassé », comme disait Gabriel Marcel.

(extras)

Monographies consacrées à Mircea Eliade

Altizer Thomas J.J. : *Mircea Eliade and the Dialectic of the Sacred.* Philadelphia, The Westminster Press, 1963. 219 p.

Kitagawa J.K. et Long Charles, editors : *Myth and Symbol : Studies in Honor of Mircea Eliade.* University of Chicago Press, 1969. 460 p.

Bean Wendell C. et Doty William G. : *A Mircea Eliade's Reader*, New York, Harper Colophon Book, 1975. XXVIII + 465 p.

Saliba John A. : " *Homo religiosus* " *in Mircea Eliade. An Anthropological Evaluation.* Leiden, E.J. Brill, 1976. VI + 210 p.

Allen Douglas : *Structure and Creativity in Religion : Mircea Eliade's Phenomenology and New Direction.* La Haye, Mouton, 1977. 300 p.

Culianu Ioan P. : *Mircea Eliade.* Assisi, Orizonti Filosofici, 1977. 186 p.

Dudley III Guilford : *Religion on Trial : Mircea Eliade and his Critics.* Philadelphia, Temple University Press, 1977, 208 p.

« Mircea Eliade », *Cahier de L'Herne* n° 33 dirigé par C. Tacou, Paris, Editions de L'Herne, 1978. 410 p.

Alfieri, Luigi : *Storia e mito. Una critica a Eliade.* Pisa, Editrice Tecnico Scientifica, 1978. 113 p.

Handoca, Mircea : *Mircea Eliade. Contributii bibliografice.* Societatea Literară « Relief Romanesc », Bucuresti, 1980. 240 p.

Lotreanu, Ion : *Introducere in opera lui Mircea Eliade.* Bucuresti, Editura Minerva, 1980. 239 p.

Marino, Adrian : *L'Herméneutique de Mircea Eliade.* Paris, Gallimard, 1981. 421 p.

Allen, Douglas : *Mircea Eliade et le phénomène religieux.* Paris, Payot, 1982. 275 p.

Barbosa da Silva Antonio : *The Phenomenology of Religion as a Philosophical problem. An analysis of the Theoretical Background of the Phenomenology of Religion, in General, and of Mircea Eliade's Phenomenological Approach, in Particular.* CWK Gleerup, Uppsala, 1982, 274 p.

Girardot, Norman J. & Ricketts, Mac Linscott, editors : *Imagination and Meaning. The Scholarly and Literary Worlds of Mircea Eliade.* New York, The Seabury Press, 1982. 214 p.

Scagno, Roberto : *Liberta e terrore della Storia. Genesi e significato dell'antistoricismo di Mircea Eliade.* Torino, Centro, 1982. 129 p.

ILIE CONSTANTIN: DESPRINDEREA DE ȚĂRM

Ion NEGOIȚESCU

Poezia elegiacă a lui Ilie Constantin, tot mai limpede elegiacă pe măsură ce se desfășoară prin vârste și tot mai directă în aceeași vreme neschimbată a ei; lacrimă oglindind și seninul amar al lumii de o clipă și răsfrângând noaptea fără început și fără sfârșit din adâncul sufletului, ea are un temei ideatic-tragic. Il consemnează un poem în care năzuința meditativă heracliteană dureroasă e dureros contrazisă de sentimentul neputinței narcisice. Mă exprim într'o terminologie ce împletește filosofia cu mitul, deoarece poemul lui Ilie Constantin pe care l-am ales mai întâi confruntă, prin imagini trimițând chiar la acea filosofie și la acel mit, ideea curgerii eterne, imposibilă fără credința în lumea obiectivă; o confruntă așa dar cu solipsismul cel mai deznădăjduit, adică destinat să o anuleze: ''Pe malul râului în întuneric,/la țărmul trecerii și neîntoarcerii;/nu văd nimic, peșterea cerului e stinsă/și nici un suflet nu mai bâjbâie după jăratec./Pe malul râului în beznă,/cu simțurile mișunând de apă;/în întuneric ca o piatră/pe malul apei, și aștept./M'am aplecat adânc pe râu și tot nu-l văd,/e apa doar un strat al întunericului?/Mă încovoie asemeni unui pod nesigur,/o,nu pe mine vreau să mă zăresc/ci râul însuși!/Tot mai aproape-i apa, Doamne,/ființa ei pe care în zadar/trecutul stăruie să se așeze!/Si eu mă încovoi tot mai primejdios/ și iată:mă prăbușesc pe râu,/întreg, pe totdeauna/ si-un urlet mă înneacă, fiindcă simt / de jos în sus cum mă izbește în obraz / celălalt chip al meu / precum un pește odios''. Celălalt se numește poemul, a cărui neagră concluzie - celălalt sunt eu - caracterizează o sensiblitate lirică, prin aceasta cât mai exact precizată. Din aceeași sursă, deci, își extrage umbrele poemul Armele lui Ahile, unde durerile gândului par să-și găsească alinarea, dacă alinare, adică repaus, e conștiința acceptată a neantului universal: ''Aici s'au ingropat acele arme / râvnite de eroi - de cel mai mare / din ei scăpate, când trecea pierdut / către infern, și poarta-i fu, prezisă,/călcâiul gol, străin de nemurire. /El geme în tărâmul dus de umbre / și gloria de-acolo ar schimba-o,/umil, cu lacrima de sclav în soare!/Si el ascultă cum răsună scoarța pământului sub pașii încă vii / ai celor dornici să-i îmbrace umbra / din platoșă, să-i moștenească brațul / în scut și lance! Când vor desluși / că fără de izbândă rătăcesc / prin neființa lui necruțătoare?/Târziu au înțeles. Plângând, oștirea / a doua oară l-a 'ngropat în arme, /la țărmul hellespontic unde-și lasă / profundă umbra două continente. /Din haosul de oseminte, iată-l/el se apropie pe sub pământ / și intră'n arme dându-le odihnă''.

Intre versurile din Celălalt și versurile din Armele lui Ahile, care purced dintr'o idee și o sensibilitate comune, distincția este doar graduală, dela deznădejde la resemnare. Fundamentale în lirica lui Ilie Constantin, cele două poeme, ambele din 1972, din miezul culegerii retrospective intitulată Desprinderea de țărm, deschid prioritar căile spre înțelegerea cuvenită și adecvată a acestei opere lirice, în întregul ei. Bineînțeles, resemnarea se dovedește mai potrivită variilor înfățișări iluzorii ale lumii, gama sa de nuanțe fiind chiar infinită, fără ca tonul elegiac al oricăror versuri să se piardă vreodată. Iată acum, de exemplu, ecourile narcisice îmblânzindu-se: ''Plante de apă, umile, prin care peștii /umblă zvâcnit, ignorându-se / în umbra lentă a luntrii./Din nemișcarea apei, chipul tău / înstrăinat se întoarce;/iată cum ierburi te taie și vietățile/ cum te cutreieră nepăsătoare./Oare nu astfel e'ntotdeaună?/Ființa / nu-i doar de apă și de lumină?/Viața ta trece / cum unduirea reflexelor prin coroana / blânzilor arbori ai amiezii''. Din palidul tărâm, Ahile tânjise după ''lacrima de sclav în soare'', căci tânjirea nu contravine resemnării. Ritmurile curgerii heraclitiene străbat astfel prin părelnice răsfrângeri: ''cum unduirea reflexelor prin coroana / blânzilor arbori ai amiezii''.

Cred a nu greși, dacă socotesc poezia lui Ilie Constantin animată, în ce are ea mai specific, mai propriu, mai pregnant, de pendularea între noaptea ireductibilă și amiaza vană; ceea ce îl îndreptățește să se definească pe sine, lucid și modest (modestia șade bine resemnării), un ''poet cu mâhnire'': ''De mine însumi hăituit, eu nu sunt decât / un poet cu mâhnire, /ieșit din gura alor săi prin violență; /ci cutez a cerși trecătoarea slavă / a rugului care-i memoria noastră, pe/totdeauna''.

Accentul poate cădea prin urmare pe ariditatea și pustiul existenței, imaginată ca o albie secată, lipsind văii în care suntem constrânși a ne așterne, a ne trece, lipsindu-i curgerea, unduirea, ritmul trăirii, lipsind ființei noastre însăși unica substanță posibilă, timpul: ''Din albia fluviului se înalță vârtejuri/ de praf: nu privi, nu privi / cadavrul acestui fluviu!/Noi nu știam că trăim / în ritmul apei, / că totul e apă-în forme / pe-această planetă de apă.../ Absență a timpului / pe un țărm de fluviu oprit. / Si praful tot crește, se spulberă / - cenușă a vieții, purtată cândva / de puternica undă - /oh, ne scufundăm în uitare / și lacrimi de pulbere curg / din foștii noștri ochi / pe fostele chipuri''. Fiindcă timpul și istoria, care e iluzia lui la puterea n, în apăsarea lor, dar și în palpitanta lor încremenire de o clipă, sunt totuși petrecerea și întrebarea, cărora li se potrivește câteodată, ca din întâmplare, un nume, Perugia: ''Din culme, privesc treptele abrupte ale timpului, / piatră pe care atâta suiș / și coborîș de pași muritori / au dăruit-o cu viață. / Noi trăim aici / printre lespezi și spectre, puțin obosiți de curiozitatea altora. / Apăsați de-atâta istorie, ne refugiem / în dulcile sunete dialectale. / Cetățuie, blândă obsesie, scară a lui Iacob rezemată de-un deal, / am venit la tine cu vorbele mele îndepărtate / să-ți vorbesc și să învăț / cum se poate îndura fără durere / pasul mereu și inegal al timpului''.

Poezia lui Ilie Constantin este bine așezată în sine, echilibrul ei extraordinar realizându-se în chiar problema propusă spre a nu i se oferi vreo dezlegare; dar, cu toate că exprimă chinul adânc, ea își păstrează, calmă, această expresie; oglinzile ei nu se tulbură, nu se clintesc, nu se sparg, deși printr'însele poate curge tumultuos și încărcat de fulgere fără lumină, gândul pe care îl răsfrâng.

Nimic nu corespunde mai exact acestui gând obsesiv, heraclitean monoton și violent, decât titlul însuși al poemului Clipă de nisip: ''Plajă cu margini nete, bandă între malul de argilă / și oceanul măcinând cochilii.../Deodată, ca și cum aș fi surzit, valurile încetinesc, le văd / înaintând alene spre pieire, / tot mai încete, mai oprite: /o cavalcadă a melcilor, imensă. /In schimb nisipul s'a pornit să fugă, / năpraznic, larg, între uscat și mare!/Cu flăcări reci de platină, el mușcă / din elemente ca o roată albă. / El e mișcarea!...Oh, dintotdeauna / nisipul luminează fața lumii / precum un tăvălug de anotimpuri; /plaja nu este decât amintirea / unui deșert - ori prevestirea lui.../Nemărginită clipă de nisip. /Din înălțimi, cu soarele, privesc / un miliard de trupuri aurii / purtate amețitor, fără istov / pe banda lată de nisipuri, în generații fulgere./De-o parte și de cealaltă uscatul / și marea stau în așteptare''. Pentrucă nu e vorba de clipa de eternitate a plenitudii mistice, pe care o invoacă adeseori artiștii, ci de clipa de zădărnicie plină a contemplației narcisice.

Marea și nisipul așteaptă mereu să dea lupta fără speranță a celuilalt cu el însuși.

O așteptare resemnată a luptei văduvă de speranță.

Intre atari limite fără izbăvire își află poezia lui Ilie Constantin tihna. □

HYPERION

Centrul de promovare a cărţii româneşti

TOMAZI, Georges

G. APOSTU, O. ADLER, P. ADRIAN, L. ANTE, R. ANTOHI, C. ARAMESCU, G. ARAMESCU, H. ARZ, L. ASAVETEI, L. AXINTE, T. BANUS, F. BARTOK, G. BEJU, I. BERINDEI, A. BINDER, C. BOGDAN-MATEESCU, M. BORUZESCU, R. BORUZESCU, F. BÖMCHES, A. BOTEZ, C. STORCK-BOTEZ, A. BOVE, C. BRAUN, S. BRISS, A. BUESCU-ROMALO, L. BUCUR, L. CALIN-ELS, A. CALOENESCU, M. CARANICA, I. CERNAT, J. CERNATESCU, E. CIOCOIU, P. COSTESCU, N. COSTESCU, A. CRISTEA, G. CONSTANTINESCU, D. COVRIG, G. CRAINIC, H. DAMIAN, M. DAMIAN-EYRIGNOUX, J. DAVID, V. DAVID, P. DANINGTON-CISMAS, D. DEMOU, I. DASCALU-HASS, M. DROC, T. DRAGUTESCU, E. DRAGUTESCU, V. DIACONU, S. DUNCA, R. DRAGOMIRESCU, R. DUNCAN-GUERTIN, N. DUMITRESCU, S. ELEUTHERIADIS, C. ELIAN, S. EDWIN, S. EPURE, S. ERTAN, S. ETROG, N. FLEISSIG, N. GEORGESCU, D. GREBU, I. GLASS, A. GRIEB, E. GROZA, C. GROZA, E. GROSS-ORASCU, C. GUSTI, G. GUSTI, D. GRIGORESCU, R. HELMAN, J. HEROLD, P. HARTOPEANU, F. HOLBAN, I. IANCHELEVICI, R. ILIESCU, J. ILIU, G. IONESCU, IOANA, S. IPSER, I. ISAILA, A. ISTRATI, T. IUSTER, P. JACOBI, J. KARES, H. KLEPPER-PAAR, D. KOPAN, M. KOPAN, J. KOPPANDI, D. LACHE, M. LANDAU, M. LAZARESCU, M. LEBACI, L. LEUCA, N. MANIU, C. MARA, E. MARCIER, B. MARIANOV, M. MAROSIN, H. MAVRODIN, I. MARLE, I. MEREUTA, C. MERLAUB, P. MIHAI, P. MATEESCU, E. MIHAESCU, I. MIREA, I. MITRICI, O. MOLEA-SUCIU, A. MOSCOVICI, D. MOTZ, S. MUNTEANU, I. MURSA, S. NATRA, G. NASTUREL, NICAPETRE, S. NITESCU, P. NEAGU, O. ORASIANU, O. OLARIU, C. PARASCHIV, C. PAULET, P. PAUN, S. POPA, N. PETRA, O. PORUMBARU, L. RACHITA, M. RACOVITZA-MOISESCU, RADU, A. REVESZ, T. ROATA, J. RODAN, M. RODNA, D. ROMAN, V. ROMAN, H. ROSCA, N. ROSU, M. ROUSSEAU, M. RUBINGHER, I. SALAMON, F. SCHREIBER, SANDA, D. SCHOR, R. SCHUSTER, V. SELLU, C. SIEGFRIED-VOINESCU, W. SIEGFRIED, M. SEPTILICI, D. STIUBEI, H. STURMER, A. SOREL, S. TANASESCU-DURSTENBEHN, K. TEUTSCH, T. THOMAS, S. TOROSSIAN, G. TOMAZIU, A. TOMESCU, I. TOTH, L. TOTH, I. TRIFU, G. TURCU, G. TZIPOIA, J. UNTCH, S. VALEANU, C. VELCESCU, V. VELESCU-ILIE, I. VLAD, M. WINTER VON SCHIESZL, K. ZIPSER, P. ZIPSER, L. ZUAF-DAVID.

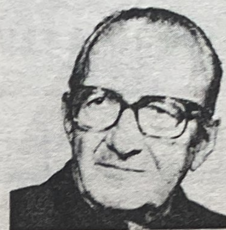
De prea multă vreme, operele create de artiştii români din lumea liberă sunt ignorate! De prea multă vreme artiştii de origine română care au ales libertatea sunt lăsaţi să lupte singuri cu greutăţile dezrădăcinării! Unul dintre aceşti artişti scria: "suntem ai nimănui!" iar altul mărturisea "mă simt străin în ţară străină!"

Pentru a pune capăt acestei situaţii şi a valorifica creaţia acestor artişti, Academia Americano-Româna de Arte şi Stiinţe a luat iniţiativa de a publica antologia LES ARTISTES ROUMAINS EN OCCIDENT - ROMANIAN ARTISTS IN THE WEST.

Această Antologie a apărut în versiune franceză şi în versiune engleză, întocmită de profesorul Ionel Jianu ajutat de o echipă de specialişti alcătuită din Gabriela Carp, Ana Maria Covrig şi Lionel Scânteye.

Ea prezintă în 188 pagini cu peste 500 de reproduceri, dintre care trei sferturi în culori, activitatea creatoare a 170 artişti de origine română din 19 ţări: Anglia, Argentina, Australia, Austria, Belgia, Brazilia, Canada, Danemarca, Elveţia, Franţa, Germania Occidentală, Israel, Italia, Mexic, Olanda, Spania, Statele Unite ale Americii, Suedia, Venezuela.

Legată în pânză, cu inscripţii aurite, şi o supracopertă în culori, această carte de artă poate fi procurată la cele mai importante librării de artă din cel 19 ţări enunţate la preţul de 49$ USA, 360 Fr Fr sau 120 DM exemplarul. De asemena, ea se poate obţine direct dela reprezentanţii Academiei şi anume Dr. Miron Butariu, 4310 Finley Avenue Ap. 6, Los Angeles, Ca 90027, USA; Mircea Ionniţiu, P.O. Box 296, Woodland Hills, Ca 91367 USA; prof. Ionel Jianu, 10, avenue Stéphane Mallarmé, 75017 çaros; Gabriela Carp, Ambergerstrasse 15,8000 München 80; Fernand Guertin, 24 Chemin Hampstead, P.Q. H3X 1J6, Canada; Lucian Boz, Box 1538 G.P.O. Sydney N.S.W. 2001, Australia, la preţul redus de 40$ USA, 300 Fr Fr sau 95 DM exemplarul, inclusiv transportul prin colet poştal normal. □

DRAGUTESCU, Eugen. Peintre, dessinateur, illustrateur de livres. Né le 19 mai 1914 à Iassy. Diplômé de l'Académie des Beaux-Arts de Bucarest en 1938. Obtient en 1939 une bourse d'études pour trois ans à l'Accademia di Romania de Rome. Première exposition personnelle en 1936 à Bucarest, suivie de 45 autres en Roumanie, Italie, Hollande, Mexique, Etats-Unis, Suisse, Finlande, etc. S'est établi en Italie en 1945 où il a mené pendant plus de 40 ans une vive activité artistique, qui lui a valu une réputation mondiale en tant que dessinateur et illustrateur des œuvres de Shakespeare.

AMERICAN ROMANIAN ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES
4310, Finley Avenue no. 6, Los Angeles, California 90027, U.S.A.

IONEL JIANOU

LES ARTISTES ROUMAINS EN OCCIDENT

Anthologie rédigée par
Ionel Jianou
Gabriela Carp
Ana Maria Covrig
Lionel Scantéyé

HYPERION
4 R, DU GEN.H.BERTIER
92.200 NEUILLY S/ SEINE
FRANCE

(1) Doresc să primesc buletinul asociaţiei D-voastră în vederea achiziţiei:
☐ ocazionale periodice ☐
a cărţilor româneşti care m'ar interesa.
(2) Prefer lucrările:
☐ literare istorice ☐ ştiinţifice ☐
(3) Texte româneşti inedite putând interesa pe editori
☐ îmi sunt cunoscute nu-mi sunt cunoscute ☐
NUMELE........................ SEMNATURA:
ADRESA........................

ACESTE DOUĂ PAGINI, OFERITE GENEROS DE "CUVÂNTUL ROMÂNESC", APAR SUB ÎNGRIJIREA ŞI RESPONSABILITATEA ASOCIAŢIEI "HYPERION"

BISERICA CREȘTINĂ

NAȘTEREA DOMNULUI IISUS HRISTOS

—Pr. Dr. Petre POPESCU—

Si anul acesta se aduce vestea Nașterii Domnului Iisus Hristos.

Vestea se face ecoul secolelor. De aproape două mii de ani se anunță această veste în mod regulat. Si totdeauna, oricât de confuză și turbure ar fi lumea, ea vine cu un accent actual, ca o veste bună pentru om.

Această veste este plină de sens, de interes și de speranță. Este cu adevărat un moment fericit. Un moment profund uman. Un moment așteptat cu foame și cu sete și care în trecut a marcat viața, conștiința, esența și destinul atâtor oameni și atâtor popoare. Pentru noi cei de astăzi, acest moment face să ne reamintească primele valori concrete ale vieții noastre: copilăria, familia, casa, satul, țara de obârșie și ambianța fericită de altădată pentru unii și greutățile, lipsurile și chinurile pentru alții.

Din inimi țâșnesc astăzi cele mai bune sentimente, de bunătate, de disponibilitate, de milă, de dragoste și de speranță. Este Crăcinul. Este ziua cea mare a Nașterii Domnului. Este ziua din care au înflorit atâtea idealuri, de libertate, de dreptate, de omenie și de respect față de sfânta noțiune de om.

Din faptul Nașterii, al venirii pe pământ și în viața omului, a Domnului Iisus Hristos, a izvorît dorul de sfințenie, dorul de mântuirea sufletului, bărbăția omului de a-și apăra ființa și demnitatea și siguranța că el nu este singur pe acest pământ, oricât de aberante și aspre sunt realitățile vieții. Pentru aceea evenimentul Nașterii se anunță ca fiind un mesaj de speranță. El se anunță cu bucurie și cu entuziasm. Hristos este adevărata și ultima speranță.

Nu este greu de constatat cât de vie este speranța în vremea noastră. Orice lucru astăzi se mișcă și se schimbă sub semnul și prin puterea speranței. Astăzi omul gândește, întreprinde și trăiește din creditul speranței. Oare nu este speranța, secretul dinamismului modern? Nu este ea rădăcina care alimentează efortul omului si al popoarelor, către transformări și progres? Nu este ea oare la baza luptei pentru reposedarea valorilor umane: adevăr, dreptate și respect pentru om? Nu este ea care incendiază suflete și pe care le aruncă în aventuri patetice pentru recucerirea libertății?

Această experiență dramatică trebue să ne conducă și să ne facă să admitem că omul, în fondul conștiinței lui, simte nevoia de a fi salvat. Prin forțele proprii el nu va reuși. Indrăzneala de a se salva singur arată vizibil incapacitatea sa radicală.

Cunoașterea omului și a istoriei mă face să adaug: Omul are nevoie de un Salvator. De un Mesia. Numele Iisus, înseamnă Mesia, iar Hristos înseamnă Salvator. Acest nume, Iisus Hristos, este vestea salvării și mântuirii omului. Omul are nevoie de Iisus Hristos, cum are nevoie de aerul pe care îl respiră. Omul trebue să-și pună speranța în această putere divină, căci nu există altă putere care ar putea să învingă răutatea, cruzimea și neliniștea vremurilor de astăzi.

A fost o vreme când omul a crezut în soluții tip, date de așa zișii puternici ai lumii. Aceștia și-au imaginat că lumea începe cu ei. Ei au decis în mod arbitrar și abuziv, ca omul să se comporte și să se conducă după directivele fixate de ei. In plus ei vor ca întreaga existență a lumii să urmeze directivele și ficțiunile lor. Omul a fost înșelat, iar istoria cu aprobarea tăcută a celor liberi, a făcut și face și astăzi cea mai tragică, cea mai inumană și cea mai imorală experiență. Epitrahilul mucenicesc al nefericitei omeniri din vremea noastră a fost încărcat cu milioane de martiri, cu milioane de suflete nevinovate. Este cea mai mare rușine pe capul acestei omeniri, cel mai mare păcat, din toată existența ei până astăzi. Ascultați astăzi geamătul și strigătele de disperare, al celor ce mor si suferă sub privirea noastră de ghiață. Odioasă scenă. Iată pentruce vestea ce vi se aduce astăzi păstrează actualitatea ei.

Credința ce o am în Iisus Hristos mă face să adaug că pe lângă faptul că ea este actuală, este în același timp și valabilă. Cu bucurie nesfârșită se actualizează și astăzi valabilitatea cuvintelor îngerești: "Nu vă temeți! Căci iată vă vestesc bucurie mare care va fi pentru tot poporul; că astăzi în cetatea lui David, vi s'a născut un Mântuitor, care este Hristos Domnul". Luca II, 10-11.

Vestea nu este zadarnică, căci speranța pe care o punem în ea, nu va fi zadarnică. Hristos care în această noapte sfântă a intrat în istorie și destinul omului, trăiește totdeauna.

Hristos este realmente prezent cu noi, este implicat intim în existența noastră. Taina Euharistiei nu face altceva decât să așeze sufletul omului în experiența generatoare a unirii cu Dumnezeu. Iisus Hristos este prezent cu omul în vâltoarea vieții, acolo unde ia decizii și afirmă atitudini, ca cetățean al lumii și al împărăției lui Dumnezeu.

Omul având pe Hristos în el, se înarmează cu cea mai mare putere, gata să stăvilească forțele răului și să întrețină în el tensiunea unei infinite pasiuni pentru adevăr și dreptate pe pământ. Hristos este în mijlocul nostru, trăiește cu noi și răspândește în lume, prin Biserica Sa, adevărul, dreptatea și mila.

Cuvântul care actualizează printre noi gândirea Sa, este viața noastră.

El ne descoperă cine este Dumnezeu; El ne învață cine este omul; El ne arată ceea ce trebue să facem și ceea ce trebue să iubim; El ne arată în omul care suferă pe fratele nostru; El ne dă libertate și demnitate și ne indică în perspectivă luminoasă ceea ce trebue să fie omul ideal. Cuvântul Său luminos și actual este însoțit de un ajutor tainic și puternic, acțiunea Duhului Sfânt. Despre Duhul Sfânt, despre această putere dumnezeiască sfințitoare, Hristos n'a spus ucenicilor săi că "rămâne la voi și va fi în voi", ci că "rămâne cu voi în veac" (Ioan XIV, 16-17). Prin prezența Sfântului Duh în veac sau în istorie, Dumnezeu însuși pășește ca subiect în fața omului, pătrunzând și umplând întreaga lui existență; prin intervenția Sa, viața lumii dobândește o direcție nouă; prin lucrarea Sa creează tot ce este nou pe pământ. Este vorba despre un dinamism care animă istoria și o conduce spre zările veșniciei.

Acesta este sensul venirii Mântuitorului Iisus Hristos printre noi. Să trezească, să refacă și să conducă pe om și neamurile în eternitate. Este clar, această realizare este înceată, dar sigură; este grea, dar triumfătoare; veche, dar foarte actuală.

Acesta este creștinismul. Malraux avea dreptate când spunea: "Al treilea milenar va fi creștin, sau va fi nimic".

In realitatea aspră a lumii de astăzi, în care forța fizică de distrugere sporește în fiecare zi cu o megatonă, echivalentul a cincizeci de bombe de tipul celei aruncate peste nevinovații din Hiroșima, în care drogurile, alcoolismul, nesațiul și imoralitatea fac ravagii, secerând atâtea vieți, în care cei din spațiul marxist, inclusiv cu frații noștri din Carpați, li se profanează altarele, femeile, sufletele, sunt bătuți amarnic de zbirii atei, de nevoi și de necazuri, în care atentatele împotriva drepturilor și libertăților umane, abdicările forțate, asasinatele politice, terorismul și amenințarea foametei, toate aceste evenimente tragice apasă cu greutate strivitoare asupra conștiinței oamenilor de răspundere și asupra omenirii întregi.

Acest cer întunecat, prevestitor de fulgere, pare să spună că "acum este judecata acestei lumi".

Sufletul omului chinuit moral și fizic, găsește mare încurajare astăzi, primind vestea venirii pe pământ a Mântuitorului Iisus Hristos, ca Salvator și ca Mântuitor.

Această veste aduce o rază de lumină în inimi, aduce mângâiere în suflete și aduce o mare speranță. Omul nu este abandonat, nu este singur, poate să plece la drum, în prietenia Mântuitorului Iisus Hristos, născut astăzi și poate să capete încredere și forță spirituală și fizică de neînvins, asa cum a spus: "Indrăzniți, Eu am biruit lumea". □

TREI CRAI DELA RĂSĂRIT...

—Ilie OLTEANU—

Răsunau ulițele satelor (cu sau fără nămeți) de cântecele copiilor, care învârteau steaua:

"Trei crai dela Răsărit
"Cu steaua-au călătorit...
"Trei crai dela Răsărit..."

Nu ne întrebam prin câte primejdii au trecut, nici de unde anume au venit. Noi știam, numai, că au venit dela Răsărit. Așa știam, așa cântam.

Toate casele ne erau deschise, cu bucurie și cu inimă bună. Si eram primiți par'că noi am fi fost cei trei crai dela Răsărit.

Amintirile acestea dulci, mângâietoare, despre Nașterea Pruncului Isus, sunt vii în conștiința noastră a celor, care colindam din casă în casă. Astăzi, după o viață de ani și ani, ceea ce ne tulbură conștiința e marea întrebare: fost-am credincioși învățăturii Mântuitorului? Răspunsul, amarnic de dureros, ni-l dă Biblia: TOTI am păcătuit. Toți trebue să bătătorim calea Golgotei, cerând iertare Aceluia, Carele, din pricina păcatelor noastre, s'a învoit să fie răstignit pe lemnul Crucii. Dar ceea ce suntem datori să facem, măcar acum, (ceea ce suntem în stare cu minte mai luminată după ani de întuneric) este să nu mai înmulțimn răul în lume, să cerșim în credință și prin rugăciuni umile puterea, să plinim voia Domnului, cuprinsă în învățătura Fiului.

Crăciunul acesta să nu fie numai o sărbătoare trecătoare, ci să fie, măcar acest Crăciun, piatra de hotar dela care începând să ne preschimbăm în omul nou, lepădându-ne de cel vechi, de care ne e silă. Fie acest Crăciun, pentru noi toți, însorit în lumina adevărului etern nu numai pentru o zi, ci pentru toată viața ce ne-a mai rămas.

Acestea sunt urările, pe care le fac sufletului omenesc străduitor să plinească voința Celui Prea Inalt, pentru a cărei săvârșire El a trimis pe Insuși Unul Născut Fiul Lui, prin a Cărui jertfă să fim iertați de păcate, prin a Cărui învățătură să ne îndreptăm cărările.

Umple-se lăuntrurile noastre de duhul curat, nevinovat, al copilăriei (încrustându-ne bine de tot în minte cuvintele, ce nu vor trece: "dacă nu veți deveni ca acești copii, nu veți intra în Impărăția Cerurilor"), precum era când colindam și cântam:

"Trei crai dela Răsărit
"Cu steaua-au călătorit...
"Trei crai dela Răsărit... □

DIN TRECUTUL NOSTRU

CĂILE DE LUMINĂ, DE JERTFĂ ŞI DE BIRUINŢĂ ALE NEAMULUI

HOTĂRÎREA DE UNIRE A ARDEALULUI CU PATRIA MAMĂ

DELA 1 DECEMBRIE 1918

"I). Adunarea Naţională a tuturor Românilor din Transilvania, Banat şi Tara Ungurească adunaţi prin reprezentanţii lor îndreptăţiţi la Alba Iulia în 1 Decembrie, 1918, decretează unirea acestor Români şi a tuturor teritoriilor locuite de dânşii cu România. Adunarea Naţională proclamă în deosebi dreptul inalienabil al naţiunii române la întreg Banatul cuprins între râurile Mureş, Tisa şi Dunăre.

II. Adunarea Naţională rezervă teritoriilor sus indicate autonomie provizorie până la întrunirea constituantei, aleasă pe baza votului universal.

"III. In legătură cu aceastã, ca principii fundamentale la alcătuirea noului Stat Român, Adunarea Naţională proclamă următoarele:

1. Deplină libertate naţională pentru toate popoarele conlocuitoare. Fiecare popor se va instrui, administra şi judeca în limba sa proprie, prin indivizi din sânul său, şi fiecare popor va primi drept de reprezentare în corpurile legiuitoare şi la guvernarea ţării, în proporţie cu numărul indivizilor ce-l alcătuesc.

2. *Egală îndreptăţire şi deplină libertate autonomă confesională pentru toate confesiunile de State.*

3. Infăptuirea desăvârşită a unui regim curat democratic pe toate terenurile vieţii publice. Votul obştesc, direct, egal, secret pe comune, în mod proporţional pentru amble sexe în vârstă de 21 ani, la reprezentarea în comune, judeţe ori parlament.

4. Desăvârşită libertate de presă, asociere şi întrunire; libera propagandă a tuturor gândirilor omeneşti.

5. Reformă agrară radicală. Se va face conscrierea tuturor proprietăţilor mari. In baza acestei conscrieri, desfiinţând fidei-comisele în temeiul dreptului de a micşora după trebuinţă latifundiile, i se va face posibil ţăranului să-şi creeze o proprietate (arător, păşune, pădure) cel puţin atât cât să poată munci el şi familia lui. Principiul conducător al acestei politici agrare este pe de o parte promovarea nivelării sociale, pe de altă parte potenţarea producţiunii.

Muncitorimei industriale i se asigură aceleaşi drepturi şi avantagii care sunt asigurate în cele mai avansate state industriale din Apus.

IV. Adunarea Naţională dă expresiune dorinţei sale ca congresul de pace să înfăptuiască comuniunea naţiunilor libere în aşa chip, ca dreptatea şi libertatea să fie asigurate pentru toate naţiunile mari şi mici de o potrivă, iar în viitor să se elimine războiul ca mijloc pentru regularea raporturilor internaţionale.

V. Românii adunaţi în această Adunare Naţională salută pe fraţii lor din Bucovina, scăpaţi din jugul monarhiei austro-ungare şi uniţi cu ţara-mamă România.

VI. Adunarea Naţională salută cu iubire şi entuziasm liberarea naţiunilor subjugate până azi în monarhia austro-ungară, anume naţiunile: Ceho-Slovacă, Austro-Germană, Iugo-Slavă, Poloneză şi Ruteană şi hotărăşte ca acest salut al său să se aducă la cunoştinţa tuturor acestor naţiuni.

VII. Adunarea Naţională cu smerenie se închină înaintea memoriei acelor bravi Români cari, în acest războiu, şi-au vărsat sângele pentru înfăpturiea acestui ideal al nostru, murind pentru libertatea şi unitatea Naţiunii Române.

VIII. Adunarea Naţională dă expresiunea mulţumirii şi admiraţiunii sale faţă de puterile aliate cari, prin strălucitele lupte purtate cu cerbicie împotirva unui duşman pregătit de multe decenii pentru război, au scăpat civilizaţiunea din ghiarele barbariei.

IX. Pentru conducerea mai departe a afacerilor Naţiunii Române din Transilvania, Banat şi Tara Ungurească, Adunarea Naţională hotărăşte instituirea unui mare Sfat Naţional, care va avea toată îndreptăţirea să reprezinte Naţiunea Română oricând şi pretutindeni, faţă de toate naţiunile lumii şi să ia toate dispoziţiunile, pe care le va afla necesare în interesul naţiunii".

Şaizeci şi opt de ani dela Unire

La 28 Noembrie 1918, **Congresul General al Bucovinei**, ca "supremă putere legiuitoare", a hotărît "Unirea necondiţionată şi pentru vecie a Bucovinei în vechile ei hotare până la Ceremuş, Colaciu şi Nistru cu Regatul României". A patra zi, la 1 Decembrie, "**Mărita Adunare Naţională**, formată din reprezentanţii îndreptăţiţi ai tuturor Românilor din **Transilvania, Banat şi Tara Ungurească**", a împlinit visul neadormit al unirii tuturor Românilor în Patria comună a Daciei străbune.

Aceste afirmări impunătoare, libere şi internaţional valabile, ale voinţii poporului au marcat suprema victorie a idealului care călăuzise fără greş cărările istoriei noastre dealungul atâtor veacuri de năpaste şi urgie. Valul indescriptibil de bucurie şi jubilare ce a cutremurat atunci toată fiinţa românească dela Nistru până la Tisa era cât se poate de firesc şi speranţele unei Românii etern înfloritoare cât se poate de întemeiate.

Destinul potrivnic a lovit crâncen visul împlinit, sfârtecând încă odată trupul Tării şi sfărămând Libertatea cucerită cu atâta jertfă şi luptă. Ne-a rămas însă întreg idealul, neînfrântă voinţa.

Evenimentele din toamna lui 1918 rămân izvor nesecat de credinţă în victoria viitoare. Căci biruinţa de atunci nu a fost o întâmplare, şi nici un dar nemeritat. Ea a fost sentinţa logică a Dreptăţii într'un proces bimilenar, purtat cu omenie şi statornicie de un neam care a crezut în Dreptate şi a urmat fără şovăire, în împrejurări deosebit de periculoase, lumina Libertăţii. Urmând aceiaşi cale, cu aceeaşi credinţă nestrămutată, poporul român va eşi biruitor şi din vâltorile tragediei prezente. Dreptatea lui Dumnezeu e dreptate în veac!

Drept ilustrare a unui moment de grea cumpănă în desfăşurarea luptei pentru libertate, reproducem mai jos textul declaraţiei istorice prin care Comitetul Executiv al Partidului Naţional Român din Ardeal proclama dreptul inalienabil la viaţă naţională liberă a poporului român din Monarhia Austro-Ungară. Sfidând furia maghiară şi pericolul în care se arunca, deputatul Alexandru Vaida-Voevod a prezentat această declaraţie în şedinţa din 18 Octombrie 1918 a Parlamentului dela Budapesta, ultima la care au participat deputaţii Românilor din Ardeal:

Marea Adunare Naţională dela Alba Iulia, 1 Decembrie 1918. Episcopul Iului Hossu citeşte proclamaţia de unire a Transilvaniei cu Patria-Mamă, în faţa mulţimilor adunate la Alba Iulia.

"Comitetul executiv al partidului naţional român din Ardeal şi Ungaria, ca organ politic al naţiunii române din Ardeal şi Ungaria, constată că urmările răsboiului îndreptăţesc revendicările de veacuri ale naţiunii române la deplină libertate naţională. Prin propunerea de armistiţiu a Monarhiei, guvernul ungar însuşi a recunoscut dreptul firesc al fiecărei naţiuni de a-şi hotărî singură şi liber, soarta. Naţiunea română din Ungaria şi Ardeal doreşte să facă acum uz de acest drept. In consecinţă, ea reclamă dreptul ca, liberă de orice înrăurire străină, să hotărască singură aşezarea sa printre naţiunile libere, precum şi stabilirea legăturilor ei de coordonare cu celelalte naţiuni libere. Organul naţional al naţiunii române din Ungaria şi Ardeal nu recunoaşte îndreptăţirea acestui parlament şi acestui guvern să se considere ca reprezentante ale naţiunii române, ori să reprezinte la congresul general de pace interesele naţiunii române din Ungaria şi Ardeal. Apărarea intereselor sale naţiunea română o poate încredinţa numai unor factori desemnaţi de propria sa adunare naţională.

Afară de organele delegate de adunarea naţională sau alese din mijlocul său aşa dar afară de comitetul executiv al partidului naţional român, nimenea nu poate fi îndreptăţit să trateze şi să hotărască în treburi care se referă la situaţia politică a naţiunii române. Toate deciziunile şi acordurile ce s'ar lua şi s'ar face fără aprobarea acestor organe, le declarăm nule şi fără valoare, nelegând întru nimic naţiunea română. Naţiunea română care trăieşte în monarhia austro-ungară aşteaptă şi cere — după multe suferinţi de veacuri — afirmarea şi împlinirea drepturilor ei nestrămutate şi inalienabile la deplină viaţă naţională".

* * *

Bucovina s'a alăturat la revendicările fraţilor ei din Ardeal. O declaraţie, cerând rezolvarea problemei naţionalităţilor din Monarhie, a fost citită de către Dl Constantin Isopescu-Grecul, reprezentantul parlamentarilor bucovineni români, în ultima şedinţă a Parlamentului austriac, la 22 Octombrie 1918.

. . . Si Dumnezeu le da biruinţa, căci El e sprijinitorul pricinilor drepte, căci El a lăsat libertatea pentru popoare, şi cei ce se luptă pentru libertate, se luptă pentru Dumnezeu. . . .

* * *

Moştenitori ai drepturilor pentru păstrarea cărora părinţii noştri s'au luptat atâta în veacurile trecute, fie ca aducerea aminte a acelor timpuri eroice să deştepte în noi simţimântul datorinţei ce avem d'a păstra şi d'a mări pentru viitorime această preţioasă moştenire!

(N. BALCESCU, Istoria Românilor sub Mihaiu Viteazul, ed. 1878)

EVANGHELIA EXILULUI (Decembrie 1986)

GÂRBOVENIA LĂUNTRICĂ

—Sergiu GROSSU—

Viaţa noastră - viaţa creştinilor din diaspora românească ar trebui să fie (date fiind circumstanţele politice în care trăim) o viaţă de credinţă exemplară, din care să emane puterea spiritului, efervescenţa dăruirii, permanenta stăpânire de sine. Deoarece "cine este stăpân pe sine preţuieşte mai mult decât cine cucereşte cetăţi", ne învaţă înţelepciunea lui Solomon (Proverbe, 16.32). Insă nimeni nu poate fi stăpân pe sine dacă, în prealabil, nu s'a întors la Dumnezeu, dacă trăieşte mai departe în fărădelegi şi păcate, străin de comandamentele Evangheliei şi ignorând imperativul prezenţei lui Isus în trăirea sa cotidiană.

Libertatea şi puterea de stăpânire a omului păcătos, tăgăduitor, vulnerabil în interioritatea lui neconvertită, nu sunt decât o iluzie. Cum poate afirma cineva: "Sunt stăpân pe mine!", dacă în mădularele sale stăpâneşte legea necruţătoare a păcatului? "Căci fiecare este robul lucrului de care este biruit", ne atrage atenţia Sf. Petru, în a doua sa epistolă (cap. 2, versetul 19). De unde concluzia paulinică: "Păcatul să nu mai domnească în trupul vostru muritor, şi să nu mai ascultaţi de poftele lui" (Romani, 6.12).

In sufletul robit păcatului va stăpâni ca şi'n femeia gârbovă din Evanghelia primei dumineci a lunii (Luca, 13. 10-17), "un duh de neputinţă." Păcatul duce inevitabil la neputinţă, iar unul din aspectele cei mai hidoase este gârbovenia sufletului. Un om cu sufletul gârbov - şi noi suntem tentaţi să spunem: un Român pribeag cocoşat sufleteşte, adică încovoiat de povara compromisurilor de tot felul, a abdicărilor dela "lupta cea bună a de tot felul, a abdicărilor dela "lupta cea bună a demnităţii pilduitoare-, un astfel de om este neputincios, beteag, incapabil, aidoma femeii gârbove, "săşi îndrepte spatele" şi să tindă spre o trăire verticală. Având sufletul strâmb, deformat, ghebos, el va sta mereu aplecat asupra lucrurilor pământeşti, va privi mereu în jos, spre pământ, spre văgăuni şi băltoace dubioase. "Un înger ţine deasupra capului său o cunună cerească şi îl îmbie cu ea - scria, cu zeci de ani în urmă, părintele Iosif Trifa, întemeietorul "Oastei Domnului". Dar omul nu vrea să se uite în sus, ci strânge înainte la gunoaie..."

Nu ştiu în ce măsură cititorii "Cuvântului Românesc" cred sau nu cred în realitatea existenţei diavolului. Mântuitorul ne arată că pe femeia gârbovă "Satana o ţinea legată de 18 ani" şi din cauza aceasta, "nu putea nicidecum şă-şi îndrepte spatele." Prin păcat, Satana ne face robii săi, ne ţine legaţi, după cum citim în Cartea Proverbelor: "Cel rău este prins în înseşi nelegiuirile lui şi este apucat de legăturile păcatului" (Proverbe, 5. 22). Nu degeaba Ap. Pavel ne cere "să dăm la o parte orice piedică şi păcatul care ne înfăşoară aşa de lesne" (Evrei, 12.1). La mijloc este vorba de "cursa diavolului" de care trebue să ne ferim, pentrucă diavolul ne prinde şi ne leagă, cu "laţul pierzării", ca să-i facem voia (căutaţi în epistolele 1 Timotei, 3.7 şi 2 Timotei, 2. 26). De pildă, prin "laţul" dorinţei sexuale de adulter, diavolul ne prinde în "cursa" sa şi ne ţine legaţi, aplecaţi spre minciună şi ipocrizie conjugală, încovoiaţi de legăturile noastre cu pământul, cu lucrurile de jos nepermise de morala creştină, încât nu putem nicidecum să ne îndreptăm spatele unei iubiri batjocorite, să ridicăm privirile spre soţia sau bărbatul înşelat, fiindcă inima noastră a rămas în alcovul în care am păcătuit.

Gârbovi cu sufletul, gârbovi în curăţenia şi cinstea pe care le-am promis unul altuia în faţa Sf. Altar, gârbovi în idealurile pe care leam terfelit pentru un blid de linte şi împovăraţi de apetituri ruşinoase, prăbuşiţi în diversitatea unor neputinţe inerente stării noastre de culpabilitate rebelă (neputinţa facerii binelui, neputinţa slujirii lui Dumnezeu, neputinţa trăirii în puritate spirituală), noi devenim nevolnici să privim în sus, spre stele şi spre Dumnezeu.

Vindecarea gârboveniei psihice nu poate veni decât dela Isus Hristos, izvorul puterii. In loc să alergăm la cărturari sau la oameni de ştiinţă, la pedagogi sau la politicieni mincinoşi, să ne îndreptăm privirile spre Isus Domnul; deoarece, aşa cum citim în Evanghelia după Matei, "El îi învăţa ca unul care avea putere, nu cum îi învăţau cărturarii lor." Pe când cărturarii vorbesc despre putere, Hristos dă putere, vindecând orice suflet gârbov de neputinţa sa. Să avem bine fixat în adâncul conştiinţei noastre acest adevăr axiomatic: despărţiţi de Isus, nu putem face nimic (Ioan, 15.5). Aşa cum a chemat pe femeia gârbovă, zicându-i: "Femeie, eşti deslegată de neputinţa ta!", Isus cheamă şi azi pe toate sufletele gârbovite de păcat, pe toţi neputincioşii acestei lumi zbuciumate, pe toţi băjenarii exilului românesc atât de mult desorientat şi risipit în bisericuţe politice concurente, îi cheamă, din dragoste, ca să-i facă liberi şi puternici, ca să le dea odihnă, echilibru, discernământ, armonia desăvârşită a sufletului, împăcarea minţii asediată de ideologii apostate, dar mai ales liniştirea inimii, însângerată de ura şi întunericul acestui veac potrivnic adevărului lui Dumnezeu.

In vacarmul societăţii permisive în care ne este dat să purtăm crucea deşţărării, să ne dăm silinţa să sesizăm glasul Mântuitorului, recunoscând în El pe adevăratul şi unicul eliberator al lumii. Să credem, din adâncul fiinţei în revelaţia Sf. Scripturi care ne avertizează, de altfel, că "toată lumea zace în cel Rău" (1 Ioan, 5.19). Chiar dacă, la început, totul era bun, fiindcă ieşea din mâinile Creatorului, cum scrie în Cartea Facerii, 1.31, datorită neascultării protopărinţilor noştri lumea a ieşit din Dumnezeu şi se află sub stăpânirea Intunericului şi a duhurilor răutăţii "care sunt în locurile cereşti".

Priveşte la ceea ce se întâmplă pe plan mondial, cititorule, şi vei recunoaşte, în zvârcolirile de răutate ale acestui sfârşit de mileniu, în lupta de clasă şi în apetitul revoluţionar al societăţii occidentale descreştinate, în atentatele şi pirateriile aeriene, în revoltele sud-americane şi în masacrele islamice, da, vei recunoaşte, în toate aceste aspecte negative ale Răului ce domină planeta, lucrarea satanică a Duhului nevăzut, care se opune lui Dumnezeu şi caută să piardă pe adevăraţii Săi închinători.

De aceea, nu te lăsa furat de ideea falsă că eşti în regulă înaintea Tatălui Ceresc, devreme ce ai fost botezat şi frecventezi biserica te parohială. De sigur este frumos şi bine, este după voia lui Dumnezeu să mergi la biserică, să te afli în biserică, tu, care n'ai putut uita, încă, înverşunarea autorităţilor comuniste, în special în perioada marilor praznice bisericeşti din ţara subjugată. Insă numai această participare nu ajunge. Femeia gârbovă, raportează evanghelistul Luca, stătea de 18 ani în sinagogă, infirmă şi neputincioasă, dat fiind că nu putea "nicidecum" să-şi îndrepte spatele. Nouă ni se cere mai mult decât să venim la biserică. Esenţial şi hotărîtor pentru noi este ca în biserică să ne întâlnim cu Isus, să ne împărtăşim cu trupul şi cu sângele Lui, să căpătăm de la El iertarea şi vindecarea de gârbovenia care ne sluţeşte sufletul, să ni se îndrepte spatele credinţei, pentru a putea face binele oricui şi oriunde, pentru a putea veghea, pentru a putea să-L slujim pe Dumnezeu, în pofida desacralizării la care asistăm în ultimii ani, pentru a putea să-L urmăm pe Isus, urcând, împreună cu El, drumul Golgotei, pentru a nu tremura în faţa primejdiilor şi a morţii, pentru a putea lupta şi birui în numele Celui Care ne îndeamnă: "Indrăzniţi, Eu am biruit lumea!" □

1 Decembrie 1948

BISERICA GRECO-CATOLICĂ ROMÂNĂ

38 de ani de prigoană

—Victor CORBUŢ—

Pentru Români ziua de 1 Decembrie 1948 trebuia să reprezinte aniversarea a 30 de ani dela proclamarea UNIRII TRANSILVANIEI CU PATRIA MAMA.

Pentru neromânii din ţară pentru comunişti şi păgâni această zi a reprezentat NELEGIUIREA, CRIMA STRIGATOARE LA CER a sugrumării Bisericii Greco-Catolice; biserica soră a Bisericii noastre ortodoxe. "Decretul 358" materializează această nelegiuire şi crimă împotriva conştiinţei şi nu este decât o mascaradă orchestrată de partidul comunist cu concursul câtorva laşi de care nu am dus lipsă niciodată, nici în trecut şi nici astăzi, dovadă că nelegiuirea criminală nu este sfârşită şi continuă şi azi.

Da fapt, la 1 Decembrie 1948, totul era practic îndeplinit conform planului prestabilit, deoarece toţi episcopii titulari, nu numai cei Greco-Catolici dar şi cei Romano-Catolici, împreună cu un mare număr de preoţi erau de mult şi în mod samavolnic ridicaţi dela domiciliile lor, arestaţi fără nici un temei juridic, întemniţaţi fără judecată şi fără sentinţă şi supuşi unui tratament inuman, brutal şi degradant, pradă înfometării şi celor mai sadice ingerinţe care le-au adus tuturor, în scurtă vreme sfârşitul.

Au fost bravi şi s'au purtat ca sfinţii iar prin moartea lor neamul întreg s'a acoperit de ruşine în faţa creştinătăţii, trebuind să suporte bătaia lui Dumnezeu până când se va învrednici de milostivirea şi iertarea Lui.

Să nu uitaţi, Români din toate generaţiile, să-i avem pildă de-a pururi; că un simplu DA să fi spus fiecare dintre ei, şi-ar fi asigurat libertatea dela opresorii şi schingiuitorii lor. Dar ei nu au cedat anticristului, nu au acceptat impilarea, renegarea credinţei căreia-i slujeau, aşa după cum făcuse înainte cu peste 500 de ani sfântul de astăzi, Thomas More.

Opt sunt episcopii Greco-Catolici şi patru cei Romano-Catolici ucişi sau morţi în temniţele României comuniste sau urmare brutalităţilor cărora au fost supuşi în temniţe:

1. VASILE AFTENIE, EPISCOP AL BUCURESTIULUI. Născut la 14 Iulie 1899. Torturat în temniţa dela Jilava, unde moare în ziua de 10 Mai 1950. Era în etate de 50 de ani. Scos din temniţă pe furiş, este înmormântat tot pe furiş în cimitirul Bellu din Bucureşti, pe crucea ce-i străjuia la căpătâi fiind scrise doar iniţialele numelui său, pentru a nu se afla nimic. Lumea însă tot a aflat şi venea să se închine, să depună flori, să se roage şi să atingă crucea, care se spunea că era făcătoare de minuni.

2. IOAN SUCIU, EPISCOP AL BLAJULUI. Născut la 4 Decembrie 1907. Moare în ziua 27 Mai 1953 în temniţa dela Sighet, lovit, batjocorit şi scuipat de temnicerii diavolului. Avea numai 46 de ani şi era autor al mai multor cărţi, dedicate în special tineretului. Pe amândoi i-am cunoscut îndeaproape, la Oradea şi Bucureşti.

3. DR. VALERIU TRAIAN FRENTIU, EPISCOP AL ORADIEI. Născut la 25 Aprilie 1875, moare în aceleaşi condiţiuni în temniţa dela Sighet, la 11 Iulie 1952. Avea vârsta de 77 de ani.

4. TITUS LIVIUS CHINEZU, EPISCOP AL BUCURESTIULUI, urmaş al epsicopului Aftenie, consacrat in pectore, în temniţa dela Sighet de către episcopul Frenţiu. Dar nu apucă să funcţioneze în libertate, pentrucă moare în aceeaşi temniţă în ziua de 15 Ianuarie 1955, unde a fost lăsat să îngheţe de ger. Avea 51 de ani.

5. ION BALAN, EPISCOP AL LUGOJULUI. Născut la 10 Februarie 188 0, moare în spital, unde se afla internat urmare tratamentului diabolic la care a fost supus. Moartea are loc la 4 August 1960. Avea vârsta de 80 de ani.

6. ALEXANDRU RUSSU, EPISCOP DE BAIA MARE. Născut la 22 Noembrie 1884, moare în temniţa dela Gherla în ziua de 9 Mai 1963. Avea 79 de ani.

7. IULIU HOSSU, EPISCOP AL CLUJULUI SI GHERLEI. Născut la 30 Ianuarie 1885, moare într'un spital din Bucureşti, în ziua de 28 Mai 1970, urmare brutalizărilor din temniţele prin care a trecut şi în care a petrecut peste 20 de ani, incluzând domicilii forţate, exil, arest la domiciliu şi temniţa Sighet. Inainte de a muri a fost consacrat cardinal, in pectore, în 1969, de către Sanctitatea Sa Papa Paul al VI-lea. La 1 Decembrie 1918, la Alba Iulia el a fost ales să citească Proclamaţia Unirii Transilvaniei.

8. IULIU HIRTE, EPISCOP, in pectore, consacrat de către nunţiul apostolic, episcop Patrick O'HARA, în 1949. Născut în anul 1913, este întemniţat încă din vara anului 1948 în temniţa dela Oradea, unde ne-am revăzut mulţi ani după terminarea liceului, fiind colegi de bancă şi de clasă şi consăteni. După 13 ani de temniţă cu sănătatea zdruncinată moare, în anul 1978. Intr'o scrisoare către părintele Alexandru Raţiu, autorul cărţii, "STOLEN CHURCH" (sursă în mare parte a datelor prezentului articol) episcopul Hirte scria :"NU NOI SUNTEM CEI CARE TAC SI PASTREAZA TACEREA AICI. NU NOI SUNTEM BISERICA TACERII, CI MEMBRII BISERICII DIN LUMEA LIBERA. EI SUNT ADEVARATA BISERICA A TACERII PENTRUCA NU VORBESC RASPICAT IN NUMELE NOSTRU".

Episcopii Romano-Catolici care au împărtăşit aceeaşi soartă, în imprejurări similare:

1. ALEXANDRU CISAR, AL BUCURESTIULUI, mort în temniţa dela Jilava în anul 1951.

2. ANTONIE DURCOVICI, AL IASULUI, ucis în temniţa dela Sighet în anul 1950.

3. FRANCIS SHAFFLER AL ORADIEI, mort în anul 1957, fără a se putea preciza dacă moartea a avut loc în temniţa dela Gherla sau la Ghencea.

4. AUGUSTIN PACHA AL TIMISOAREI, mort în anul 1955 urmare tratamentului din temniţe.

Singur epsicopul ARON MARTON de Alba Iulia a supravieţuit temniţei, dar despre care nu avem date mai recente.

Au trecut mai bine de 250 de ani dela întemeierea Bisericii Greco-Catolice române. Strălucita-i tradiţie şi măreţele-i înfăptuiri în toată această perioadă fac parte din însăşi fiinţa spirituală a neamului şi se identifică total cu însuşi eul nostru naţional. Nimic în lume, orice s'ar spune, nu poate justifica nelegiuirea criminală comisă împotriva ei. De aceea, pentru sângele nevinovat al martirilor pe care ei i-a dat, în timp ce un popor întreg, lipsit de curaj asista docil şi îngrozit, Dumnezeu ne-a pedepsit cu urgia care s'a abătut asupra noastră.

De dincolo de mormânt se aud ca bătăile unui clopot cosmic, cuvintele episcopului Suciu, adresate preoţilor şi credincioşilor, în timp ce era supus tiraniei şi persecuţiei:

" ACUM IN TARA NOASTRA ROMANEASCA ESTE CEASUL EROISMULUI CRESTIN. BISERICA DE RIT BIZANTIN, ADEVARATA EXPRESIE A CULTURII ROMANE SI CREDINTEI ROMANO CATOLICE ESTE PREZENTA AUTENTICA A MANTUITORULUI SFANT PRINTRE ROMANI, IAR PRESECUTIA PE CARE O SUFERIM ESTE INTRU CHRISTOS. IISUS INSUSI IN MISTICU-I TRUP ESTE DIN NOU BATUT, SCUIPAT, INCUNUNAT CU SPINI SI RASTIGNIT. CETATEA BISERICII LUI CHRISTOS IN ROMANIA ESTE ATACATA DE FIII INTUNERICULUI. VOI SA NU SCRIETI IN PAGINILE ISTORIEI CUVINTELE: LAS SI TRADATOR. LUPTATI PENTRU ETERNUL NOSTRU PATRIMONIU DE ADEVAR SI LUMINA, PENTRU SINGURA CALE DE SALVARE A OAMENILOR: BISERICA UNITA CU IISUS CHRISTOS!" □

FARA ARMÂNEASCĂ

CU SIBEPEA A SĂRBATORILOR DI CRĂCIUN ŞI ANUL NOU, FARA ARMÂNEASCĂ VĂ UREADZĂ A TUTULOR TRI MULŢ AÑI!

FIRST AMERICA CONGRESS OF AROMANIAN CULTURE

Universitatea Sacred Heart di Bridgeprot, kConnecticut, işi discllisi porţlili şi avu ca oaspi di la 29 August la 1 Septembrie 1986, Primlu Congres di Cultură armânească dit America.

Ţi istoria armânească, aist fu al doilea congres ti limbă şi cultură armânească, după aţel ţi s'ţânu anlu ţi tricu, la Mannheim tu Germania. Easi ghini ca numirarea Congreselor Armâneşti, si-s facă ună singură, că maş aşi pot s'aibă unitate şi cronologie.

După Raportlu fapt di Comitetlu di Organizare, agiutară ca aist Congres s'poată s'aibă Societatea Fărşerotul, Suţată Perivolea, Asociaţia Fara Vlahă, Biserica Macedo-Română di Bridgeprot şi Biblioteca Română di Paris. La aist Congres fur prezentati multi lucrări şi referati şi easti ghini ca si-s scoată ună carti ca tuti lucrărili, s'hibă cununscuti şi di aţelli ţi nu putură s'agiungă la Congres.

Discuţiilii s'purtară pi ma multi temi şi tu bitisita Congreslu adoptă patru Rezoluţii:

Prima Rezoluţie, aclliamă la agiundzearea la un singur alfabet.

A daua Rezoluţie, aleapsi un comitet di ţinţi membri: Aurel Ciufecu, Virgil Puppi, C. Tudoriu, Sotir Galani şi Tiberiu Cunia, s'facă etimi lucrărili ti al doilea Congres Armânesc dit America şi s'caftă s'adună suţatele armâneşti tu ună Federaţie a Asociatiilor Culturale Armâneşti.

A treia Rezoluţie, va s'caftă ca tu locurili iu bâneadză Armânilli, s'hibă recunoscuţ oficial, ca grup etnic.

A patra Rezoluţie, recomandă ca si-s pitreacă ună carti la tuţ bărbatillli capiti di Stat di lumea dit Ascapit, s'cunoască dorurli a armânilor.

Congreslu s'bitisi cu Imnul armânesc "Dimândarea Părintească". □

UN CÂNTEC

Un cîntec ca di jale
Cîntam 'nă oară eŭ,
Şi dipuneam tu vale
Ditr'un laĭ munte greŭ.

Şi valea-n'ĭ turna graĭlu
Cu scl'imurĭ, suschiros,
Di-arăsuna tut plaĭlu
Şi muntile jilos.

Iu hiţ, bre gion'ĭ cu-aname,
Fumel'ĭ di Fărşiroţ!
Iu eşti Armăname,
Şi Grămustean'ĭ, cu toţ!

Armasiră cĭrărĭle
Ca ponde fir' di voĭ
Şi s'dusiră fîlcărĭle
Cu turmile di oĭ.

Di la cĭşerĭ flueara
Ma nu se-avde prit munţ,
Ni pravdă ca se-azghiară, —
Di jale hĭm pitrumţ.

Constantin BELIMACE

PIT MACHIDUNIĂ

— Zahu PANĂ —

Soarili da ca totăna, apili cură pi via lor, cupacilli analţă frunţilii cătră ţer, pullii nu cuntinesc cânticlu a lor, maş iarba moari uscată, năpădită di schini, nipăscută di turmi.

Pi puteţli iu triţeau ună căti ună, pisti analti prăpăstii di munţ, vluysiti, oili al Dumnidză şi a picurarlur armâni, apili săpară ahândoasi hindechi.

Cloapiti di birbeţ s'vind pit păzări ca lucri di adutiri aminti, a banăllei di unoară ţi umplea di haraua munţilii armânilor. "Casa noastră easti muntili!"

Alăcsiţ tu stranilur. "Casa armânilli si-aştirară pit tut Balcanlu şi-lli aflli iu niţi nu ti mindeuşti: pit părmăţii, pit birouri (canţalarii) conducători di hoteluri, dhascalli, ofiţeri, şoferi, masturi di casi, chidăiadz di restauranti, la companiili di azburare, cu un zbor, tu tuti soili di zănăş.

Nu-lli cunoşti după zburare! Cu idhia lişureaţă zburăscu tu Grăţiă ma curat ca greţilli, tu Vurgăriă ma ghini ca vurgărilli, tu Sârbiă ca sârghilli şi tu Machidunia di limbă slavă, ma ghini ca machidonilli slavi. Alţ di armâni, ţi au ligături cu xenilli, zburăsc: engleza, franceza, germana şi alti limbi europeni, fără griutati.

N'avea acăţată oara prândzului pi mardzina lacului Ohrida. Se-aştirau dinintea noastră vluysitili locuri cu sfinţ şi sfinte, iu părinţillli şi păpâni di stri-păpâni di-ai noştri se-aveau dusă s'cadă'n dzânuclli la icoane, s'lă-agiută Dumnidză s'lă ţână fumeallia sănătoasă şi s'lă avdagă tutipăta.

Pi nă dzeană di munţi, cătră tu surin, avigllia cu mutrita cătră Arbinuşiă, Sântu Naum di Ohrida, şi cama aproapi di noi, pi mardzina di apă, nghiliceau murilli alghi di la Stă-Măria di Calişte.

Ma s'puteau să zburască aisti cresti di munte, cătă armâname ar tricută pisti aiste locuri, când vineau di diparti, di Dibra pănă Niocast, di Buräz şi di Elbasan, Di Moloviște pănă Mocopole, di Bitului pănă'n Beala, di Nijopole, Cruşova şi di tuti lăgânili di munti iu găna suflit di armân. Nu-agărşiră ninga aţellli cama tricuţ tu vărstă, căt chiro ţânea Adnarea di la Sântu Naum. Nămalliă întredz fripti pi sulă, di părea muntili di ahânti focuri apreasi, alt ţer cu steali criscut la Sântu Naum.

Tu sihai muntilui, se-avdi maş şimătălu autobuzului. Calea aştirată dinintea noastră, s'aproachie di bitiseari. Maşina chinduri ningă un hotel nou, adărat după tută muşuteaţa pi mardzina lacului Ohrida. Tu urfăneadza di zboară armâneşti, armânilli dit partea locului illi dzâc a lacului: baltă.

Aveam di dipunare până la Stă-Măria di Calişte. Di la hotel pănă la pănăstire, cale s'faţi pri pade.

Vrum s'videm cum sunteu udăili şi căţ pradz caftă pi ună seară di durneari. Intrăm tu hotel şi nă ciudisi muşuteaţa şi nicuchirata cu cari irea lucrat. Arhitectură nauă, modernă, ţi alăcseaşti faţa balcanică ali Machiduniei.

Intribăm -pi englezeşti- ti udaiă şi nă spuni că faţi 32 dolari americani, pi seară. Zburăm cu soţilli ţi iream deadun, pi armâneşti şi diunoară nicuchirlu ţi nă feaţi isapea, nu turnă pi ună limbă curat armânească:

-Ama armâni hiţ?
- E, dzasim noi.
Di iu?
- Din Beala.
- Mini esc dit Câmpu.

- Se-anclleamă eşti tut din Beala, ma din Beala di Ghios.

- Aşi easti, ma voi din Beala di Disupră illi spuneaţ a hoarăllei a noastri, Câmpu, că noi lucram ma mult agări şi voi aveaţ maş cupii di oi, că pi munti la voi, nu puteai să seamini ţiva.

- Di când eşti aoa? Lu-ntribăm noi.
- Ma nu esc singur. Ia soţlu aist cama tinir easti şi el din Beala di Disupră, ma ca tuţ alanţ, dipună şi el cu fumeallia Strug.

Cuşurilu a nostru tăcu şi acăţă să zburască pi limba slavă ţi si zburăşti tu Machiduniă, cu un alt om ţi vini după noi. După tinia cu cari zbura, s'videa că aist lipseaşti s'hibă vârnu grad ma mari ca el, tu zănatea ţe lucreadză.

Nă sculăm s'fudzim -că tinisitlu armân n'avea ursită s'şidem tu biroulu a lui- ma el s'toarnă cu faţa hărisită cătră noi şi nă dzâţi:

- Ia, el easti ma mari pisti tuti hotelurili di aoa, illi spuş că hiţ armâni şi va s'vă cunoască.

- Zburăşti armâneaşti? lu'ntribai.
- Cum s'nu zburăsc!
- Când invăţaşi limba şi cum nu u agărşiş?
- Limba u'nvăţai în casă şi nu puteam su agărşesc căş în casă zburăm maş armâneaşti. Zore easti că noi nu avem grame şi nu avem cărţ piu limba noastră.
- Avem -illi dzâş- şi grame şi cărţ şi scriitori şi învăţaţ armâni ţi scriu pi limba noastră. Di aoa, dit locurli aisti si sculă şi Costa Belimace şi Nicolae Batzaria şi Nida Boga. Aveţ avdzătă di poeziili al Nicolae Batzaria?

- A bre, ştim di la dada "O lai Murgu frate bun" ştim şi cântiţe armâneşti ma li-avem învăţată după ureaclliă, nu li-avem vidzută scrisi pi limba noastră şi niţi nu ştiu ili avem noi, alfavitar?

- Nă teasim la zbor şi ti alfavitarlu a nostru latin şi ti cultura armânească şi ti multi doruri di a noastri. S'umplu udaia di oamini când avdzără că ar vinită oaspiţ nicănăscuţ.

Armânlu a nost' agărşi lucru ti ţi-avea vinită şi ocllii illi scăpărau scântei. Udaia s'avea umplută di un duh nou, ma pânea nu s'amintă maş cu zboară şi oaminilli şi-adusiră aminti că sânt pi lucru.

Un căti un, s'loară oara bună şi s'arăspândiră pi la locurli a lor. Mutream la elli, tuţ tiniri sum patrudzăţ di ani, mulţ, cât l'avea dată mustaţa.

Ninti ca s'nă dispărţăm illi întribai:
- Si voi hiţ armâni?
- Si noi him, ma nu zborvam ghini!
- Căţe nu zburăţ ghini?
- Ma nu-nviţăm la sculiă.
- Căţe nu învăţat la sculiă?
- Că nu ari sculiă pi vlasi izic (limba armână). Si dapoia, vurgării ş'arăd di limba noastră că nu avem grame. (litere)
- Ma voi căftat vroară să'nviţat pi limba voastră la sculiă?
- Nu căftăm, ma nu nă da!
- Ai s'nădzem deadun s'u căftăm!
- A nu frate, că dapoia va s'năavină şi va s'chirdem lucrulu. Tora vârnu nu nă cârteaşti şi ia, cum vedz, tut him pi lucru bun...

La dispărţare, tuţ nă ursiră s'triţem pi la elli acasă.
- Stii, ìni dzăsi nicuchirlu di la hotel! Ma s'vrei să stai pisti noapti la hotel, nu va-ţ lliau ma mult di 24 dolari, că eşti om di-a nost'. Putem s'avem şi noi căti un oaspi s s'plătească ma puţân...

Nă dispărţăm după aistă şcurtă şi neaştiptată andămăseari cu tinirlli armâni.

Lom s'dipunăm poteca ţe duţea cătră Stă-Măria şi pi cale ni-asuna ca un cloput di-ngrupari, zboarăli armânlui: -"Tuţ him pi lucru bun".

Bit negura anilor se-apreasiră disnou zboarăli ţi le-aveam scrisă tu ună oară di niho:

"Agărşişi corbe armâne
şi di casă şi di pâne
şi de gioc şi di cântare,
agărşişi şi zborlu "vreare"
şi tu casa ta urfane,
cresc ca şerchi, limbile xeane!"

(Va s'urmeadză)

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - Mihail EMINESCU

Gânduri despre "Toiagul păstoriei" lui Ion Druţă

—Nicolae LUPAN—

Mi-ar veni greu să spun ce l-a făcut pe acest neîntrecut prozator și dramaturg basarabean să-și aleagă, din exilul forțat dela Moscova, un asemenea titlu de nuvelă mioritică: acel băț lung pe care, din vremuri de demult, îl purtau pentru orice eventualitate drumeții sau acea lumânare din mâna, de pe pieptul ori dela capul mortului?...

In orice caz, nu sensul figurativ de ajutor sau reazem în dârjeaua realismului socialist. "Realism" ce nu poate aduce pe lume decât măsluire și stagnare spirituală. De unde, probabil, și antipodul Druță ca fenomen unic sau aproape unic, pe fundalul mai mult decât tragic al literaturii și culturii postbelice din Basarabia și Bucovina.

Unic prin faptul că, afară de personajele adânc naționale create de el, cum ar fi Vasiluța din Casa Mare sau Ruța din "Păsările tinereții noastre", e greu a mai găsi la vreun confrate de condei chipuri atât de memorabile. Si nu voi exagera, cred, dacă voi spune că, în rest, toate chipurile zis pozitive din scrierile sovietice moldovenești sunt alterate și chiar denaturate. Denaturate prin călcarea în picioare a unor așa virtuți străbune ca umanism și adevăr istoric.

S'a ajuns până într'acolo că unei piese de teatru consacrate ororilor colectivizării din Basarabia i s'a dat titlul "Pe un picior de plai". "Picior de plai" cu "Mioriță lae/Lae-bucălae", ce "de trei zile'ncoace", gura nu-i "mai tace". Rânduri sfinte pentru noi Românii luate de Druță drept motto la nuvela "Toiagul păstoriei" pe care o începe cu paradoxala-i constatare: : "Si n'avea oi"!...

El, cioban de viță, cu "cușma de un cot", coborît poate odată cu Dragoș de pe înălțimile Vrancei unde-și dau mâna cele trei surori de-un neam și de-o lege să n'aibă oi!?..Ba le-a avut și le-ar mai avea dacă nu i le furau și până în ziua de azi vremile de apoi. Vremi de grea cumpănă care din chinurile impardonabile aduse basarabeanului vor să facă "factor uman generalizat", "personaj literar" pe care "vremile" ce l-au făcut din om - neom, astăzi îl reabilitează ca pe unul "ce s'a străduit să lase în urmă, ca un rezumat al trăirii sale pe acest pământ, între oameni și pentru oameni, o amintire plină de lumină și demnitate"... Cum s'ar spune, "te scuipă și tu, cioban, cu cușma de un cot, trebue să zici că plouă".

E un fariseism abject atribuit de săptămânalul Literatura și Arta unui scriitor care, spre deosebire de întemeietorul realismului socialist, n'a făcut niciodată compromisuri de conștiință națională. Intr'adevăr, devenind cine devenise după 1917, Alexei Peșcov n'a mai găsit de cuviință să ia deschis poziție contra arestărilor deliberate a milioane de oameni nevinovați, mulțumindu-se să se autoexileze, pentru tratament bineînțeles, pe insula Capri.

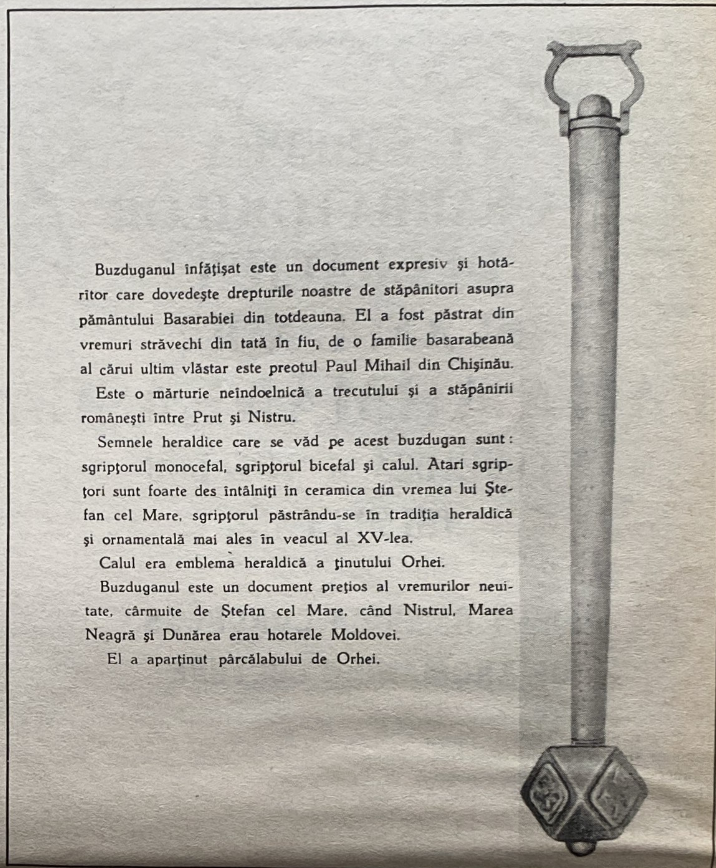
Desigur, în condițiile "libertăților" existente din Rusia Sovietică, nu i se poate pretinde unui Druță s'o facă pe Panait Istrati în demascarea "falimentului moral al revoluției rusești" și dezicerea de cel care fusese pentru el Maxim Gorki, părintele literaturii sovietice.

Un lucru e cert, acela că fostul tâmplar dela Horodiște, astăzi mândria scrisului basarabean n'a vrut ca, prin lucrări conjuncturiste, să devină complice al așa ziselor transformări socialiste, în fond antinaționale. Fie și prin faptul că "cel moldovean" nu mai poartă "cușmă naltă, țuguietă, suman lung, până la călcâie", nici "pălărie de paie, cămeșă de cânepă tot lungă, până la genunchi, prinsă la brâu cu un chimir bătut în aramă, un chimir în care dintotdeauna purta amnar, cremene, iască, așa încât, dacă din întâmplare într'o clipă s'ar fi stins toate focurile din lume, dela chimirul cela ar fi început a se înființa viața din nou".

Ar fi mult prea frumos, dacă n'ar atârna mereu acea "sabie a lui Damocle" întruchipată și în cuvintele lui Mihail Gorbaciov, rostite dela tribuna ultimului congres al partidului comunist sovietic: "Sub pretextul zugrăvirii specificului național, în unele opere literare și artistice, cât și în unele lucrări științifice, se observă tentative de a reprezenta sub formă de nuanțe idilice rămășițe reacționare, naționaliste și religioase, contrare ideologiei noastre, modului socialist de viață și concepției științifice asupra lumii..."

Deci, nu e chiar atât de ușor nici pentru un secretar general de tip sovietic să "dea cioara din mână pe cea de pe par". Așa încât, după mine, "svistopleasca" (jocul) de-a libertățile democratice din Rusia Sovietică, nu-i decât "o încercare a mării cu degetul" pentru naivi și creduli. Drept mărturie ar putea să ne servească și acești ultimi staliniști de forță: Viaceslav Mihailovici Molotov și Andrei Andreevici Gromâco, care în loc să fie trași la răspundere pentru declanșarea celui de al doilea război mondial prin semnarea așa zisului Pact de neagresiune dintre Hitler și Stalin, primul ocupă o vilă cu două etaje într'o suburbie a Moscovei și dorea ca peste 4 ani să-și sărbătorească centenarul, iar al doilea o face pe șeful statului sovietic. Simbolic, dar o face!...

Deci, tot simbolic, ar putea fi pusă întrebarea, dacă paradoxalul "Si n'avea oi" se va transforma vreodată în afirmativul "Si are oi"? Multe și cornute!.. Să dea dar Domnul, ca de aci înainte "toiagul păstoriei" literelor sovietice moldovenești să nu mai ia dorințele drept realitate și că nu numai cărțile din librării vor pocni de purcei și curcani fripți ci și mesele constructorilor viitorului luminos al omenirii... □

Buzduganul înfăţişat este un document expresiv şi hotărîtor care dovedeşte drepturile noastre de stăpânitori asupra pământului Basarabiei din totdeauna. El a fost păstrat din vremuri străvechi din tată în fiu, de o familie basarabeană al cărui ultim vlăstar este preotul Paul Mihail din Chişinău.

Este o mărturie neîndoelnică a trecutului şi a stăpânirii româneşti între Prut şi Nistru.

Semnele heraldice care se văd pe acest buzdugan sunt: sgripţorul monocefal, sgripţorul bicefal şi calul. Atari sgripţori sunt foarte des întâlniţi în ceramica din vremea lui Ştefan cel Mare, sgripţorul păstrându-se în tradiţia heraldică şi ornamentală mai ales în veacul al XV-lea.

Calul era emblema heraldică a ţinutului Orhei.

Buzduganul este un document preţios al vremurilor neuitate, cârmuite de Ştefan cel Mare, când Nistrul, Marea Neagră şi Dunărea erau hotarele Moldovei.

El a aparţinut pârcălabului de Orhei.

AĂSTA BINE...

—Sava GÂRLEANU—

S'a rătăcit un basarabean de oștirea sovietică la trecere prin Serbia și a rămas acolo, găsindu-și de lucru la niște mine. S'a "rătăcit" pare-se în mod deliberat. Poate că era și Rus trăit în Basarabia și s'a dat drept Român, când la mina respectivă a văzut că a nimerit în mijlocul unei populații locale care vorbea numai limba română.

S'a oploșit el acolo bine, încât nici n'a fost deranjat pe considerentul că e străin. Era foarte mulțumit de cum își organizase viața de solitar. La cantină se ducea totdeauna cu sufertașul și cumpăra mâncare mai multă. Lua loc tacticos la masă și zicea ca un fel de formulă rituală către comeseanul aci aflat: - Oh, că aăsta bine niciunde nu este! - Care bine? - se mira interlocutorul întâmplat. - Aăsta bine care-i colea. Ce știți voi de bine! Acolo (în Uniunea Sovietică, preciza dacă interlocutorul era o cunoștință nouă), niciunde, nici gând să fie așa, uite, cum e pe aici!

A rămas proverbial: Aăsta bine nu-i niciunde!"

Nici chiar în Uniunea Sovietică, de unde se considera scăpat. □

CĂSUȚA DELA NISTRU

Căsuță părăsită în satul dela Nistru
Cu ochii plini de lacrimi și rugăciuni în șoapte
Ce glas străin de buhă se tânguie sinistru
Sub streașina ta veche, ca la priveghi, în noapte.

Acolo, lângă vatră în nopți cu clar de lună
Eu ți-am gustat lumina, cu bunii și părinții,
Dar au venit capcânii și, pulbere'n furtună,
Ne-au risipit pe drumuri în prada suferinții!

La vatra ta săracă a fost lumina caldă
Si-o maică ziua 'ntreagă zorea, ca o furnică,
Azi vatra-ți este rece și focul n'o mai scaldă
Si n'auzi ciripitul în cuib de rândunică.

Si tu bisericuță din deal, ce stai cu teamă,
Si clopotele tale de ce nu sună 'n turle
Să-ți cheme credincioșii! De ce, de ce nu-i chiamă?
Si'n nopți, de peste Nistru, ce haite prind să urle?

Căsuță dela Nistru de hoarde pângărită
Ne-om mai vedea vre-odată, la vatra în ruine
Să-ți îngenunchi în față, icoană răstignită,
Să plâng de fericire, căsuța mea, cu tine!..

Ion BUZDUGAN

ANUNȚ

La Editura NISTRU din Bruxelles a apărut și se trimite cititorilor primul volum al cărții lui Nicolae LUPAN "Imagini Nistrene la Europa Liberă". Cartea, ce numără circa 300 de pagini, poate fi comandată cu 15 dolari americani (în franci belgieni), prin cec poștal internațional, la adresa: Anna Tsipkina, Boîte Postale 1007, 1000 Bruxelles 1 sau prin transfer bancar la contul 310-4152465-78 (Ag.919), BBL, 1080 Bruxelles, BELGIQUE.

Materialele pentru această pagină -articole, documente, fotografii- se trimit la adresa: Nicolas Loupan, Boite Postale 1007, 1000 Bruxelles, 1 Belgique.

Părintele Calciu din nou în Europa

— Constantin MAREȘ —

Pentru a treia oară în cursul anului 1986, Părintele Gheorghe Calciu-Dumitreasa, însoțit de preoteasa Adriana, întreprinde o vizită în Europa Occidentală, la invitația a două mari organizații creștine internaționale: "Christian Solidarity International" cu sediul central în Zürich și "Open Doors", aceasta având reprezentanțe în 23 de țări și sediul în Olanda. Ca și în vizitele anterioare, preotul martirizat în închisorile României comuniste ține conferințe, săvârșește servicii divine și stă de vorbă cu creștini aparținând diverselor confesiuni, iar în plus, participă la seminarii și la slujbe ecumenice, împreună cu prelați catolici și protestanți.

In primele zile ale lunii Octombire a prezentat conferințe urmate de discuții în Sudul Marei Britanii, oficiind și o slujbă într'o biserică ortodoxă, după care au urmat conferințe, seminarii, servicii religioase și întâlniri cu reprezentanți ai vieții publice și presei în Elveția franceză, Franța și Olanda. La finele lunii Octombrie, Părintele Calciu a revenit în Elveția, fiind activ în sensul arătat, în toate zonele: germană, italiană și franceză, urmând ca rodnica sa vizită să fie continuată în Republica Federală a Germaniei și Anglia.

A doua parte a ciclului elvețian a avut ca puncte foarte importante, prezența la Zürich, Lugano și Geneva.

In Lugano, unde s'au adunat pe lângă Elvețieni și mulți Români, s'a remarcat activitatea depusă în legătură cu vizita Părintelui Calciu de către asociația 'Pro-Comunione", care înmănunchiază exilați români, lituanieni, cehi, polonezi, maghiari precum și personalități occidentale și care în vederea unui apropiat congres la Viena, duce o intensă activitate de lămurire a opiniei publice din lumea liberă în legătură cu situația popoarelor captive, aflate sub dominația ideologiei marxiste.

Pentru Românii din diasporă, cel mai important moment din prima parte a vizitei Părintelui Calciu în Europa, l-a constituit prezența la Geneva, unde în dimineața zilei de Duminică 26 Octombrie, a ținut o impunătoare slujbă împreună cu preoții Constantin Târziu din Paris și Damian Ionescu din Elveția, în prezența a peste 200 persoane, într'o biserică pusă la dispoziție, în spirit ecumenic, de către comunitatea romano-catolică geneveză. După serviciul religios, Părintele Gheorghe Calciu a ținut o impresionantă cuvântare, accentuând necesitatea unirii în jurul bisericii ortodoxe libere din pribegie și a idealurilor perene naționale, pentru a contribui la alinarea suferințelor celor din țară. S'au înălțat rugi pentru odihna celor căzuți pentru apărarea și întregirea României, pentru libertate și credință și cu emoție, întreaga asistență a rostit împreună cu preoții români ortodocși "Crezul" și "Tatăl nostru".

In seara aceleeași zile, în auditoriul Universității din Geneva, a avut loc o deosebită manifestare româno-elvețiană, toate luările la cuvânt făcându-se în limba franceză, în fața unei asistențe de 200 persoane, în organizarea "Centrului exilaților români pentru apărarea drepturilor omului în România". Din partea grupului de foști deținuți politici români, a rostit un cuvânt introductiv Dumitru Ionescu, care a subliniat deosebita semnificație a prezenței marei personalități a Părintelui Calciu, după care, preotul român a conferențiat sub titlul "Poporul român, o istorie de suferințe și de salvare". Făcând o scurtă prezentare a trăsăturilor fundamentale, etnice și istorice ale poporului nostru, care spre deosebire de altele nu s'a creștinat, ci s'a format întru religia creștină, legând trecutul de prezentul tragic și acesta de un viitor al speranțelor, cucernicul vorbitor a impresionat pe toți cei prezenți prin harul său, prin profunda sa credință. S'au dat exemple clare și elocvente despre actuala situație dramatică a poporului român, confruntat cu teroarea și mizeria, distrugerea valorilor naționale și culturale, supus presiunilor de tot felul și căruia i se oferă infime avantaje în schimbul renunțărilor și delațiunii de către cel mai polițienesc regim din toate statele comuniste. Cu toate acestea, prin exemplul jertfei câtorva preoți, câtorva cetățeni de un înalt curaj și dăruire de sine, există dovada grăitoare că resursele neamului continuă să existe și vor putea fi valorificate. Un rol de mare importanță va avea să-l joace tineretul de astăzi, nesatisfăcut de marxismul ateu și aducător de sărăcie materială și morală.

După conferința Părintelui Calciu, a rostit un scurt cuvânt un fost deținut politic, Gheorghe Mazilu, care a ținut să împărtășească în mod special Elvețienilor prezenți în sală, cum a fost și este posibil ca un om cu totul nevinovat să sufere ani mulți și grei în închisorile românești. A urmat proiecția unui film realizat de televiziunea franceză în care erau înfățișate scene din Bucureștiul zilelor noastre precum și convorbiri cu Români care au acceptat acest risc, vorbind deschis și curajos, cazul soților Dersidan și mai ales cel al matematicianului Mihai Botez.

După aceasta au urmat luări la cuvânt, discuții și întrebări despre România, cărora le-a răspuns Părintele Calciu. Trebuesc menționate, în mod special, două intervenții, cea a Domnului Adrian Parodi, fost ambasador al Elveției în România și care a ținut să mulțumească preotului român pentrucă împărtășește opiniei publice occidentale adevărul despre țara noastră, precum și aceea a Domnului Osman, fost delegat afgan pe lângă ONU, actualmente președintele asociației Afganilor liberi din Elveția și care a arătat că atât poporul său cât și cel român suferă de aceeași opresiune.

Actuala vizită a Părintelui Calciu în Europa Occidentală, datorită marii sale personalități și ecoului ce-l găsește în opinia publică și la oficialitățile din lumea liberă, constituie un important eveniment în acțiunea de propagare a adevărului despre România, cu repercursiuni în sfera internațională în problema drepturilor omului. □

EUROPA LIBERĂ ARE CUVÂNTUL!

Printre puținele mângâieri lăsate Românului sunt emisiunile postului de radio Europa Liberă.

Prin scrisori semnate, nesemnate; trimise direct ori pe căi lăturalnice, omul își descarcă sufletul.

El scrie ce vede, simte și gândește; iar câteodată face și o glumă amară.

Să deschidem aparatul de radio:

"Eroul (Nicolae Ceaușescu, N.R.) nu se descoperă în fața drapelor țării sau străine, de teama de a nu răci..."

■

"Țăranul român nu numai că-i lipsit de toate drepturile lui, dar este bătut de președintele CAP mai rău ca 'Ion' de arendași.

Corupția generală, șantaj, speculă neagră, mizerie cumplită, șomaj, nemaiîntâlnit, salarii neplătite, fel de fel de rețineri și plăți la Stat. Amenzi totale. Un popor distrus de lumina conducerii..."

■

Nicolae Lascu, emigrant, se plânge că în drum spre Roma i s'au "rătăcit" bagajele. El avertizează: călătoriți "împreună cu bagajele".

■

"Helsinki a avut darul să ne înșele din nou speranțele. Ne-a convins, încă odată, de naivitatea Vesticilor sau în cel mai fericit caz, de faptul că politica acestora are obiective de lungă durată, de care vor beneficia generațiile care vin după noi."

■

"Haos, dezordine, abuz, nerespectarea legilor, indiferență, nepăsare totală, sfidarea regulilor bunei cuviințe, etc. au ajuns la rang de fală socială. Pe spatele hârtiei se scriu cuvinte mari, conștiință, patriotism revoluționar, etc. Ura și disprețul mocnit în firea fiecărui Român a atins marginile răbdării".

■

"Bucureștiul...a ajuns un oraș urât și murdar, ca o imensă șatră răscolită de buldozere. Gropi, gunoaie și praf...Un oraș cu trecutul distrus și viitorul ruinat, anticipat de construcții de o arhitectură primitivă, la nivelul intelectual al celor care l-au comandat.

Dictonul "Clientul nostru, stăpânul nostru" a fost de mult uitat. Acum se potrivește expresia "vânzătorul nostru, stăpânul nostru."

■

"Nu cred că în istoria noastră, poporul român să fi traversat o perioadă atât de rușinoasă, jignitoare și lipsită de demnitate."

■

O încurajare sufletească ce ne spune că Românul e bătut, dar nu-i învins:

Un cetățean intră într'o alimentară goală și începe să strige: "Fir-ar să fie ăla, din cauza căruia n'avem ce mânca, știu eu cine e, și așa mai departe protestând, s'a mai dus și pe la alte 2-3 magazine, până îl înhață "băieții". La securitate, se strâng amenințători în jurul lui și-l întreabă: "Ia spune-ne acum nouă, la cine te-ai gândit, când strigai?"

Cetățeanul stă un moment, și apoi răspunde: "Păi la Hitler, că dacă nu era el și nu începea războiul, azi aveam ce mânca!"

Securiștii, mulțumiți de răspuns, îi dau drumul. Cetățeanul pleacă, dar se oprește în ușă și întreabă: "Nu va supărați, dar dvoastră la cine v'ați gândit?" □

DIN VIAŢA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ŞI PĂŢITE

George DONEV

OMENIA-I MOLIPSITOARE

Am fost prezent la "Săptămâna Românească" a Câmpului din Hamilton aproape de începutul începutului.

Ca şi cei puţini, ce veneau pe atunci, ne dezbrăcam de orice alte griji şi ne petreceam în amintirea tinereţii, a ţării şi ne îmbătam cu cântecele.

Ce duceam cu noi era mândria de a fi Român, credinţa în Dumnezeu şi amarul că suntem departe de ţară.

Ne purtam unul faţă de celălalt aşa cum am fi dorit ca celălalt să se poarte cu noi. Păşeam pe covorul verde al câmpului şi ne gândeam la locurile copilăriei.

Am scris despre capelă, pârâul, şi mirosul de mititei, dar despre noi n'am scris niciodată.

Nu vedeam pădurea de copaci.

Dar iată cum ne-a trecut prin filtru "O tânără participantă" care, pentru prima oară, şi-a făcut botezul în mijlocul nostru. Redau din cele scrise în ziarul "Libertatea" (Nr. 40, August '86):

"Ce-a avut Câmpul Românesc de m'a făcut sămi schimb planurile de vacanţă şi m'a captivat? Cred că primul element a fost selecţia naturală...."

"Folosesc "selecţia naturală", în sensul că toţi am avut aceeaşi natură: corecţi, cinstiţi, deschişi, muncitori, generoşi în sărăcia sau bogăţia noastră, tandri, solidari, cu sentimente sincere româneşti, inventivi, spirituali, sensibili, săritori de a ne ajuta unii pe alţii, liberi şi toţi cu credinţă în Dumnezeu."

"Nu s'a afişat acel patriotism deşănţat, speculativ, care te face sclav ca'n ţară...s'a simţit un patriotism sincer, activ, care te pune în mişcare."

Calităţile sufleteşti descrise de "tânăra participantă" sunt zestrea de omenie pusă de ursitoare atunci când s'a zămislit neamul.

Ele sunt podoabele creştine, puse în inima noastră, şi înfloresc ori de câte ori sunt udate de roua libertăţii.

Iar cei care descoperă "selecţia naturală" dela "Câmpul Românesc" nu fac altceva decât să se descopere pe ei înşişi.

SĂ PRECIZĂM HĂRŢILE

Premiul Nobel pentru Pace a fost decernat d-lui Elie Wiesel, Evreu născut în oraşul Sighet din România.

Wiesel a fost ridicat de Nemţi şi trimis cu familia la Auschwitz în Polonia, şi de acolo în Germania, la Buchenwald.

A scăpat cu viaţă şi a scris cele suferite. El este naşul cuvântului "holocaust" atât de repetat astăzi.

Unele ziare americane, pe baza cunoştinţelor istorice acumulate în galop, au afirmat că Sighetul face parte din "Romanian district of Transilvania", deci d. Wiesel ar fi fost ridicat de Nemţi depe teritoriul României.

Se uită un amănunt: deşi Sighetul aparţine de "Romanian District of Transilvania" la acea dată Sighetul nu aparţinea României ci făcea parte din teritoriul cedat Ungariei. Un adevăr ce trebue subliniat de toată presa românească.

Au fost Ungurii, aceiaşi revizionişti ce-şi cer din nou Ardealul, care au permis Nemţilor să ridice pe Evrei şi să-i trimită în lagărele de exterminare.

Generalul Antonescu, cu toate păcatele lui, deşi era aliatul Nemţilor în lupta de recucerire a Basarabiei, n'a permis lui Hitler ca să ridice pe Evrei din ţară.

Un fapt cu care ne mândrim, tot aşa cum ne mândrim şi cu succesul d-lui Wiesel, un Evreu născut în România, deţinător al Premiului Nobel.

FAŢĂ NOUĂ

Catedrala "Sf. Gheorghe" din Detroit Michigan, a îmbrăcat veşminte noi. Costul modernizării (mărirea sălii, coridoare, etc.) - cca. $500.000. Impreună cu biserica "Sf. Maria" din Cleveland aceste două lăcaşuri fac cinste credincioşilor ortodocşi.

Catedrala, împreună cu soc. "Unirea Românilor", patronează grupul cultural "Hora Unirii" unde supravieţuiesc cântecul şi dansul românesc neîntinate de cultura exportată a RSR-ului.

Noua sală este un plus pentru viitoarele activităţi culturale şi sociale ale Românilor din Detroit şi împrejurimi.

NOROC CĂ NU-I $6000

La Convenţia Uniunii şi Ligii s'a hotărît, printre altele, ca ziarul "America" să deschidă o campanie de membri noi şi, pentru acest scop, i s'a adăugat la buget $3000 anual: "...to enlarge the size of the paper and its distribution for an additional 500 copies".

Primul număr apărut, după mărirea bugetului, a fost tot de patru pagini, dar în schimb apariţia a fost redusă dela două ori pe lună, la un singur număr lunar...

Cu $3000 în plus apariţia ziarului a fost redusă la jumătate. Cu $6000 în plus ziarul şi-ar fi redus apariţia la un sfert: odată la două luni.

MICA PUBLICITATE

Anunţurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanţi

853 Atlantic St. N.E. Warren, OH (216) 372-4697 or 372-6608

VIDEOMASTER

VIDEO TAPING OF WEDDINGS AND ALL SPECIAL OCCASIONS

Tom Corsatea Cornell Corsatea

PROCURAŢI

Cea mai bună orientare în conducerea vieţii personale, sociale şi politice, o puteţi realiza citind şi recitând lucrările:

POLITICA PROMOVARII VALORILOR UMANE $ 7.00

şi VITAMINE PENTRU SUFLET $ 5.00

Puteţi procura aceste cărţi direct dela autor.

Adresa: Florian ONITZA, 1428 N, Normandie Ave, Apt. 415 Los Angeles, California 90027. Telefon: (213) 663-2053

Eastern Style Wood Carving Studio

ICONOSTASIOS · ICONS · TRIPTICS · AND MUCH MORE

3480 WEST 123RD STREET CLEVELAND, OHIO 44111

VALERIU CERCEL 941-9697

DE VÂNZARE

Costa del Sol - Spania

De vânzare apartament (în vilă), două dormitoare, salon-sufragerie, dependinţe, balcon, terasă, încălzire solară, swimming pool, teren de tenis, 200 m de plajă, într'o superbă grădină exotică, la 25 km de aeroportul Malaga, în direcţia Marbella (Gibraltar). Urbanizarea (Calypso) are supermarket, restaurante, staţie de benzină, policlinică, farmacie, etc., iar clima cu temperatură între 14 gr. Celsius (57 F.) Decembrie-Martie şi 25 gr. Celsius (77 F.) Iulie -Septembrie este cea mai bună din toată Europa şi printre primele din lume.

Amănunte suplimentare la telefoanele: 49511-315848 Fam. Colan şi 34 52-477073, Fam. Nicolau.

GARANŢIE PENTRU EMIGRARE

Companie de Construcţii (unde se vorbeşte şi româneşte) cu sediul în New Jersey, USA, doreşte să garanteze în vederea emigrării, persoane singure sau familişti.

Aplicanţii trebue să aibă experienţă în meserii practice din domeniul construcţiilor: zidari, tâmplari, instalatori, electricieni, tinichigii, şoferi, mecanici, izolatori termo şi hidro, strungari, etc.

Noii veniţi vor fi ajutaţi să-şi găsească locuinţă în funcţie de posibilităţile lor financiare. Li se va face o singură ofertă de muncă (nu necesar în meseria lor) de unde vor decurge posibilităţile financiare. Li se vor da sfaturi în vederea integrării în viaţa americană.

Trimiteţi o autobiografie foarte detaliată, cu accent pe latura profesională, însoţită de fotografii, adresa şi telefonul unde puteţi fi contactaţi şi organizaţia la care sunteţi înregistraţi, cu adresa din USA, la adresa:

A&A ROOFING & CONTRACTING CORP.
290 River Road, BOGOTA, N.J., 07603, USA

CĂSĂTORII

*Domn român, fost ofiţer de marină, cetăţean suedez de mai mulţi ani, doreşte să cunoască o doamnă serioasă interesată în stabilirea unor relaţii solide în vederea unei eventuale căsătorii în Suedia. Refugiată, domiciliată în Europa. Dorinţele sunt ca persoanele interesate să aibă următoarele calităţi: fizic atractiv, bine educată, bună gospodină şi nefumătoare. Eventuale răspunsuri cu fotografie în culori (recentă) se trimit cât mai urgent pe adresa ziarului, "Pentru ofiţer de marină".

*Româncă, de profesie asistentă medicală, 45 ani, 1,65 înălţime, părul lung, şaten, ochi albaştri, doresc să cunosc o persoană intelectuală cu o bună poziţie socială şi materială între 47-57 ani, nefumător, nebăutor, şi cu deosebite calităţi sufleteşti. Răspundeţi la adresa: Maria Sussane Patraş, Heubergstr. 23 / 5, 8229 Miterfelden Ainring, B.R.Deutschland.

FACEŢI RECLAMĂ PRIN ZIARUL NOSTRU

COSTUL unei reclame: $ 25 pentru 5 cm (2 inch) înălţime pe două coloane. Ziarul are şase coloane.

Aceeaşi reclamă repetată de trei ori costă $ 60, şase ori $ 150 şi douăsprezece ori $ 250.

ANUNŢURILE DE CASATORII costă $ 0.50 cuvântul.

· NOII REFUGIAŢI care doresc să-şi caute rudele şi prietenii, ori cei ce vor ajutor în vederea emigrării, pot publica anunţuri gratuite.

ÎN HOLLYWOOD CALIFORNIA
PENTRU O MASĂ BOGATĂ ÎNTR'UN LOCAL FRUMOS
MERGEŢI LA:

ORZA'S Romanian Restaurant

708 N. VALENTINO PLACE (NEAR PARAMOUNT STUDIOS AT MELROSE) - HOLLYWOOD, CALIF. 9003F

PENTRU PRÂNZ: LUNI-VINERI 11 am. - 3 pm.
SEARA: MIERCURI-SÂMBĂTĂ 5-9 pm.

Proprietari Jean şi Maria Orza

ON-LINE REALTY LTD.

RESIDENTIAL, (I.C. & I.) INDUSTRIAL, COMMERCIAL & INVESTMENT PROPERTIES

GEORGE DONISON
MARKETING REPRESENTATIVE

BUS.: (416) 578-0208 RES.: (416) 648-4821

160 CENTENNIAL PARKWAY NORTH, HAMILTON, ONTARIO L8E 1H9

ÎN NAPLES, FLORIDA ESTE BINE ŞI CALD

Veniţi în paradisul tropical unde valurile calde ale Golfului Mexic se revarsă pe plajele însorite 365 de zile pe an.

Pentru detalii telefonaţi gratuit
(800) 443-2781 ext. 9948

sau scrieţi: Adrian P. VISAN
Realtor-Associate
1400 Gulf Shore Blvd. N. Apt. 105
Naples, Florida 33940
(813) 261 80044

JOHN S. HESTER, REAL ESTATE

DOCTORII

DAN. W. STAMBOLIU, MD

ŞI

HORIA. O. STAMBOLIU, MD

ANUNŢĂ CONSULTAŢIILE DE

MEDICINĂ GENERALĂ

LA OFICIUL DIN

2879 N. MILWAUKEE AVE.

CHICAGO

60618

ZILNIC DELA 7 pm

Telefonaţi la: 772-2336
588-6165
676-9634

DE ÎNCHIRIAT

"SPANIA - Costadelo Studio de închiriat. Vedere la mare şi munte, lângă Malaga. Numai $ 100 canadieni pe săptămână. Adresaţi-vă: Papazia Apartado, 256 Benalmadena Costa, Spain. 2963. Telefon: (52) 44-37-70"

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

TÂRGUL DE CARTE DELA FRANKFURT/MAIN

Scriu aceste lucruri pentrucă mă doare și mă doare profund.

Târgul ținut în 1986 între 29.9 și 5.10 este un eveniment cultural unic. El sintetizează cultura mondială și în speță cea europeană la un moment dat. O plimbare prin târg poate fi echivalată cu ocolul spiritual al lumii în 12 ore. Desigur că cele 12 ore nu pot oferi decât o fugitivă privire de ansamblu și selectiv, anumite detalii. Astea le căutăm: întâi desigur standul românesc. Prima decepție: în catalogul gros, de câteva sute de pagini, România lipsește și nu e indicată nici pe panourile cu patru laturi atârnate de tavan în fiecare hală. Căutăm să ne motivăm absența țării noastre de baștină prin sărăcia ei la ora actuală, căci un *loc* în târg costă ceva valută.

Intrăm în hala unde expun aproape toate țările socialiste: standul unguresc *îți stă* în picioare, ocupă locul cel mai bun, încât poate fi văzut din toate părțile. Are cărți de ținută grafică bună și foarte bună, o tematică variată din care nu lipsește cartea religioasă; număr peste zece titluri, trei se referă la papa Ioan Paul II. Ii găsesc pe Unguri și la secția de hărți și globuri și îi mai întâlnesc și la Cartea din exil unde nu se poate vedea cine știe ce, dar unde fiecare vizitator se oprește pentrucă ei știu să se popularizeze: un televizor prezintă imagini din revoluția lor din 1956.

Ii caut pe Albanezi; se înțelege de ce. Risc să pierd timp în dauna altor interese mai de suflet, dar îi caut. Ii găsesc pierduți în mijlocul unei hale, printre capitaliști. Standul lor e mic, dar viu, deservit de un Albanez și un German, reprezentant al Societății de prietenie albanezo-germană, care oferă pliante, ghiduri turistice, material de propagandă referitor la Albania. Cărțile lor nu sunt deosebite, dar felul în care ți le oferă suscită interes.

Căutând altceva, dăm peste Români! In hala cu țările socialiste, lângă o ușă de serviciu stă un stand izolat; probabil a fost locul cel mai ieftin.

Standul este de trei ori mai mare decât cel albanez și aproape tot de atâtea ori mai mic decât cel unguresc. Aceeași comparație o suferă și prezentarea grafică. In ce privește tematica, notăm: un sfert ocupă cartea politică, cu multe opere de ale conducătorului ce se prezintă cu poze roze dela 40 de ani. Cartea tehnică și de medicină, mai ales pe tema cancerului, nu mă îndoiesc că interesante, dar cine se uită la ele? - ocupă un alt sfert din spațiu; restul celuilalt sfert îl ia cartea de literatură înghesuită între ultimul sfert, literatură de aventuri și pentru copii cu multe titluri în limba germană, care se și cumpără, poate singurele.

Dumnezeu nu are loc în România! Nici măcar sub forma cărții de propagandă turistică prin monumentele de arhitectură sau de artă, bisericile, nu e prezent.

Nici un pliant, nici o broșură de informare, nici un material de propagandă iar cele două persoane care-l deservesc, un bărbat înainte de floarea vârstei și o doamnă, după, în loc să se grăbească să te servească, să-ți prezinte, să-ți ofere, să te rețină, dau mai de grabă impresia că sunt deranjate de prezența cuiva la stand.

Ne cuprinde așa o tristețe: prin ce ne putem noi impune lumii decât doar prin cultură!? Asta e cultura românească? Asta e comerțul românesc?

Stim că partidul gândește pe dos, de aceea stau lucrurile așa cum stau.

Intrebăm dacă a venit vreun scriitor: nu, nici unul! Că doar cartea nu e afacerea lor, ci a culturnicilor.

Cine să ne impună lumii dacă noi singuri nu știm să ne impunem, să ne facem propagandă și nu prin tam-tam și covor roșu și prin fapte reale? Avem nevoie de simpatia Occidentului, de cunoașterea și recunoașterea lui, pentru noi și pentru Transilvania, Bucovina și Basarabia, dar Occidentul de azi ne cunoaște foarte puțin căci partidul nu ne reprezintă și nu se reprezintă nici pe el așa după cum vrea să creadă.

Helga, prietena mea face remarca: "păcat, standul românesc ar putea să fie cel mai bun dintre toate țările socialiste, căci..."

Dar Românii sunt exilați: îi găsim la Francezi și Italieni, cu poze portret alături de cartea prezentată, pe panourile editurilor. La Gallimard îi găsim pe Eliade și Cioran la fel ca și pe Ionesco pe care-l mai găsim și la Spirali din Milano, tot cu poză, iar la Flammarion ne întâmpină un album Brâncuși imens, coautoare Natalia Dumitrescu. Nu știu de ce pe Ilie Năstase îl găsim la Robert Laffont tot cu poză. Dar mă gândesc că dacă aș întreba despre toți aceștia și mai ales dacă aș îndrăzni să afirm că ei sunt Români aș fi privită cu... "lasă-o'n pace, nu se pricepe!" Așa cum mi s'a răspuns la Bobur, la Paris când am îndrăznit să o corectez pe doamna care dădea explicații vizitatorilor că Brâncuși nu e Bulgar ci Român; mi s'a răspuns de sus: "Brancuși!" - cu un accent lung pe i, și cu unul ascuțit pe a.

Dar m'am întrebat în halele dela Frankfurt, dacă țara este reprezentată așa cum e, unde suntem noi, exilul? Avem sumedenie de cărți apărute pe toate meridianele lumii și destule edituri, de ce nu arătăm că existăm? Nu mai departe decât ultima (la ora la care scriu) apariție la Editura Ion Dumitru cartea Dlui George Ciorănescu, "Mai aproape de îngeri" traduceri din lirica religioasă este o carte cu o ținută de fond și formă demnă de oricare stand al marilor edituri pe care le-am văzut și desigur nu e singura. Dacă lipsim, de vină este tot banul; dar mă întreb, unde ne sunt milionarii? Mi se va răspunde, ceea ce știu de mult: cei avuți, din exil, nu se interesează de cărți, de cultură! Eu însă îmi spun: dacă editurile ar ști să le gâdile puțin acestor oameni amorul propriu printr'o popularizare demnă de orgoliul lor situându-i pe post de Mecena, nu cred că nu și-ar deschide punga pentru un stand românesc al exilului la următorul târg de carte dela Frankfurt pe Main 1987. □

Teresia B. TĂTARU

VENIȚI LA WASHINGTON

Participanții la primul "Marș pentru libertatea religioasă în România" din 19 Mai 1986.

Vineri 16 Ianuarie 1987

La Monumentul Washington, ora 11 a.m.

Creștinii participanți se vor aduna în locul de parcare al Monumentului Washington de pe Constitution Avenue, pentru cel de al doilea "Marș pentru libertatea religioasă în România". Se anticipează că mii de participanți vor porni dela Monumentul Washington la ora 12.00 a.m. și vor urmări traseul de paradă, trecând pe la Casa Albă spre Pennsylvania Avenue, până la scările Capitoliului Statelor Unite. Preotul ortodox român (în exil) - Părintele Gheorghe Calciu, fostul ambasador al Statelor Unite în România, David Funderburk, și fostul președinte al Asociației Pastorilor Reformați Unguri, Dr. Alexander Havadtoy vor conduce marșul. Congresmeni și senatori ai Statelor Unite sunt invitați să vorbească la această întrunire. Inchiriați un autobuz din orașul Dvs. sau organizați o caravană de mașini. Noi apelăm la creștinii americani și canadieni, să se solidarizeze cu biserica persecutată din România. Să se oprească arestările, torturarea și crimele comise împotriva conducătorilor crestini din România! Să se oprească dărâmarea bisericilor! Să nu se mai facă hârtie igienică din biblii! Să nu se mai amestece Statul în seminariile și editarea literaturii religioase! Faceți din timp aranjamentele necesare ca să veniți la Washington! Creștinii din România au nevoie de ajutorul Dvs.

Pentru informații, telefonați la (301) 984-9707

CRI

CHRISTIAN RESPONSE INTERNATIONAL
Box 24042, Washington, DC 20024 / USA

RĂSPÂNDIȚI ACEST ZIAR

CUVANTUL COPIILOR

ABECEDAR CREŞTIN

Stiți voi, dragi copii, pe cine sărbătorim de Crăciun? De Crăciun, noi sărbătorim ziua de naștere a Domnului nostru Iisus Hristos, de aceea Crăciunul se mai numește și Nașterea Domnului.

Era acum aproape vreo 2000 de ani în urmă, când împăratul Romei a dat poruncă să se facă un recensământ, adică să se numere toți oamenii din imperiu. Ca să fie mai simplu fiecare familie trebuia să meargă să se înscrie în orașul sau satul unde se născuseră, sau unde își aveau neamurile.

Așa a făcut și Maica Domnului. Impreună cu Bătrânul Iosif a plecat din Nazaret să se înscrie într'un orășel care se numește Betleem. Drumul a fost lung și au ajuns acolo când soarele abia apunea. Era lume din toate părțile. Toate hotelurile erau deja ocupate. Orișiunde Bătrânul Iosif întreba de un loc de dormit peste noapte, primea același răspuns că nu mai este nici unul liber. Ce să facă? Unde să doarmă? Cineva le-a spus că este undeva o peșteră unde se țin animalele, cum sunt grajdurile pe la noi, și că acolo ar putea să stea peste noapte. Ce puteau să facă? Au plecat spre locul unde era peștera și s'au așezat în ea.

Era întuneric înăuntru, dar era cald. Mirosea a fân și se auzeau vacile rumegând. Peste noapte i-a venit Maicii Domnului vremea ca să nască. Si când s'a născut Iisus Hristos s'au deschis cerurile și coruri cu mii și mii de îngeri răsunau pretutindeni cântând așa de frumos cum oamenii nu auziseră niciodată așa ceva pe pământ. Răsunau toate bolțile cerului de cântecul sfânt al îngerilor. Si ei cântau așa: "Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!"

Pe dealurile Betleemului erau niste ciobani cu oile. Stăteau lângă foc și discutau despre vremea când Mântuitorul nostru Iisus Hristos se va naste când deodată un înger luminos a apărut lângă ei. S'au speriat pentrucă nu văzuseră în toată viața lor un înger, dar acesta cu o voce dulce le-a spus: "Nu vă speriați!" Apoi, pe același ton, le-a spus vestea cea bună pe care neamul omenesc o așteptase mii de ani și anume nașterea lui Iisus Hristos. De asemenea i-a învățat cum să-l găsească: "Veți găsi un prunc înfășat, culcat în iesle". Păstorii au mers și s'au închinat pruncului sfânt, aducându-i în dar un miel alb și privind spre ceruri apoi, au recunoscut îngerul, care le dăduse vestea cea bună, cântând cu ceilalți îngeri colindele dumnezeiești.

Intre timp Maica Domnului și cu Pruncul Iisus au găsit o casă unde să stea. Si erau, în vremea aceea, trei magi, adică regi, care se ocupau cu astronomia cum am zice astăzi. Deși erau în diferite părți ale lumii, toți trei au văzut o stea, cu totul și cu totul deosebită, care mergea pe cer. Si-au dat seama că această stea vestește nașterea Mântuitorului. Au pregătit darurile împărătești și încălecând pe cămile au plecat la drum urmând drumul arătat de stea, care mergea înaintea lor. Când au ajuns la Ierusalim, au întrebat pe regele țării unde s'a născut Impăratul lumii. Atunci Irod, care era rege, a chemat pe cei mai înțelepți oameni ai lui cerându-le să-i spună unde se va naște Mesia, adică Mântuitorul lumii. "In Betleem" i-a răspuns un bătrân, "pentrucă așa au spus proorocii". Si au plecat magii spre Betleem. Steaua mergea înaintea lor. Apoi s'a oprit sus pe cer deasupra unei case. Si magii au intrat înauntru și au descoperit pe Prunc. Si i-au adus darurile împărătești, închinându-se Lui.

Crăciunul, dragi copii, e ziua de nastere a Domnului nostru Iisus Hristos. El s'a întrupat ca prunc pentrucă este cel mai bun prieten al copiilor. Pentrucă vă iubește cel mai mult.

Părintele Mitrel

COLINDĂ

(Lui Stefan - la 4 ani.)

E seara de Crăciun Stefane,
Colindăm pe tata mare.
Domnul Sfânt să ne ajute,
La covrigi și la nuci multe.

Tie minte, înțelepciune,
Mamei tale toate bune,
Iar lui "dady" tău cel scump,
Viață lungă și belșug.

Vezi Stefane nu uita,
Azi în seara de Crăciun,
Poate mulți sunt fără casă,
Si n'au ce pune pe masă.

Când va veni vremea ta,
Tu cu cei de seama ta,
Faceți lumea să iubească.
Si'n dragoste să trăiască.

Si cu toții să se înfrupte,
Din colaci și fructe multe,
Si din mana cea cerească,
In credința creștinească.

Vetuța POP

Rugăciune către Moş Crăciun

Moș Crăciune, ai României sărmani copilași
Toți te roagă, nu-i părăsi, să nu-i lași
Să aștepte în van cadoul tău cel drag,
Ce în ziua sfântă, ei îl așteaptă în prag.
Cu lacrimile lor multe și amare
In genunchi îți cer milă și îndurare.
Ei sunt mici, iar ruga lor le e fierbinte
Vor cu toții să aibă un alt președinte.
Cu milă și dragoste de copii
Că doar sunt ai țării noastre, Românii.
Moș Crăciune, noi știm cât ești de bun cu noi,
Tu când vrei să ne scapi de griji și de nevoi
Adu, Moș Crăciune în tolba ta căldură,
Ca să avem și noi un pic de voie bună;
Adu carne, brânză, ciocolată pentru copilași
Că rămâne țara fără de urmași.
De ce la noi există atâta nedreptate,
Când vezi magazinele - sunt goale toate.
De ce mama în loc să ne spună o poveste la culcare
Pleacă cu noaptea'm cap la cozi la alimentare.
De mici partidul ne învață să mințim
Să spunem că pe Ceaușescu îl iubim;
Că el ne este părinte, tătă iubitor,
Iar în spitale , copiii cu sutele mor.
De aceea te rugăm fierbinte, Moș Crăciun,
Adu-ne în tolba ta un an mai bun;
Moș Crăciun, putem trăi și fără jucării;
Vrem hrană și căldură, căci altfel vom pieri.

(Versuri primite din România)

MOŞ CRĂCIUN

Ninge, ninge de aseară
Colind alb, e totu-afară.
Cerbi la sănii se adun
Si pornești cu Moș Crăciun.

Clopoței se-aud cling, cling
Si'n ecou, tiling, tiling.
Sănii pline, cu de toate
Brazi, păpuși și ciocolate.

Când copiii dorm ușor
Moș Crăciun e în pridvor
Intrebându-i pe părinți
Dacă pruncii-au fost cuminți.

"O, cuminți!" tata îi spune,
"Intră, intră, Moș Crăciune!"
Si clipind șiret din ochi:
"Nu cumvă să mi-i deochi!".

Dumitru ICHIM

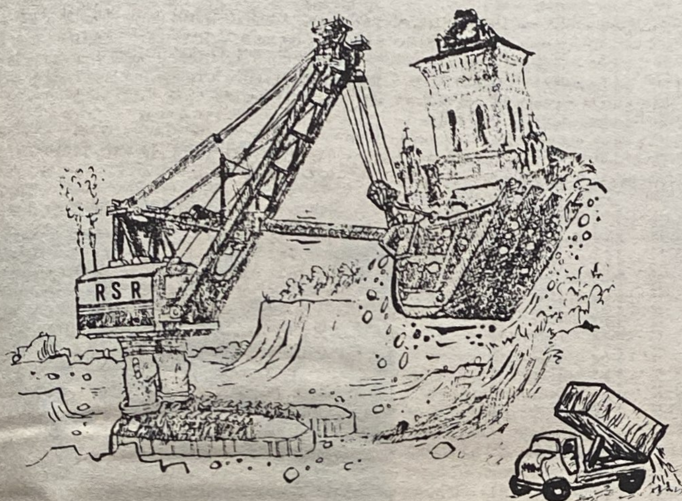

SĂ RÂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM...?

ANUL 9 Nr. 62 APARE CÂND ARE INSPIRAȚIE

URZICA LIBERĂ

ÎNCEAUȘEȚAREA CAPITALEI!

Dinu Mătrăgună

RĂVAȘE DE PLĂCINTĂ CU DULCEAȚĂ DE CIREȘI AMARE

de ARGUS

ACORD ÎNTRE CNR ȘI URL

Două mari organizații,
își împart membrii, ca frații:
"-Zero mie, zero ție!"
Curată democrație!

ÎN RSR NU SE MAI GĂSESC ȚIGĂRI

De când e cu radiatul,
s'a schimbat de tot "băiatul";
tot scornind prin Scornicești,
nici țigări nu mai găsești.

LUI OVID VUIA & CO.

Ascunși sub steaguri ce-au purtat victorii
vă cade faldul, ca vopseaua ciorii.
Exilul v'a ghicit identitatea:
-Ce-ar face fără voi...Securitatea?

EPIGRAME

de Ion CUCUI

UNUI CÂRMACI IMBURICAT

Mititel și strâmb la gură
Tot cu patru la română
Strigă, urlă cu'nfocare
Că el este cel mai mare.

UNUI CÂRMACI "NĂSCOCITOR"

Urîte legi ai mai semnat
Si mulți Români ai terminat;
Stimabile din București,
Tot mai vrei să...Scornicești?

UNEI CHIMISTE "SAVANTE"

Asta e o alifie ?
Se întreabă în pridvor
"Doamna doctor în chimie"
Aspirând la un onor.

UNOR VOIAJORI

Leana, Nicu și cu piciu
Ințepați ca de ariciu
Taie planuri cincinale
Pe drumuri continentale.

GLUME

* Pe străzile Moscovei se adună grupuri de oameni nemulțumiți. Gorbaciov trimite un tovarăș de încredere să se intereseze ce dorește mulțimea. Acesta vine și raportează:

- "Oamenii vor pâine."
- "Spune-le să plece acasă liniștiți. In decurs de 10 zile vor primi pâine destulă". In adevăr, după 10 zile au avut pâine.

După o lună iarăși apar grupuri de nemulțumiți. Gorbaciov trimite iarăși pe omul de încredere. Acesta raportează:

- "Oamenii vor carne",
- "Spune-le să plece acasă. După 10 zile vor avea carne suficientă". După 10 zile moscoviții au primit carne suficientă.

După o altă lună, iarăși asemenea grupuri de nemulțumiți. Si de data aceasta Gorbaciov se interesează de doleanțele lor.

- "Oamenii vor fructe citrice" Gorbaciov supărat: "Spune-le la toți să meargă acasă! Să nu-mi ceară imposibilul că-i voi aresta pe toți. Ei trebue să știe că nu le pot satisface dorința, deoarece în România nu cresc fructe citrice".

■

* Bulă, în loc să-și ajute părinții cu munca de pe lângă casă, cască gura la televizorul care-i închis.

- Ce faci Bulă, îl întreabă mamă-sa.
- Mă uit la televizor.
- Dar televiziunea nu transmite până la ora opt seara.
- Stiu, dar mă uit la marele serial educativ "Besnă".

* Convorbire între Ceaușescu și Reagan:

- "Domnule Președinte aveți vreo pasiune ascunsă pe care doar intimii Dv. o cunosc ?"
- "Da. Adun și păstrez în secret glumele pe care le spun și caricaturile pe care le fac oamenii despre mine. Dar Dv ?"
- (Ceaușescu) - "Cam așa fac fac și eu: adun oamenii care fac glume și pe cei care-mi fac caricaturi și îi "păstrez" la fel "în secret".

■

* In clasă, profesoara iscodește pe elevi, dacă părinții lor se plâng că ar avea nevoie de ceva.

Un elev spune ca tatăl lor ar dori un televizor colorat, altul că mama lui ar dori o mașină de spălat rufe. Alți părinți ar dori un radio, un automobil, etc.

- Părinții mei nu doresc nimic, răspunde Bulă foarte mândru.
- Cum așa ? îl întrebă profesoara curioasă.
- Păi să vedeți, aseară, sorumea care nu-i măritată, a venit si i-a spus tatei că-i gravidă, iar tata a sărit în sus strigând: "Asta ne mai trebuia, că în rest avem de toate !"

■

* Bulă a fost arestat ! I s'a găsit că are ascuns zahăr... în sânge.

■

* Incă un nou succes cincinal și Românul va trăi ca'n rai: se va îmbrăca cu o frunză de viță și va mânca un măr pe zi.

* Când Ceaușescu afirmă că în RSR Drepturile Omului nu sunt violate, el are dreptate. Nu poți viola ceea ce nu există.

■

* Un diplomat român și un diplomat american stau de vorbă pe culoarele Organizației Națiunilor Unite.

- Cât câștigă la voi un muncitor ? îl întrebă Românul.
- Aproximativ 900 de dolari pe lună, răspunde Americanul.
- Si cât cheltuiește pentru necesitățile de trai?
- Cam vreo 700 de dolari.
- Aha, întrebă Românul. Si ce face el cu restul dolarilor ?
- Asta nu-i treaba noastră, îi răspunde Americanul, la noi e democrație ! Dar cât câștigă la voi un muncitor?
- 2000 de lei pe lună.
- Si cât îi trebue ca să poată avea cele necesare ?
- Cam 3000 de lei.
- Bine, bine, îl privește curios Americanul, dar de unde ia Românul diferența ?
- Asta-i treaba lui. Si la noi e democrație !

■

* Cezar, Carol cel Mare și Napoleon privesc la parada de 1 Mai din București. Dacă ași fi avut tancurile, aș fi cucerit întrega Africă, spune Cezar. Eu, cu rachetele, aș fi cucerit întreaga Europă, spune Carol ce Mare.

Dacă ași fi avut "Scînteia", spune oftând Napoleon, oamenii credeau și acum că am învins la Waterloo !

Rățoiul exilat

ANUL XV HOTĂRÎRE-DECRET OUL Nr. 70

Tovarășului Nicolae Ceaușescu "Erou al Noii Revoluții Agrare"

CPE al CC al PCR a decernat decorația Secretarului General "Pentru rolul hotărîtor și activitate excepțională în stabilirea strategiei generale de dezvoltare economică-agrară a patriei..."

- Articol unic -

17 Oct. 1986

Dona RĂȚOIUL

*Campionatul de fotbal Divizia ''A'' a ajuns la etapa a II-a, după care s'a întrerupt pentru a da posibilitatea echipei naționale să se pregătească pentru jocul cu Spania din cadrul Campionatului european. In clasament continuă să conducă, neînvinsă, echipa Steaua, urmată îndeaproape de Dinamo. La coada clasamentului se află Jiul. U. Craiova, afectată mai mult decât se credea deplecarea lui Cămătaru și Stefănescu, se zbate și ea în subsolul clasamentului. Noul antrenor al craiovenilor, Constantin Teașcă, promite să o readucă printre protagoniste. Emerich Jenei (Steaua) a fost numit în funcția de antrenor al echipei naționale de fotbal.

••

REZULTATE TEHNICE ETAPA A VI-A

Steaua	– Jiul	3–0	(1–0)
Victoria București	– F.C.M. Brașov	2–0	(2–0)
Corvinul Hunedoara	– Flacăra Moreni	5–1	(1–0)
Chimia Rm. Vilcea	– Gloria Buzău	6–1	(2–0)
S. C. Bacău	– F. C. Olt	1–0	(0–0)
Petrolul Ploiești	– Rapid	3–0	(2–0)

••

REZULTATE TEHNICE ETAPA A VII-A

F.C. Olt	– „U" Cluj-Napoca	2–1	(1–0)
Rapid	– Steaua	1–1	(0–0)
F.C.M. Brașov	– Petrolul Ploiești	1–0	(0–0)
Gloria Buzău	– Victoria	1–0	(1–0)
Dinamo	– Chimia Rm. Vilcea	7–0	(3–0)
Flacăra Moreni	– Oțelul Galați	0–0	
Sportul Stud.	– Corvinul	4–0	(1–0)
S.C. Bacău	– Univ. Craiova	1–0	(0–0)

••

REZULTATE TEHNICE ETAPA A VIII-A

Victoria București	– Dinamo	1–1	(0–0)
Petrolul	– Gloria	3–0	(0–0)
F. C. Argeș	– Rapid	1–0	(1–0)
Corvinul	– Jiul	3–0	(2–0)
Oțelul	– Sportul Studențesc	0–1	(0–0)
Steaua	– F.C.M. Brașov	2–0	(0–0)
Univ. Craiova	– Flacăra	3–0	(1–0)
„U" Cluj-Napoca	– S. C. Bacău	3–0	(1–0)
Chimia Rm. Vilcea	– F. C. Olt	1–2	(1–0)

••

REZULTATE TEHNICE ETAPA A IX-A

F.C.M. Brașov	– F. C. Argeș	1–0	(0–0)
Rapid	– Corvinul	1–0	(1–0)
Jiul	– Oțelul	0–0	
S. C. Bacău	– Chimia	3–0	(1–0)
Dinamo	– Petrolul	3–0	(2–0)
Gloria	- Steaua	1-3	
U. Cluj	- Univ.Craiova	1-2	
Sp. Stud.	- Flacăra	2-1	

••

REZULTATE TEHNICE ETAPA A X-A

F.C. Argeș	– Gloria Buzău	4–0	(1–0)
Oțelul Galați	– Rapid	5–0	(3–0)
Flacăra Moreni	– Jiul Petroșani	1–0	(0–0)
Chimia	– „U" Cj.-N.	3–1	(2–0)
Victoria	– S.C. Bacău	5–2	(2–0)
Corvinul	– F.C.M. Brașov	4–0	(2–0)
Petrolul Ploiești	– F.C. Olt	0–0	

••

MECIURI RESTANTE

F.C.Argeș	- Sp. Stud.	1-0	(0-0)
U.Craiova	- Oțelul Galați	1-1	(1-0)
U.Cluj	- Dinamo	0-0	
Steaua	- Corvinul	4-0	(1-0)
F.C.Olt	- Victoria Buc.	1-0	(1-0)
Jiul	- F.C.Argeș	1-2	(1-2)

••

REZULTATE TEHNICE ETAPA A XI-A

S. C. Bacău	– Petrolul Ploiești	1–1	(0–1)
„U" Cluj-Napoca	– Victoria București	0–1	(0–1)
F.C.M. Brașov	– Oțelul Galați	4–1	(1–0)
Gloria Buzău	– Corvinul	2–1	(1–1)
Dinamo	– F. C. Argeș	3–0	(2–0)
Rapid	– Flacăra Moreni	3–1	(2–1)
F. C. Olt	– Steaua	0–3	(0–2)
Jiul Petroșani	– Sportul Studențesc	1–0	(0–0)
Chimia Rm. Vilcea	– Univ. Craiova	1–0	(1–0)

••

Bozeșan, în stânga imaginii, înscrie golul victoriei. (Fază din meciul Sportul Stud.-Flacăra, 2-1, et. a 9-a)

••

CLASAMENTUL

1. STEAUA	10	9	1	0	25– 3	19
2. Dinamo	9	6	3	0	30– 5	15
3. F. C. Argeș	11	6	1	4	13– 9	13
4. F. C. Olt	10	6	1	3	12– 9	13
5. Petrolul	11	4	4	3	12– 8	12
6. Victoria	11	5	2	4	14–11	12
7. S. C. Bacău	11	5	2	4	15–16	12
8. Sportul Stud.	10	4	2	4	14– 9	10
9. Corvinul	11	4	2	5	15–15	10
10. F.C.M. Brașov	11	5	0	6	10–14	10
11. Rapid	11	4	2	5	10–16	10
12. Oțelul	11	2	5	4	10–10	9
13. „U" Cluj-Napoca	11	4	1	6	12–14	9
14. Chimia	11	4	1	6	16–23	9
15. Univ. Craiova	10	2	4	4	9–11	8
16. Gloria	11	4	0	7	11–32	8
17. Flacăra	11	3	1	7	8–22	7
18. Jiul	11	2	2	7	9–18	6

Sport

*In cele trei serii ale Diviziei ''B'' de fotbal s'au disputat 12 etape. In seria I-a conduce Progresul Brăila, urmată de cel puțin 4 echipe cu reale pretenții la primul loc, departajate între ele la câte un punct diferență. In seria a 2-a, ASA Târgu Mureș și Progresul V. București s'au distanțat de restul plutonului și lupta pentru promovare se va da între ele. In seria a 3-a conduce neînvinsă Poli Timișoara, urmată de UTA și F.C. Bihor. Echipa bihoreană, deși penalizată cu 3 puncte a reușit să urce, relativ repede, înpartea superioară a clasamentului. Noul antrenor al bihorenilor, V. Mateianu, este optimist în privința promovării, deși mai are de pacurs un drum lung și timișorenii ar putea fi de altă părere.

CLASAMENTUL SERIA I-A

1. PROGR. Brăila	12	9	0	3	27-13	18
2. C.S.M. Suceava	12	7	3	2	16- 6	17
3. F.C. Constanța	12	8	0	4	26- 9	16
4. Steaua Mizil	12	6	3	3	20-17	15
5. Poli. Iași	12	7	0	5	19-10	14
6. Prahova Pl.	12	7	0	5	15-13	14
7. FEPA '74 Birlad	12	7	0	5	13-18	14
8. Aripile Bacău	12	6	1	5	17-12	13
9. Unirea Focșani	12	6	1	5	12-17	13
10. Ceahlăul P.N.	12	5	2	5	19-18	12
11. Olimpia Rm. S.	12	5	2	5	11-15	12
12. Delta Tulcea	12	5	1	6	19-20	11
13. C.F.R. Pașcani	12	4	2	6	18-15	10
14. C.S. Botoșani	12	3	4	5	9-18	10
15. Dunărea Gl.	12	4	1	7	14-15	9
16. Unirea Slobozia	12	3	2	7	8-19	8
17. Minerul G.H.	12	3	1	8	10-20	7
18. Polana Cimpina	12	1	1	10	5-23	3

CLASAMENTUL SERIA A II-A

1. A.S.A. TG. M.	12	8	4	0	24- 5	20
2. Progresul V.	12	7	4	1	18- 9	18
3. A.S. Drobeta	12	6	2	4	21-15	14
4. Chimica Tirn.	12	6	1	5	19-13	13
5. Gaz Metan	12	5	3	4	12- 9	13
6. Inter Sibiu	12	6	1	5	13-11	13
7. C.S. Tirgoviște	12	6	0	6	20-19	12
8. I.C.I.M. Brașov	12	4	4	4	13-12	12
9. ROVA Roșiori	12	5	2	5	13-19	12
10. Electroputere	12	4	3	5	16-14	11
11. Tractorul Bv.	12	4	3	5	11-11	11
12. Mecanică Fină	12	3	5	4	9-13	11
13. Pandurii Tg. J.	12	5	1	6	10-18	11
14. Automatica	12	4	2	6	12-17	10
15. Autobuzul	12	3	3	6	13-16	9
16. Sp. Muncitoresc	12	3	3	6	14-18	9
17. I.M.A.S.A.	12	4	1	7	10-23	9
18. Carpați Mirșa	12	3	2	7	12-18	8

CLASAMENTUL SERIA A III-A

1. „POLI" TIM.	11	7	4	0	28-13	18
2. U.T.A.	12	7	1	4	16-15	15
3. F.C. Bihor •	12	7	3	2	22- 6	14
4. F.C. Maram.	12	6	2	4	21- 9	14
5. C.S.M. Reșița	12	6	2	4	14-10	14
6. Gloria Bistrița	12	6	2	4	15-13	14
7. Min. Paroșeni	12	5	3	4	16-11	13
8. Armătura Zalău	12	5	2	5	21-18	12
9. Strungul Arad	12	4	4	4	11-14	12
10. Metalul Bocșa	12	5	1	6	16-17	11
11. C.I.L. Sighet	12	4	3	5	14-17	11
12. Unio S. Mare	12	4	2	6	10-15	10
13. Olimpia S. M.	11	4	2	5	14-19	10
14. Aurul Brad	12	4	2	6	13-19	10
15. Steaua C.F.R.	12	4	2	6	12-19	10
16. Minerul Cavnic	12	4	1	7	18-19	9
17. Mec. Orăștie	12	4	1	7	16-21	9
18. Mureșul Deva	12	2	1	9	6-28	5

• Echipă penalizată cu trei puncte

∴

ŞTIRI SPORTIVE PE SCURT

*Echipele ELECTROMURES Tg. Mureș (f) și AURUL Baia Mare (M) au câștigat Cupa Campionilor Europeni la popice, ediția 1986.

••

*La Campionatele Mondiale de lupte greco-romane (Budapesta, Oct. a.c.) Românii au câștigat o medalie de argint, prin Vasile Andrei (cat. 100 kg) și una de bronz prin Sorin Herțea (cat. 82 kg).

••

*La rugby, în cadrul Campionatelor Europene, echipa României a obținut următoarele rezultate: România-Tunisia 37-9 (15-3), România -Portugalia 43-7(27-0) și România-Franța 3-20 (0-14). In meci amical, Irlanda-România 60-0!! După cum se observă, rugbyștii români sunt într'o vizibilă scădere valorică, fiind departe de nivelul pe care l-au avut cu 10 ani în urmă.

••

*La Campionatele Europene de judo tineret, Românii au câștigat o medalie de argint prin S. Olteanu (ușoară) și două medalii de bronz prin O. Bolbose (superușoară) și Fl. Lascău (semimijlocie).

••

Vasile Andrei (medalie de argint)

Sorin Herțea (medalie de bronz)

••

*La închiderea ediției:

SPANIA - ROMANIA 1 - 0

Amănunte în numărul viitor al ziarului.

CUPELE EUROPENE LA FOTBAL

*Toamna anului 1986 s'a dovedit nefavorabilă echipelor române angajate în cupele europene la fotbal. Dinamo a fost eliminată, în mod surprinzător, de o echipă albaneză, încă din prima etapă a competiției. U. Craiova și Sportul Studențesc, beneficiind de o tragere la sorți norocoasă, au trecut de prima etapă, dar au fost eliminate în etapa a 2-a. Sportul Studențesc n'a reușit nici de data aceasta să facă figură onorabilă într'o competiție europeană. Pierzând la scor meciul dela București cu echipa belgiană K.A.A. Gent (La Gantoise), după un joc slab, studenții bucureșteni au pierdut orice șansă de calificare, meciul retur din Gent fiind mai mult o formalitate. U. Craiova a pierdut și ea la scor meciul din deplasare cu echipa scoțiană, deși până în min.81 scorul era doar 1-0 pentru scoțieni, avantaj ce putea fi recuperat la Craiova. In meciul retur, craiovenii au făcut un joc bun, mai ales în repriza a 2-a, când s'a jucat aproape tot timpul în jumătatea de teren a scoțienilor. Studenții înscriu un gol prin Bița (min.59) obținând o victorie la limită, care nu a fost însă suficientă pentru calificare. Steaua, calificată direct în etapa a 2-a a cupei campionilor europeni, a întâlnit echipa belgiană Anderlecht. Lipsită de aportul a patru jucători de bază, Bumbescu, Boloni și Lăcătuș neputând juca datorită cumulului de cartonașe galbene și portarul Ducadam în convalescență, militarii au pierdut cu 3-0 jocul la Bruxelles. In meciul retur dela București, Steaua a făcut un joc bun, dar atacanții au ratat nepermis de mult, printre care și un 11 m. tras peste poartă de Balint (min.57). Militarii obțin victoria prin golul lui Boloni (min.59), care a reluat în plasă centrarea lui Lăcătuș, dar pierd calificarea.

••

CUPA CAMPIONILOR EUROPENI

Anderlecht	- Steaua	3-0	(0-0)
Steaua	- Anderlecht	1-0	(0-0)

Boloni, tricou de culoare închisă, reia în plasă pasa lui Lăcătuș.
(Fază din meciul Steaua-Anderlecht, 1-0).

••

CUPA CUPELOR

Nentori Tirana	- Dinamo Buc.	1-0	(0-0)
Dinamo Buc.	- Nentori Tirana	1-2	(0-1)

••

CUPA U.E.F.A.

ETAPA I-a

Sportul Stud.	- Omonia Nicosia	1-0	(0-0)
Omonia Nicosia	- Sportul Stud.	1-1	(0-1)
U. Craiova	- Galatasaray Istanbul	2-0	(0-0)
Galatasaray Istanbul	- U. Craiova	2-1	(0-1)

ETAPA a II-a

Sportul Stud.	- K.A.A. Gent	0-3	(0-1)
K.A.A. Gent	- Sportul Stud.	1-1	(0-1)
Dundee United	- U. Craiova	3-0	(0-0)
U. Craiova	- Dundee United	1-0	(0-0)

Bița șutează și înscrie golul victoriei.
(Fază din meciul U. Craiova-Dundee United, 1-0)

∴

*Incepând din 8 Noembrie a.c., în capitala Bulgariei, Sofia, se dispută campionatele mondiale de haltere. Reprezentantul României la categoria 60 kg, A. Czanka, a câștigat două medalii de argint, la stilul smuls și pe total. Dumitru Negreanu, în vârstă de 18 ani ocupă locul patru, după două stiluri. Intrecerile continuă. Amănunte în numărul viitor al ziarului.

ȘTIRI DIN ȚARĂ

Din 30 în 30 de zile

ŞTIE, SAU NU ŞTIE, SĂ CÂNTE?

Florian Russu, în vârstă de 30 de ani, profesor de muzică la școala din comuna Jilava.

Totul a mers bine și Florian, conform aprecierilor profesorilor și elevilor, știa să cânte. Talentul la muzică a durat până când tătal lui, inginerul Ion Russu, s'a dus în vizită în străinătate și...dus a fost!

Din acel moment Florian a fost dat afară din învățământ pentrucă ...nu știe să cânte.

Incercând să obțină alte servicii, i s'a răspuns că nu poate fi angajat ca muncitor, deoarece este profesor...știe să cânte.

In timp ce colecta răspunsuri că... știe să cânte, sau...nu știe să cânte, guvernul l-a dat în judecată și condamnat pentru "parazitism".

Eliberat în 1984 începe aceeași goană după lucru, dar de data asta toți sunt de acord că...știe să cânte, dar pentruc'a fost condamnat el nu mai poate, conform legii să fie angajat ca profesor.

După doi ani este arestat tot pentru "parazitism" dar de data asta i s'a făcut și o perchiziție la domiciliu unde s'a aflat că Florian și-a scris amintirile din pușcărie, și din informațiile culese dela ceilalți "colegi" din închisoare a putut face câteva studii serioase despre felul în care s'a dat lovitura de Stat din 23 August, de cum s'au falsificat alegerile în 1946, notițe istorice despre Basarabia și Bucovina de Nord, etc.

Stând în pușcărie, Florian a învățat tocmai ceea ce guvernul încearcă, de patru decenii, să-i facă pe Români să uite.

Pușcăriile RSR-ului au devenit academii unde tinerii pot să învețe... istoria!

Cum tovarășului Ceaușescu îi plac tinerii educați, Florian Russu a fost iarăși trimis la pușcărie unde se află în momentul când scriem aceste rânduri.

ÎNTÂLNIRE CLANDESTINĂ ÎNTRE EVREI ȘI ARABI

COSTINESTI-- 15 Palestinieni, din grupul lui Yassar Arafat, și 39 de Evrei, cu vederi de stânga, s'au întâlnit aci cu aprobarea guvernului din București.

Intâlnirea a iritat pe cei din Tel Aviv, deoarece guvernul israelian nu permite cetățenilor să trateze cu teroriștii; de asemenea a iritat și organizația palestiniană Abu Nidal, care-i dușmana organizației palestiniene condusă de Arafat.

"România va plăti scump pentru faptul c'a permis această întâlnire'' au declarat oamenii lui Bidal, și amenințarea lor s'a concretizat prin lansarea a două grenade-rachete în curtea Ambasadei Române din Beirut, Liban.

In același timp, în ziua de 2 Noembrie a.c., un grup de oameni mascați au dat foc unei sinagogi din România, care a ars complet.

Atât Israelienii de stânga, cât și Arafat (care-i tot de stânga), au spus că ei vor pace și vor să ajungă la o înțelegere între ei.

Din cauza amenințărilor prima întâlnire a durat câteva ore.

Perehz Kidrom, un ziarist din grupul Evreilor, a declarat că deși întâlnirea ar fi putut da rezultate mai bune, "lucrul principal e că întâlnirea a avut loc și de aci credem că vom merge mai departe."

DIFERENȚE

Ungaria și-a redus exportul de carne către Uniunea Sovietică; dar RSR-ul, "independent", și-a mărit

CĂLDUROASA IARNĂ VINE

Compilăm din sfaturile oferite de presa bucureșteană:

S'a introdus pe piață material protector pentru geamuri; (se vinde cu metrul și se numește "burete"); de asemenea se găsesc șipci "din lemn de diferite grosimi tot în scopul protejării geamurilor împotriva frigului..."

Observați că se protejează geamurile și nu oamenii, dar fiind vorba de cele scrise în "România Liberă" (13/9/86), nu mai insistăm.

Unii, care au bani, își pot comanda saltele, pe măsură, dar nu pentru pat, ci pentru ferestre.

Pentru încălzirea odăii în timpul nopții, Românul a găsit de mult formula:

Ciorapi, mănuși, pantaloni, fuste, paltoane groase și cu tot ce te poți îmbrăca înainte de a te acoperi cu plapuma.

SIC TRANSIT GLORIA NICOLAE

Ziaristul Jackson Diehl, corespondentul lui "Washington Post" la București, afirmă că relațiile RSR-ului, atât cu Vestul cât și cu Estul s'au deteriorat.

Motivul decăderii fostului "Maverick" din Balcani se datorește situației jalnice economice.

Bancherii din Apus--deși RSR-ul își plătește datoriile--nu vor să-i mai acorde împrumuturi din cauza proastei administrații, nerespectarea drepturilor umane și completei lipse de libertate ce există în România.

Moscova preferă acuma Polonia și Germania pentru legăturile cu China. Jaruzelski și Erich Honecker au vizitat Peking-ul iar legăturile diplomatice între Israel și Polonia s'au întărit.

"Ceaușescu simbolizează toate lucrurile la care Gorbaciov se opune: dogmatism, lipsă de simț economic, cultul personalității''- a declarat ziaristului american un diplomat din București.

Eduard Shevardnadze, ministrul de externe al Rusiei a confirmat ceea ce circulă prin cancelariile ambasadelor: "Dacă aș spune că nu există nici o problemă între România și Uniunea Sovietică, nimeni nu m'ar crede".

Dintre toate țările satelite din Europa, RSR este singura țară pe care Gorbaciov n'a vizitat-o iar ultima vizită a lui Ceaușescu la Moscova, a durat cu totul...6 ore!.

Exportul către Moscova --în special alimente--s'a dublat, iar cel către Apus s'a redus cu 12%. RSR importă petrol din Rusia.

România este amenințată de Rusia mai mult decât oricând dela 1950 și până azi, precizează un diplomat din Vest:

"Românilor nu le place de Ruși, dar condițiile sunt așa de grele că, prin comparație, Gorbaciov pare un om bun."

PE ȘANTIERE

In țară sunt cca. 200 de șantiere naționale unde lucrează tineretul.

NOUL PREA FERICIT AL RSR-ULUI

Mitropolitul Moldovei, Arapaș Teoctist, a fost ales ca patriarh al României. Noul Păstor al Ortodoxiei are licența în teologie (nu are doctoratul) și a fost Vicarul Patriarhului Iustinian pe lângă Arhiepiscopia Bucureștiului.

Teoctist a fost Episcop de Arad, Mitropolitul Craiovei și apoi al Moldovei.

Este un om practic, direct, și asta ar fi un plus în conflictul dintre Biserica și guvernul din București.

Prea Fericitul Teoctist moștenește povara grea de a salva distrugerea bisericilor și a credinței ordonate de sistemul comunist-ateu.

Va fi noul patriarh omul Bisericii sau al guvernului?

Aceasta-i întrebarea al cărei răspuns îl așteptăm.

TÂRGOVIȘTE, ORI TÂRGU-NICU

Târgoviște, fosta reședință a scaunului țării (1430-1660) este amenințată cu înfrumusețarea.

Unii afirmă că Lenuța și Nicolae ar dori să mute capitala țării din Ilfov la Dâmbovița. Zvonul se pare a fi lansat chiar de tovarășii conducători pentru a ascunde adevăratele intenții.

In București se lucrează la Centrul Civic, Blvd. Victoriei Socialiste, Metroul, Canalul Dâmbovița-Dunăre, se construiesc tuneluri de legătură dintre palate, etc.

Un vizitator bine informat ne spune că ideea "înfrumusețării" fostei capitale aparține Lenuței și e făcută cu aprobarea lui Nicolae.

Târgoviște va deveni capitala de vară a țării (la o "Epocă de Aur" trebuesc cel puțin două capitale, N.R.) și totodată va deveni locuința permanentă a viitorului moștenitor Nicu, împreună cu toata clica ce s'a format în jurul lui.

In felul acesta Lenuța-mamă își asigură moștenirea dela Nicolae-soț, ținând pe Nicu-fiul, departe de București.

Frate, frate, puterea-i pe apucate.

Ce se întîmplă cînd lucrurile nu merg ca... pe bandă rulantă

Dacă cooperativele agricole din Conacu, Petroșani, Negrești, Tufani, Fîntina Mare și-au îndeplinit și depășit obligațiile contractuale, unitățile Pietreni, Izvoru, Lanurile și alte cîteva întîrzie să livreze cantitățile de grine prevăzute. Așa se explică faptul că la baza de recepție respectivă, în așteptarea transporturilor, utilajele stau nefolosite.

— „România liberă" —

Vasile Bărbulescu a fost numit secretar al comitetului central al partidului comunist român. Calificarea pentru acest post? Este cumnatul tov. Ceaușescu.

••

Dispăruți? S'a reluat sistemul stalinist când oamenii erau arestați pe stradă și nimeni nu știa unde-s. Când familiile se adresează autorităților acestea răspund: "probabil c'a fugit peste graniță".

••

Diurna unui specialist român peste hotare (leafa o încasează guvernul în București) este de $12 pe zi. Cu toată inflația, diurna a rămas aceeași de 14 ani, în timp ce leafa (în valută a specialistului) s'a mărit.

••

Săpunul și șamponul sunt considerate articole de lux. Pentru un săpun se plătește o taxă vamală de 30 lei bucata. O pungă de plastic este vămuită cu 4 lei bucata. In Apus ele se dau gratis ca să-ți pui cumpărăturile.

••

Din ce în ce mai dese, apar fotografiile jumătății: Academiciană și prim Vice, doctor și inginer Elena Ceaușescu. "Informația Bucureștiului" (31/10/86) publică pe trei coloane poza savantei (fotografia soțului lipsește).In plus este și Președinta Consiliului Național al Stiinței și Invățământului."

••

Stiri neconfirmate spun că 20.000 de Români lucrează în munții Urali, ca să extragă minereul necesar industriei siderurgice dela Galați.

••

Revista "Stern" (08.09.86) scrie că majoritatea șoferilor dela compania RSR-T.I.R.-sunt spioni ce se interesează de rezistența podurilor, adâncimea apelor, lărgimea străzilor, în localitățile unde NATO face manevre militare. O fotografie arată camioane cu capota ridicată (ca fiind în pană alături de tancurile forțelor aliate).

••

Rafinăriile de petrol produc cam a treia parte din ce-ar putea produce, iar fabricile de oțel produc doar jumătate. Se dă ca scuză, lipsa de materii prime.

••

D. Mircea Ivănescu, poet și traducător, a scos o carte dedicată poeziei americane. Cartea, după o scurtă și restrânsă distribuție, a fost scoasă din vitrine. Motivul: pe coperta cărții era steagul american.

••

Facultățile din București dau un număr mare de ingineri, în comparație cu cei care studiază științele umaniste. Rezultatul: nu sunt destule locuri pentru noii licențiați. Statul le oferă poziții mult inferioare pregătirii pe care o au.

••

Transporturile de carne și legume pentru Vest, au fost adeseori jefuite, și acum transportul se face sub paza poliției.

••

Alți doi marinari, de pe cargoul "Sulina", au sărit în mare și au cerut azil politic în Grecia. Al câtelea marinar fuge?? Sunt prea mulți ca să-i numărăm!

••

Consiliul a trimis o telegramă lui Nicu, spunându-i cât e de deșteaptă Lenuța: "Exprimăm cu acest prilej--se scrie în telegramă--sentimentele de profund respect pe care toți le consacră...tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu."

••

Costul porumbului este de cca. $4 milioane. Unde-i recolta de porumb a RSR-ului, rămâne un mister.

••

Numărul librăriilor din capitala RSR-ului s'a redus la circa 170. Cam 14000 de cititori pentru o librărie!

••

Numărul studenților străini se ridică la cca. 20.000. Dintre aceștia 1500 vin din Siria, 500 din Libia, 1000 din Israel. Ei cheltuiesc circa $100 milioane anual. In Universități este primit oricine, valută să aibă. Asta-i primul examen de admitere.

••

RSR a importat din Iugoslavia 16.000 tone de porumb si este vorba să mai cumpere alte 4000 de tone.

••

Taranii au fost întrecuți la număr de muncitorii dela orașe. Din stat agrar RSR a devenit stat industrial. Producem oțel, dar n'avem pâine!

••

Numai 13% din fiii de muncitori se pot bucura de o educație superioară. Statul dorește ca pătura muncitoare... să rămână muncitoare!

••

La școala de denitști din București din 1200 de studenți, 885 sunt străini. Cât privește școala, ziaristul Jackson Diehl (Washington Post) scrie: locul unde studenții fac practică este murdar și neluminat.

••

Recolta de grâu dorită și plănuită la 13 milioane de tone, s'a realizat la 10 milioane tone.

••

După o întârziere de trei ani, pentru a se aranja șuruburile, "Uniunea Scriitorilor" și-a făcut cota și a acordat premiile rămase în restanță.

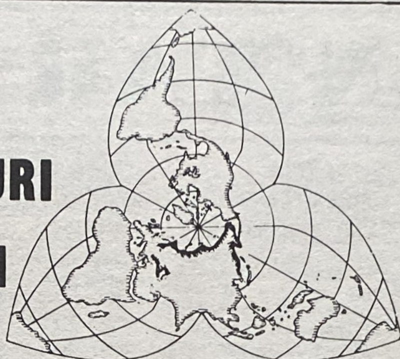
••

Afară de cazul femeilor gravide, "Salvarea" nu prea mai vine, iar în cazul bătrânilor, deloc.

••

Ouăle, carnea, brânza telemea, cașcavalul, etc. au două prețuri: cel din țară este de trei ori mai mare decât cel din străinătate.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de ARGUS

EVITAREA ACCIDENTELOR CE-AR DUCE LA RĂZBOI

Se comunică dela Stockholm că reprezentanții țărilor NATO și ai celor din Pactul dela Varșovia, îngrijorați că din cauza unui accident ar putea izbucni un conflict armat între Est și Vest, au decis următoarele:

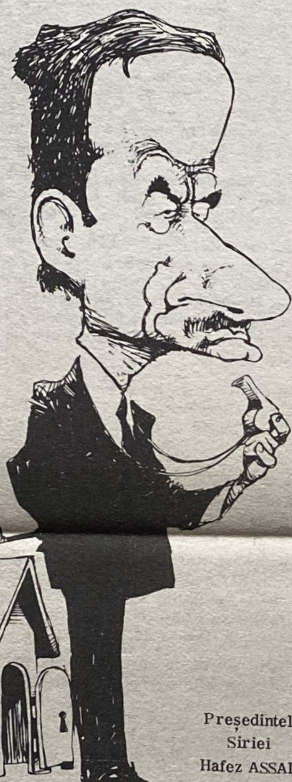
Să se anunțe cu minimum 42 de zile orice planuri de manevre militare care ar implica mai mult de 13.000 de soldați și 300 de tancuri;

Orice țară care va conduce manevre militare ce implică mai mult de 17.000 de soldați, este obligată să invite doi observatori din grupul opus.

Dacă este vorba de manevre ce includ forțele navale de invadare sau parașutiști, ele trebuesc notificate dacă la ele participă mai mult de 3000 de soldați; iar dacă participă mai mult de 5.000 de soldați atunci trebuesc invitați observatori din partea adversă.

Cifra de 13.000 de soldați este un compromis între 20.000 dorită de Ruși și 6.000 dorită de forțele aliate.

SANCȚIONAREA SIRIEI

Președintele Siriei Hafez ASSAD

Datorită acțiunilor de terorism desfășurate de Siria în ultima vreme, Comunitatea Europeană a luat măsuri de interzicere a vânzării de arme acesteia. Pe lângă interzicerea vânzării de arme, Anglia și membrii Comunității Europene au căzut de acord să impună și alte sancțiuni economice Siriei.

Cele 12 guverne europene au mai hotărît printre altele să sporească nivelul de supraveghere al ambasadelor siriene, cât și a oficiilor liniilor aeriene siriene.

Radio Damasc a avertizat că Siria nu va ceda șantajului european și a amenințat că interesele europene în Orientul Mijlociu vor fi afectate.

ÎNCEPUTUL SFÂRȘITULUI

La primul congres al partidului comunist din Albania, după moartea lui Enver Hogea, noul conducător comunist albanez, Ramia Alia, după ce, formal, a lăudat "mărețele înfăptuiri" ale predecesorului, a trecut la analiza stării economice a țării și a vorbit despre "necesitatea concentrării tuturor forțelor, pentru a găsi căile de stimulare și modernizare a economiei". De aici până la aruncarea la gunoi a înfăptuirilor hogiste nu este cale lungă și demitizarea crudului dictator albanez este pe drum.

PĂCĂLELI SOVIETICE

Generalul Locotenent Leonard H. Perrots, directorul Serviciului de Informații al Apărării Statelor Unite l-a acuzat pe Mihail Gorbaciov de "rușine și decepție" referitor la promisiunea făcută de Gorbaciov, că va retrage șase regimente sovietice din Afganistan.

La 28 Iulie 1986, dictatorul sovietic a promis că va retrage din Afganistan: un regiment de tancuri, două regimente de motorizate și trei regimente de artilerie antiaeriană, până la 31 Octombrie 1986. "In realitate - a declarat generalul american - Rușii au retras doar unitățile de artilerie antiaeriană, care nu aveau nici un rost în lupta cu naționaliștii afgani, lipsiți de aviație". Trupele retrase au fost înlocuite cu alte trupe, proaspete, în așa fel, încât numărul armatelor sovietice a rămas neschimbat în Afganistan.

SITUAȚIA DIN FILIPINE

Tensiunea continuă să crească în Filipine datorită zvonurilor care circulă în legătură cu posibilitatea unei lovituri de stat pentru a înlătura guvernul condus de Președintele Corazon Aquino.

Surse neoficiale identifică pe ministrul apărării Juan Ponce Enrile ca șeful opoziției. El a fost chemat la Palatul președințial pentru a da socoteală de plănuita lovitură pusă la cale de ofițerii credincioși lui.

Situația politică a fost ulterior agravată de asasinarea lui Rolando Olalia, președintele partidului popular, format cu trei luni în urmă de liderii partidului comunist. Incidentul a determinat pe rebelii comuniști să suspende convorbirile cu reprezentanții guvernului filipinez.

FALIMENT SOVIETIC

După ce au ridicat standardul de viață al proletarilor până la nivelul foamei permanente, Rușii apelează din nou la "mama capitalistă". Recent s'a încheiat un acord cu firma americană PEPSICO pentru a deschide 100 de restaurante Pizza Hut în URSS, iar altul cu cunoscuta firmă Mc Donald, este în curs de definitivare.

RĂZBOAIELE DIN LUME

In anul 1986, numit Anul Internațional al Păcii de către Națiunile Unite, pe glob au loc peste 100 de conflicte active, incluzând 43 de țeri care sunt în război. Dintre acestea, 21 sunt arătate pe harta de mai jos. Revendicări teritoriale, diferende religioase sau ideologice, ocupații străine, întrețin conflicte al căror rezultat a fost pierderea a aproape 5 milioane de vieți omenești.

Pentru acest motiv, Papa Ioan Paul al II-lea a declarat ziua de 28 Octombrie a.c. zi de rugăciune pentru pace, și a cerut părților implicate în conflicte să țină un armistițiu de 24 de ore.

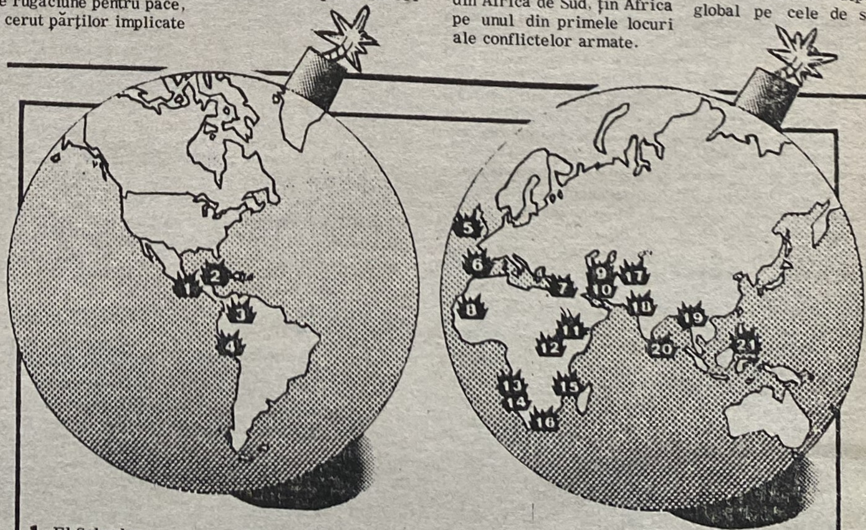
Cambodgia prezintă cel mai sângeros bilanț de pierderi de vieți omenești (1-2 milioane) în timpul celor 16 ani de război civil și luptă contra invaziei vietnameze. In Asia mai sunt în plină desfășurare: lupta poporului afgan contra guvernului marxist și a prezenței trupelor sovietice; mișcările separatiste din Ceylon (Sri Lanka), Indonezia, India, etc.

Un continuu centru de destabilizare prezintă Orientul Apropiat, unde soluționarea războiului interminabil dintre Iran și Irac, încetarea luptelor dintre diferitele fracțiuni creștine și musulmane, precum și dintre diferite fracțiuni arabe și forțele israeliene în Liban, nu par să găsească un răspuns imediat.

Mișcările separatiste din Etiopia, Maroc și Sudan, acțiunile Libiei în Ciad, luptele insurgenților contra guvernelor marxiste din Angola și Mozambic, evenimentele din Africa de Sud, țin Africa pe unul din primele locuri ale conflictelor armate.

Tot astfel, guerilele de tipul "fronturi de eliberare" luptă contra guvernelor din Salvador, Peru și Columbia; continua eficiență în acțiuni a naționaliștilor din Nicaragua contra guvernului marxist, mențin America de Sud și Centrală pe lista punctelor fierbinți ale lumii.

O singură remarcă la toată această listă de conflicte existente: numărul guerilelor care luptă împotriva guvernelor de coloratură marxistă depășește global pe cele de stânga.

1. El Salvador Război civil
2. Nicaragua Război de guerilă
3. Columbia Război de guerilă
4. Peru Război de guerilă
5. Irlanda de Nord
6. Spania Separatiștii basci
7. Liban Război civil religios
8. Sahara de Vest Războiul deșertului
9. Kurdistan Separatiștii
10. Iran-Irac
11. Etiopia Conflicte
12. Sudanul de Sud Război civil
13. Angola Război civil
14. Namibia Angola-Africa de Sud
15. Mozambic Război de guerilă
16. Africa de Sud Terorism urban
17. Afganistan
18. India Diverși separatiști
19. Cambodgia Război civil
20. Sri Lanka Război civil
21. Filipine Război de guerilă

DECLINUL SOCIALISMULUI

Alegerile municipale din trei mari orașe din Grecia și din alte 245 de centre urbane mai mici, au adus o grea pierdere de voturi partidului de guvernământ, socialist, al premierului Andreas Papandreu. La Salonic, Atena și Pireu, partidul de opoziție, Noua Democrație, a câștigat conducerea municipiilor. Alegătorii greci de stânga, au votat cu partidul comunist pro-moscovit iar o parte mai mică, au votat cu disidența "eurocomunistă".

Cu excepția unei liberalizări interne mai largi, Papandreu a distrus economia Greciei, cu tot ajutorul economic substanțial, primit după aderarea la Piața Comună Europeană. Inflația a atins cel mai mare procent din toate țările Pieței Comune, 23.8%, iar datoria externă s'a ridicat la 15 miliarde de dolari. Incă puțin și-l ajunge din urmă pe Ceaușescu.

In Franța, Președintele socialist Francois Mitterand a anunțat că nu va candida pentru un nou mandat. Cobitarea cu Jacques Chirac nu-i prinde bine socialismului.

PROTESTE ANTI-COMUNISTE

La deschiderea Conferinței dela Viena la care participă 35 de țări, refugiații din țările captive au protestat, acuzând URSS de nerespectarea drepturilor omului prevăzute la Helsinki cu 11 ani în urmă.

Cronica internațională

JOCUL BALANSOARULUI POLITIC

—George AUGUSTIN—

Peste activitatea politică a anului 1986, s'a lăsat cortina!

Anul care se duce, a pornit dela început cu amenițări dure, asemenea profețiilor din Vechiul Testament. O trezire la realitate a omenirii îngâmfate de succesele tehnice ale acestui secol, care au împins spiritualitatea lumii înapoi, spre epoca de piatră.

Indrăzneților zburători prin Cosmos, tragedia navei spațiale americane, cu șapte cosmonauți la bord, le-a amintit că în Univers mai este o altă conducere, deosebită de cea de pe pământ. Comisiile de anchetă au stabilit cu precizie cauzele exploziei, dar nu au ținut seamă și de cealaltă putere nevăzută, care conduce totul.

Câteva luni mai târziu, trufașilor atei care afirmă că însuși creierul omului este materia la cea mai perfectă formă de organizare, li s'a servit o lecție dură. Furia materiei nestăpânite, a explodat la Cernobil, dând omenirii semnalul de alarmă, de ce o așteaptă în viitor. Oamenii își urmează însă îndemnul îngâmfării și lăcomiei...

Cu ultima întâlnire dela Viena dintre Secretarul de Stat american, Shultz și omologul său sovietic, Sevarnadze, a bătut gongul și pentru activitatea diplomatică pe acest an, dintre Statele Unite și Uniunea Sovietică.

La Organizația Națiunilor Unite, 120 de țări, au votat retratgerea trupelor sovietice din Afganistan. Se repetă pentru a opta oară același vot contra URSS, dar Rușii nu se retrag. La Viena, Uniunea Sovietică, România și Turcia, au fost denunțate ca statele cu cele mai multe violări ale drepturilor omului.

Cinismul sovietic nu s'a schimbat cu nimic! ONU votează, îngroașe arhiva, iar Rușii căsăpesc pe capete, cu cele mai moderne mijloace de distrugere, pe băștinașii afgani, înarmați cu câte o pușcă învechită și cu cartușele numărate bob cu bob.

S'a votat, nu s'a respectat și se merge mai departe! De 41 de ani la ONU și de 69 de ani în Rusia, comuniștii își bat joc de acest perimat joc burghez -votul- și fac ce știu. Bolnava de ftizie, detenta, pomădată, fardată și îmbrăcată în modă nouă, trebue scoasă din nou în lume. Capitaliștii trebue s'o curteze și s'o invite la dejun.

La un an după întâlnirea dela Geneva, Rușii au

Reagan

Gorbaciov

demonstrat că nu pun nici un preț pe toate întâlnirile, indiferent de nivelul la care s'au ținut, decât dacă le aduc beneficiul scontat. Gorbaciov n'a vizitat în cursul anului 1986, Statele Unite, după cum era planificat la Geneva, și nu se știe dacă Președintele Reagan va vizita Uniunea Sovietică anul viitor. In schimb a avut loc o întâlnire-fantomă în Islanda, care s'a soldat cu un veritabil fiasco.

Alegerile pentru reînnoirea Congresului American au adus apă la moara Rușilor. Cu trecerea Senatului American sub controlul Partidului Democrat, Rușii sunt mai siguri de activitatea stângii americane decât de tratativele diplomatice cu Președintele Reagan, a cărui atitudine clară față de comunism, o cunosc destul de bine.

Sub controlul democraților, Rușii speră în suspendarea ajutorului american acordat naționaliștilor din Nicaragua, reducerea bugetului militar, care ar opri dezvoltarea programului Star-Wars-ului -vechi coșmar rusesc- abandonarea poziției anticomuniste a Președintelui Reagan și devierea priorităților politice americane spre mlaștina problemelor interne, infinite, complicate și nerezolvabile.

Rușii pregătesc pentru anul 1987, o politică a tergiversărilor, pentru a-i imobiliza pe Americani un an de zile, până când campania pentru alegerile prezidențiale, va distrage atenția opiniei publice americane dela orice alt eveniment politic. Cursa pentru viitorul locatar al Casei Albe, va fi dură și democrații vor intra în start chiar din anul viitor.

Dezinvoltura cu care Sevarnadze, anunța eșecul întâlnirii dintre el și Secretarul de Stat american, Shultz, la Viena, oglindea destul de clar că Rușii nu au venit cu nici o intenție serioasă în capitala Austriei.

Balansoarul anacronic al politicii mondiale, își urmează cursul neprevăzut!

In timp ce Premierul francez Chirac, a îngrădit influența politică a Președintelui Mitterand și socialiștii germani suferă la Hamburg cea mai grea înfrângere din toate alegerile după cel de al doilea război mondial, Partidul Republican al Președintelui Reagan, a pierdut controlul Senatului american...

Dacă fenomenul american al conducerii cuplate, Președintele aparținând altui partid decât cel care deține majoritatea în Congres, nu este o noutate la Americani, acest fapt neconstituind o piedică serioasă în politica externă, înfrângerea stângii europene, dela masivele pierderi de alegători ale comuniștilor la actualele înfrângeri ale socialiștilor, (Grecia, Franța, Germania) arată o evadare a electoratului vest-european de sub copertina stângii.

Fenomenul Pieții Comune Europene, a demonstrat o orientare europeană, proprie și o solidaritate cu serioase tendințe de unificare europeană. Vor mai atârna încă în cumpănă unele exagerări șoviniste, însă naționalismul real și creștinismul au alte dimensiuni, unde contradicțiile se opresc în fața dragostei de Dumnezeu și om.

Faptele pozitive vin însă din chinuitul Răsărit al Europei, unde țestul rusesc apasă cu putere.

Anul acesta, comemorându-se treizeci de ani (Doamne, cum trec anii) dela revoluția din Ungaria din 1956, mijloacele de difuzare au acordat mai mult timp și spațiu rememorării dramaticelor evenimente. Televiziunea a insistat mai mult în prezentarea brutalei intervenții rusești. Obiectivul a imortalizat scenele de genocid rusesc, intrarea tancurilor pe străzi, uciderea femeilor, copiilor și a trecătorilor pașnici.

A fost arătat "perimetrul interzis" al cimitirelor din Ungaria, unde dorm fără cruce și fără nici un semn distinctiv luptătorii unguri, spânzurați de comuniști, după înăbușirea în sânge, a revoluției.

Nu a fost interzisă -în Budapesta- nici o întâlnire a unor veterani ai revoluției și actuali disidenți maghiari, care au păstrat un minut de reculegere pentru morții lor.

Destul de curajoasă ni se pare însă, comemorarea Polonezilor.

La Podokova Lema, o suburbie a Varșoviei, la Biserica Romano-Catolică din cartier, peste 500 de persoane au luat parte la comemorarea revoluției din Ungaria.

S'au citit scrisori dela luptătorii anticomuniști din Ungaria, Cehoslovacia și Polonia. O expoziție a fost amenajată în sala dela subsol a Bisericii, cu fotografii din timpul Revoluției. Un stand cu cărți de poezii despre insurecție a fost amenajat alături de expoziția de fotografii. Cărțile tipărite clandestin în Polonia și Ungaria, s'au epuizat imediat. Eroilor căzuți în luptă anti-comunistă, le-a fost dedicată o placă de marmoră.

Despre jertfa luptătorilor din Budapesta, a vorbit Preotul Leon Kontorski, comparând lupta cu tancurile sovietice a Maghiarilor, cu aceea a luptei de eliberare a Varșoviei de sub hitleriști.

Analizându-se actuala situație economică dintre Ungaria și Polonia, un editor polonez participant la comemorare a răspuns:

"Dacă vom alege drept unitate de măsură a libertăților, starea materială, desigur Ungurii au, la ora actuală, o situație mai bună ca noi. Ei au mai multe restaurante, cafenele, locuri de dejun, mai multe magazine dotate cu mărfuri și bunuri de tot felul, au mai multe locuri de muncă, disponibile".

"Dar, dacă vom schimba criteriul de evaluare al libertății cu acela de a pune flori pe mormintele eroilor anticomuniști, de a recita liber poeme în care să poți spune tare, ce simți și ce dorești, aceasta este mai mult. Si noi Polonezii, avem această libertare."

Il aprobăm pe editorul polonez, pentrucă înainte cu câteva decenii, deținuții politici anticomuniști, români, recitau în închisori fiind:

"Nu pentru o lopată de rumenă pâine, / Nu pentru pătule, nu pentru pogoane / , Ci pentru văzduhul tău liber, de mâine, / Ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane"... □

Pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni înainte.

Efemeride

Văzut de pe lună, pământul e frumos!

Cosmonauții americani povesteau minunata impresie pe care le-a lăsat-o această mare lună albastră -pământul- fie văzută din hubloul navei spațiale, fie, după aselenizare, de pe lună.

Creatorul a fost foarte îndurător cu omul, când după izgonirea din paradis, i-a dat spre stăpânire pământul, cu toate viețuitoarele din ape și de pe uscat și cu tot ce crește din el. O planetă binecuvântată, cu imense condiții de viață pentru mulțimea de specii.

Ce a făcut omul din această planetă?

Dela primii copii născuți din Adam și Eva, s'au omorît între ei. Nu de foame! Din orgoliu, din sete de mărire, din goana după locul întâi.

De atunci și până acum, n'a trecut zi fără silnicii, crime, războaie, înrobiri, suișuri și prăbușiri:

"Unde te-a dus, neam omenesc, trufia,
ai omorît profeții și Mesia"...

Ne uităm -din obișnuință și nevoie de echilibru- la fiecare început de an, la cele întâmplate în ultimul an. Prezentul nostru, ancorat în trecut și proiectat în viitor, nu-l înțelegem decât atunci când devine trecut.

Statistica lucrează în urmărirea indicilor cifrici, totdeauna cu datele precedente, luate ca indice 100

Ce am prevăzut și ce s'a realizat pentru România și exilul românesc în ultimul an, este întrebarea firească pe care și-o pune fiecare din cei care nu și-au uitat neamul și tara.

In România situația s'a agravat peste toate închipuirile pesimiste și bolnavul de prostată a trecut încă un an peste termenul dat de zodiac. Patologia cuplului conducător a contaminat întregul aparat de conducere, încât cei care vin de acolo povestesc lucruri de necrezut, care s'ar putea întâmpla doar într'o rezervație de bolnavi mintali.

In exil, o notă de înțelepciune, după atâtea frecușuri și mai ales, țigănisme.

La începutul anului 1986, s'a realizat un prim pas pozitiv în exilul românesc, un acord de principiu al mai multor consilii, uniuni, organizații etc., de a încerca să intre în relații, de ceea ce Horia Stamatu, evidenția în Cuvântul Românesc, "de cuviință".

O altă adunare în Aprilie, întărea hotărîrea din Ianuarie, iar de Ziua Eroilor la Soultzmatt, un număr apreciabil de Români s'au întâlnit la cimitirul ostașilor Români, morți pe pământ străin, în timpul Primului Război Mondial. Au venit din turnul izolării și Regele cu Regina, împreună cu Prințesa care are profunde sentimente românești.

O întâlnire binevenită, așteptată de mult și imobilizată ca o fotografie în alb negru!

In afară de subtila remarcă "Bonjour Popor", făcută de un profund observator și mare mucalit, la Soultzmatt s'a putut admira, stăpânirea ieșirilor verbale, ale participanților din care unii se găseau pe poziții diametral opuse. Nu au mers toate pe roze -era și prematur- dar s'a făcut acest salt calitativ. S'au manifestat decepții că n'au fost încăierări. Un oarecare nu s'a putut stăpâni deunăzi să nu-și mărutrisească plictisul, că este prea multă acalmie în exilul românesc: -"Inainte dom'le, aflai de unul, de altul, ce-au făcut, ce-au dres, dar acum tac toți!"

Da, tac! Nu știm pentru cât timp și câți vor tăcea în continuare că Românul este mort, până nu te trage de o parte: -"Să-ți spun una bună! Stii, X s'a întâlnit cu Y, agent, ascultă-mă pe mine! Ai să vezi!"

In "tăcerea de aur" a exilului românesc, au intrat și tâlhari de drumul mare, care se sufocă în rigorile auto-muțeniei. Vor exploda? Cum? Când? Sau vor înfige cuțitul pe la spate tăcând și făcând? Visitiernicii "Tăcerii de aur", trebue să stea la post!

Comandamentul ceasului de față (pentru a întrebuința o formulă arhi-cunoscută) este: Cu fața la inamic! Orice altă întoarcere de poziție, este o baionetă înfiptă în camaradul de luptă.

Soareci pătrund și în stupul cu miere, dar ei sunt omorîți de acele veninoase ale albinelor și dacă n'au putut fi scoși prin urdiniș, sunt înveliți în ceară pentru a nu altera mierea și a închide mirosul descompunerii.

Inițiativa Românilor din Europa, nu a găsit suficient ecou și în America, unde biserici, instituții culturale, fraternale, și alte organizații bat pasul pe loc, fără a găsi o cadență unică. O frumoasă excepție o formează activa Asociație Culturală Română din Hamilton, cu Câmpul Românesc.

Criza de oameni politici români, care s'a agravat în exilul românesc, poate fi suplinită numai de înțelepciunea întregului exil, că Adevărul absolut, este numai la Dumnezeu!

Criza exilului românesc, este mai mică decât criza lumii contemporane, răvășită de neputință și lipsită de orizont.

Exilul românesc mai are suficiente resurse ca să ureze tuturor compatrioților:

"La anul la București!"

CRONICA VREMII

ALEGERILE DIN NOEMBRIE ŞI "REVOLUŢIA" LUI REAGAN

—Ion BOIERU—

Termenul de "revoluţie" a ajuns un fel de monedă de largă circulaţie. Este întrebuinţat peste tot şi fără nici un fel de restricţie, deşi nimeni nu îi acordă valoarea şi semnificaţia pe care o cuprinde. Astăzi, când se vorbeşte despre "revoluţie", înseamnă că avem de-a face cu un simplu joc de cuvinte. Acest lucru s'a putut observa în comentariile făcute de gazetari şi politicieni (nu oameni politici) după alegerile americane din 4 Noembrie. In aceste alegeri, partidul democrat a obţinut o majoritate în Senat, la o proporţie de 55 senatori, faţă de 45 republicani.

Această victorie democrată, pe care o socotim relativă, a generat ideea unei înfrângeri a "revoluţiei" iniţiată de Reagan cu câţiva ani de zile în urmă. Intâi de toate, ne pare ridicol şi neavizat să afirmi că "revoluţia" lui Reagan a fost lichidată printr'o alegere de 8 senatori democraţi în Congresul american. O "revoluţie" înseamnă ceva mult mai mult decât o proporţionalitate cantitativă de voturi în Congres.

"Revoluţia" lui Reagan are proporţii, conţinuturi şi valori ale căror implicaţii sunt profunde, esenţiale şi de semnificaţii extensive. Căci, de fapt, "revoluţia" lui Reagan a fost "revoluţia" poporului american, ale cărui perspective au cuprins atât pe republicani, cât şi pe democraţi. A fost o "revoluţie ideologică", de mutaţie politică în mentalitatea americană. Ea va avea repercursiuni de durată, prelungite chiar într'o eventuală preşedinţie democrată.

O astfel de "revoluţie" nu poate fi anulată de 10 senatori americani, oricât de puternici ar fi acesti senatori, fiindcă ea a pătruns în toate straturile de viaţă socială, ca un imperativ naţional şi istoric în viaţa americană.

"Revoluţia" lui Reagan nu a fost pusă la vot; politica generală - de orientare ideologică - a lui Reagan nu a fost supusă referendumului din Noembrie 1986. Alegerile acestea au avut un caracter specific local. Fiecare senator a fost ales pe temeiul problemelor urgente ale statului respectiv, nu din perspectiva naţională a poporului american. Aşa se explică şi participarea redusă a votanţilor; nici 40% din numărul votanţilor nu s'au prezentat la locurile de alegeri.

Apoi, nu se poate spune că senatorii republicani, care formau majoritatea senatului de până acum, au excelat în fidelitate faţă de poziţia politică a lui Reagan. Nu este exclus ca, în viitorul congres, Reagan să găsească un sprijin mai consistent în noii senatori - în special cei din Sud, care sunt conservatori în concepţia lor şi, deci, mai apropiaţi de linia preşedintelui Reagan.

Fireşte, Reagan va avea de-a face cu un Senat democrat, dar proiectele şi obiectivele sale politice se disting prin caracterul lor naţional, pe care democraţii nu-l pot ignora, fără ca să rişte în suportul lor popular. La ora aceasta, tocmai din cauza "revoluţiei" lui Reagan, care este în plină desfăşurare, democraţii sunt constrânsi să găsească o formulă de acomodare, de colaborare, dacă nu vor să iasă din şuvoiul istoric în care se găseşte naţiunea americană.

Situaţia economică este prosperă şi Reagan, cu conservatorii care-l suportă, nu este vulnerabil. Democraţii, în alegerile din Noembrie, au renunţat la lozincile lor permanente, în domeniul economic, care îi promovau pe democraţi ca apărători şi îndrumători ai progresului economic şi al bunei stări materiale. Inflaţia este minimă; dobânzile bancare au scăzut simţitor, iar puterea dolarului îşi menţine o stabilitate solidă.

Potenţialul militar pe care l-a clădit Reagan în cei şase ani de guvernare, rămâne un bun comun al Americanilor, de orice fel de orientare politică. Ar putea, oare, senatorii democraţi să diminueze acest potenţial militar şi să accepte o dezarmare unilaterală? Este de necrezut acest lucru. Democraţii au o altă viziune politică decât a lui Reagan, dar nu până la punctul de a pune în pericol securitatea Americii.

Adevărul este că însisi democraţii şi-au însuşit în bună parte principiile "revoluţiei" lui Reagan şi pe viitor se vor orienta pe temeiul acestor principii, care sunt naţionale, şi astfel a fost posibilă "revoluţia".

Un aspect al "revoluţiei" lui Reagan a fost pregătirea fantastică militară, pentru a acoperi golurile şi inadvertenţele pacifiste din trecut, izvorîte din aşa zisul climat de prietenie şi apropiere cu Rusia Sovietică, venit de departe, din epoca lui Franklin Roosevelt. O reîntoarcere la starea de vulnerabilitate militară nu mai este posibilă astăzi în Statele Unite.

Politica externă americană a fost şi ea, la rândul său, revoluţionară, printr'o clarificare a obiectivelor şi prin definirea inamicului principal, care este Rusia Sovietică, cu ideologia ei comunistă. S'a ajuns la o definire a pericolului comunist şi la o atitudine de fermitate, de ireductibilitate, faţă de comunism şi tendinţele lui de dominaţie mondială. Cine ar mai putea, astăzi, să răstoarne această "mutaţie revoluţionară" din mentalitatea americană ? Lupta anti-comunistă nu mai poate fi pusă la mezat, de nimeni. Căci numai prin ea mai poate fi salvată democraţia şi principiile de libertate şi suveranitate naţională.

Insă adevărata "revoluţie" a lui Reagan s'a realizat în spiritul poporului american, care a devenit mai închegat în structura lui etnică, psihologică şi morală. Procesul de unificare etnică şi naţională este în plină desfăşurare graduală si s'a ajuns la un punct de frumoasă elevaţie. Această evoluţie se observă mai cu seamă pe planul conştiinţei, al conştiinţei colective. Azi, se poate vorbi, cu adevarat, de omul american, deşi procesul naţional, de formare a naţiunii americane, nu este încheiat. Peste toate pluralităţile etnice, predomină un spirit american, prin care s'a înfăptuit "revoluţia" despre care se vorbeşte în legătură cu Reagan.

Nici un partid politic nu se va putea sustrage puterilor misterioase ale acestui spirit american - nou, configurat pe dimensiunile unei noi existenţe americane, cu o constiinţă colectivă de identitate naţională. Poporul american şi-a recâstigat şi consolidat încrederea morală în puterile sale, nu mai este dominat de cunoscuta "malaise" de care a suferit în perioada anterioară guvernării Reagan.

Tineretul a intrat într'o fază nouă de dezvoltare si manifestare. S'a lepădat de influenţa nefastă a marxismului şi s'a îndreptat spre valori specifice americane şi creştine. Drogurile care fac ravagii în America sunt opera unor deliberate forme de organizare şi atentat la buna stare a tinerilor americani. Drogajul este rezultatul unei conspiraţii anti-americane şi, odată inventariat ca atare, va putea fi lichidat prin măsuri treptate. Majoritatea tinerilor, însă, se dedică unor activităţi sănătoase, morale si religioase, pregătindu-se cu mai multă pasiune decât în trecut, pentru viaţa lor socială, profesională şi familială. "Revoluţia" lui Reagan i-a cuprins pe acesti tineri americani, din toate categoriile şi s'au angajat pe un drum, care este pur american, degajat de vătămătoarele aberaţii ale "stângismului" liberal, din anii '60.

Poporul american respiră pe dimensiunile istorice ale unei existenţe morale, responsabile şi generoase, de caritate creştină. Si "revoluţia" va continua până la împlinirea ei spirituală, căci rădăcinile şi idealurile ei sunt pe măsura viziunii americane.

NOTE SI COMENTARII

DELA... PAZVANTI, ÎNCOACE

Revenim asupra articolului: "România: 42 de ani după elibarare" din "Jeune Afrique", (Nr. 1338). Spune dl. profesor D. Perdigao că: "In 1985 producţia industrială din România a fost de o sută de ori superioară celei din 1984. Agricultura, în întregime reorganizată pe bazele socialiste ale proprietăţii de stat şi cooperatiste, şi-a mărit producţia de patru ori, în special, datorită unui sistem modern de irigaţie care acopră 30% din suprafaţa cultivată a ţării. Dezvoltarea industriei şi agriculturii au permis de a multiplica de treizeci şi două de ori venitul naţional". Aşa se face că, datorită acestei "dezvoltări socialiste" în domeniul industrial şi agricol, Românii stau la "coadă" pentru o ciozvârtă de carne, lapte, unt, pâine şi alte bunuri de consum. Datorită acestei "dezvoltări socialiste", Românii se culcă cu paltoanele pe ei, ca să nu îngheţe de frig, n'au apă caldă în locuinţe, ba nici apă rece nu au, la orice oră din zi sau din noapte, fiind siliţi să-şi umple găleţile de cu seară ca să spele toaletele, după întrebuinţare.

Asta, cu adevărat se cheamă, după dl. Perdigao, "dezvoltare socialistă".

Dar, să mergem mai departe în consideraţiile noastre pe tema acestui articol impertinent, şi citām iarăşi spusele d-lui profesor Perdigao: "Datorită acestei baze, (de "dezvoltare socialistă") o operă intensă de construcţii a fost realizată în toate regiunile ţării, în scopul de a dota cu locuinţe, şcoli, spitale şi diferite clădiri socio-culturale".

Ei bine, se vede limpede până acum că dl. Perdigao n'a luat la cunoştinţă, dărâmarea monumentelor istorice de artă, ca: biserici, mânăstiri, spitale şi alte clădiri, pentru a îngâmfa pe neuroticul Nicolae Ceauşescu, că a dat României, un nou început, pe bază ştiinţifică, marxist-leninistă. Dar, ce-l doare pe dânsul că, desfiinţând aceste monumente istorice de artă şi trecându-le sub buldozere, el, Nicolae Ceauşescu, comite o crimă faţă de trecutul istoric al României.

Nero, în nebunia lui, a dat foc Romei, ca să scape Imperiul Roman de creştini. Nicolae Ceauşescu, trăind în alte vremuri, a trecut Bucureştiul sub buldozere.

In ceea ce ne privaşte, nu ştim dacă dl. Perdigao a văzut cândva România. Căci de ar fi văzut şi trăit acolo amarnicul chin al Românilor, din România lui Nicolae Ceuşescu, nu şi-ar fi permis să scrie un asemenea articol, ce cu adevărat, pune la îndoială buna sa credinţă. Scriind însă ceea ce scrie şi semnează în "Jeune Afrique", îşi dă arama pe faţă, dovedindu-şi sentimentele pro-comuniste, într'o revistă ce se adresează, în primul rând, tineretului canadian, pe care dânsul încearcă să-l convingă, că în România de astăzi, de sub regimul comunist, totu-i pe roze. Iar noi spunem: minţi d-le profesor Perdigao, minţi cu neruşinare. Căci de-ar fi, precum afirmi, fără ca măcar să-ţi roşească faţa de ce anume au luat drum cu figiţii, cei mai iubiţi fii ai poporului: artişti de teatru şi cinema, cântăreţi de operă şi muzică uşoară şi populară, profesori de toate categoriile, medici, ziarişti, muncitori şi ţărani din fabrici şi uzine sau dela coarnele plugului. Stii d-ta de ce?, Fiindcă în România lui Nicolae Ceauşescu, nu se mai poate trăi, liber şi independent.

Spune mai departe dl. Perdigao: "Iată câteva fapte concrete ce caracterizează noua înfăţişare a României, în momentul în care ea îşi serbează aniversarea a 42 de ani."

Da, iată mai la vale câteva din realizările României comuniste din aceşti ultimi 42 de ani: lagăre de concentrare, dela Piteşti la Canalul Morţii Dunărea-Marea Neagră, lagăre de nebuni pentru cei ce nu agreează cu guvernul celui mai nebun dintre nebuni, Nicolae Ceauşescu, foamete pe toate dimensiunile, lipsă de lumină în clădiri şi pe străzi, lipsă de libertate personală şi religioasă. Dar, "acest desnodământ extraordinar, după un război devastator, nu-i fondat pe resursele coloniilor, nici pe rentele obţinute graţie unor privilegiaţi, cum e cazul anumitor ţări mult dezvoltate, ci pe mobilizarea eforturilor naţionale", ne spune dl. Perdigao. Iar noi spunem: "Adevăr grăieşte gura păcătosului", căci mizeria şi pacostea prin care trece de data aceasta mult încercatul nostru neam, nu a fost pomenită în istorie, dela...Pazvanti, încoace...

Nicolae NOVAC

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8365

Redacţia şi administraţia:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832